

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADÎYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sayı 64 / Nisan 1987 / 3.-DM

Yaygın Gerilla Eylemlerimiz Kürdistan'ı Boydan Boya Sarıyor

HALKIMIZ SAVAŞARAK ORDULAŞIYOR

Kürdistan'ın her yanında yaşanan yaygın gerilla eylemliliği temelinde gelişen ve büyüyen ulusal direniş mücadelemiz, sağlıklı ve güçlü adımlarla nihai zafere doğru ilerlemesine devam ediyor. Sömürgeci-faşist Türk devleti ve işbirlikçilerinin tüm çaba ve çarpınmalarına rağmen, halkımızın insanlığı ve çağa yaşarır onurlu bir yaşam uğruna başlattığı bu kutsal savaş her geçen gün daha da büyütünüyor. Günümüzde Hakkari, Botan, Mardin, Diyarbakır, Bingöl, Dersim, Ağrı, Bitlis ve daha Kürdistan'ın birçok alanında giderek yoğunlaşan savaş içinde halkımız ordulaşıyor, kendi öz ordusu ARGK (Artêşa Rizgarîya Gelê Kurdistan) saflarına gün geçtikçe daha yaygın katılımlar gerçekleştiriyor.

ARGK'ye bağlı kahraman gerilla birliklerimizin saldırıları karşısında şaşkına dönen; her gün, her saat, her an nereden gele-

ceği belli olmayan gerilla saldırılarını sınırsız bir korku ve can telaşı ile bekleyen sömürgeci ordu, çarpışmalarda aldığı ağır kayıpların da ötesinde moralmen

yıkılmakta ve çökmektedir. Kendi öz kurtuluş ordusunun saflarında destanlar yaratan halkımızın en fedakar, en cesur ve en yiğit evlatları, bu barbar işkenceci

sürülerinden vahşetlerinin hesabını tek tek sormaktadır bugün. Aynı zamanda gösterilen kahramanlık ve sergilenen görkemli direnişle, PKK militanlığı ve halk savaşıçılığının yenilmezliği bir kez daha kanıtlanmaktadır.

Faşist rejim, halkımızın dayattığı bu kutsal savaş karşısında tutunabilmek için tüm gücünü ve Devamı 2. sayfada

FAŞİST ORDU ŞEMDİNLİ'DE HEZİMETE UĞRADI: 1 BİNBAŞI, 1 ÜSTEĞMEN VE ONLARCA ASKER ÖLDÜRÜLDÜ
● 1 helikopter düşürüldü, çok sayıda da yaralı var

28 Nisan akşamı Şemdinli yakınlarında, faşist-sömürgeci Türk ordusunun büyük bir askeri konvoyu gerilla birliklerimiz tarafından pusuya düşürüldü. Konvoydaki bütün araçlar imha edildi, araçlarda bulunanların tümü öldürüldü veya ağır yaralandı.

Daha sonra düşman güçlere yardıma gelen askeri birliklerle de çatışma uzun süre devam etti. Bu sırada da kahraman savaşçılarımız tarafından bir düşman helikopter düşürüldü.

Çarpışmalarda 1 binbaşı, 1 üsteğmen ve onlarca asker öldürüldü, çok sayıda düşman askeri de ağır yaralandı. Muharebede kahramanca savaşan gerillalarımızdan da bir kişinin şehit düştüğü bildirilmektedir. Alanda bildiriler dağıtan kurtuluş ordusu kuvvetleri, saldırıların devam edeceğini açıkladılar.

'87 Newroz'unda Kazanan Halkımız Kaybeden ise Düşman Oldu

'87 Newroz'u çok yönlü hazırlık sonucu Kürdistan'dan Avustralya'ya, Avrupa'dan Suudi Arabistan'a ve Ortadoğu'nun birçok ülkesine kadar Kürdistanlı yurtseverlerin olduğu her alanda ERNK bayrağı altında mücadele azim ve coşkusıyla kutlandı.

Yıllardır sömürgeci TC'nin savaşı doruğa çıkarıp tüm gücünü seferber ettiği 21 Mart gününde ulusal kurtuluş mücadelemize darbe vurmaya çalışması, bunun için her yılın Newroz gününde yeni plan ve yöntemlerle mücadelemize saldırması herkes tara-

findan bilinen bir gerçekliktir. Sömürgeci-faşist TC'nin özellikle bu günde başarı elde etmek için bütün gücünü seferber etmesi elbette ki tesadüfi bir olay değildir. Nedir öyleyse özellikle bu günde düşmanı saldırganlaştıran şey? Bu sorunun cevabı gayet açıktır. Belli ki her 21 Mart yaklaştığında ihtiyarlamış, bunak faşist TC tarihte yaşanan gerçeklikleri anımsamaktadır. Zalim Dehak'ın akibetinin bir gün mutlaka kendisini de beklediğini iyi bilen TC çılgına dönmektedir. Bütün cihan toplansa varlığını

kanıtlayacak tek bir izi bulamayacak dediği Kürt halkı, karanlık tarihi yırtarak mücadelesini dostta ve düşmana duyurdu. Düşman, hiç de ummadığı bir anda öğrenen, direnen ve örgütlenecek savaştan bir halk gerçekliği ile karşı karşıya geldi. Geçmiş isyanlardan çok farklı olan bu mücadelenin yılmaz kahramanlarını tanıdı. Bu kahramanlıkları tanıdıkça Demirci Kawa'nın bal-yozunu ve zalim Dehak'ı hatırladı tekrar. Bunun verdiği korku ve telaşla tüm gücünü harekete geçirerek Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN'ı ve birçok direnişçi militanı katletti. Ancak yine de başarılı olamamıştı. Çünkü anılarına sahip çıkarak direniş bayrağını devralan öncü bir güç ve koca bir halk kalmıştı geride. Bu halk öncüsünü tanıyacak, birleşecek ve savaşıacaktı.

İşte '87 Newroz'unda düşman böyle bir gerçeklik ile karşı karşıya geldi. Bunun için geçmişten beri uyguladığı bütün yöntemleri tekrar gözden geçirerek '87 Newroz'unda yeni yöntemlerle mücadelemizin karşısına dikilmeye çalıştı. Bütün gücünü harekete geçirerek direkt ve dolaylı saldırılarda bulundu. Newroz'a iki hafta kala bütün teçhizatlarını kuşanarak orduyu alarma geçirdi. Devamı 3. sayfada

Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

Kadın Hakları ve Özgürlüğü Sorunu

"... Burada devrimin gerçekte gerekli olup olmadığı sorulabilir. Mademki toplumun en temel ve köklü sorunlarından birisi bu alandadır, o halde devrim gereklidir. Açık ki bu alandaki devrim, iki sınıf arasındaki mücadelede olduğu gibi gelişmeyecektir. Bu devrim zihniyette, kurumlarda, geleneklerde ve özellikle aile olayında olacaktır. Kalemle, güncel ilişkiler uğruna savaşımla, bayağı günlük pratik akımlarla yürütülen bir mücadele olacaktır..."

"...Devrim erkeğin ağır etkisi altında ve kadının ağır kadını yaşamı altında oluşmuş toplumdaki uzaklaşma, daha dengeli üretim faaliyetleridir. Kültürel, sosyal, siyasal yaşamda daha kolektif dengeli faaliyetlere ulaşmaktır..."

YAZISI 14. SAYFADA

III. KONGRE BELGELERİNDE Bazı ideolojik-Politik Mücadele Sorunları

"Ortadoğu devrimleri, ve bunun bir parçası olarak Kürdistan Devrimi dünya sosyalist devriminin özgün bir parçası olarak ele alınmak durumundadır. Koşullar, Ortadoğu halk devrimlerinin henüz başlangıç aşamasında olduğunu göstermektedir. Ortadoğu devrimlerinde en başında da Kürdistan Devrimi'nde mevcut baskılar ve işbirlikçi sınıfların yapısı gözönüne getirildiğinde, milli burjuva yöntemi ile ulusal bağımsızlık şurda kalsın, otonomi bile sağlanamayacağı açıkça ortaya çıkmaktadır. Bütün koşullar devrimci bir halk hareketinin gündeme girmesi gerektiğini, tarihe böylesine bir giriş yapması gerektiğini göstermektedir. Ve özgün tarihi, güncel, sosyal, siyasal koşullar, Ortadoğu'daki gerginliklerin giderek hızlandığı savaşı Kürdistan'da halk savaşına dönüştürme zeminini yaratmaktadır. Kürdistan Devrimi'nin özellikleri aynı zamanda Ortadoğu devrimlerinin özelliklerinin ifadesidir."

YAZISI 12. SAYFADA

Kürdistan'da Yükselen Direniş Mücadelesi ve Türkiye'de Yaşanan Çeşitli Olayların Anlamı

1987 yılının geride bıraktığımız dört ayında Türkiye'de son yedi yıldan beri görülmeyen olaylar yaşandı. Önce "başörtüsü-turban" denerek kadın-erkek çok sayıda öğrenci sokağa dö-küldü; protesto gösterileri, açlık grevleri yapıldı. Ardından olaylar İran, Suudi Arabistan gibi ülkelere kadar genişletildi, yurt-

dışında yaşayan bazı din adamlarının demeçleri "kara ses" adıyla günlerce yayımlandı, olaylar "Rabita" olayıyla devam ettirilerek en sonunda "kızıl rabita" gibi ne olduğu belirsiz öfkeli sözlerle kadar vardırıldı. Kısaca bu cep-hede olaylar hiç bitmedi, faşist-sömürgeci rejim sıkıştıkça bir can simidi gibi bunlar ortaya atılarak kitleler oyalanmaya, yanıltılmaya, uyutulmaya çalışıldı. Devamı 4. sayfada

KUKM'de PKK'nin Artan Rolü ve I-KDP'nin Ulusal Birliği Parçalama Çabaları Üzerine

Ortadoğu'da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini çok yakından ilgilendiren önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Gelişmeler esasta Kürdistan üzerinde yoğunlaşmakta, büyük oranda bölgesel sorunların çözümü bu alanda düğümlenmektedir. Bu durum bir yandan Kürdistan'daki çeşitli sınıf ve tabakaların gerçek güç ve kudretlerini daha net açığa çıkarırken, bir yandan da mevcut güçler arasında bir dayanışmayı, ortama bir ulusal blok olarak müdahale etmeyi zorunlu kılmaktadır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin zaferi için koşullar her zamankinden daha elverişli hale gelmiştir. Ancak bu son derece elverişli koşullara gereken karşılığı vermek, mevcut güçler arasındaki ilişkilerin düzeyine yakından bağlıdır.

Böylesine önemli gelişmeler ortamında, şubat ayı sonlarında I-KDP radyosu kamuoyuna PKK ile aralarındaki protokolün iptal edildiğine dair bir duyuruda bulundu. Daha sonra yazılı bir tarzda örgütlerinin tümüne de gönderdikleri duyuru şöyle:

"PKK ile yapılan dayanışma protokolü üzerine açıklama

"Aşağıda sayılan nedenlerden ötürü I-KDP Politbürosu, 11.2.1987 tarihinden geçerli olmak üzere, Partimiz ile PKK arasındaki imzalanan dayanışma protokolünü feshetmiştir. 1984 yılında imzalanmasından şu ana kadar adı geçen Parti, protokol maddelerinin gereğini yerine getirmemiştir.

"1- Genel strateji ve siyasal tavır hususunda, protokolde belirtildiği gibi partimizle dayanışmada bulunmamak,

Devamı 6. sayfada

Latin-Amerika Devrimlerinin Bir Halkası El Salvador
YAZISI 17. SAYFADA

PKK'de Temsil Edilen Önderlik Gerçeği
YAZISI 18. SAYFADA

Yaygın Gerilla Eylemlerimiz Kürdistan'ı Boydan Boya Sarıyor

Halkımız Savaşarak Ordulaşıyor

Baştarafı 1. sayfada

olanaklarını seferber etmekte, içte ve dıştaki tüm bağlaşıklarını ve ihanet odaklarını harekete geçirmekte, ancak bütün bunlar halkımızın görkemli direnişi karşısında zavalı çabalar olmaktan öteye geçememekte ve çöküşün önlenemeyeceğini artık iyiden iyiye farkederek rejim temsilcileri dehşete kapılmakta ve çılgına dönmektedirler. En küçük bir gerilla biriminin üzerine bile ancak sayıları binlere, hatta onbinlere varan bir güçle gidebilmesi gerçeği sömürgeci-faşist Türk devletinin çöküşünün ve çözümsüzlüğünün en açık kanıtıdır.

Kürdistan bugün güçlü eylemlerle, büyük çatışmalarla kaynıyor, çalkalanıyor. Özgürlüğe ve bağımsızlığa susamış bir halkın onurlu ve kararlı sesi giderek yükseliyor. Ve bu ses yalnızca Ortadoğu'yu sarmakla kalmıyor, tüm dünyada geniş yankılar uyandırıyor. İşte bu güçlü sesin kaynağı olan Kürdistan sathından, savaş alanlarından öğrenebildiğimiz son çatışma ve eylem haberleri şöyle:

17-18 Mart 1987 günlerinde Hakkari'nin Beytüşşebap ilçesi Dereler mıntıkasında bir grup devrimci savaşçı ile sömürgeci ordu güçleri arasında büyük bir çatışma meydana geldi. Komando birlikleri, özel tim ve milis çetelerden oluşan binlerce kişilik bir düşman gücü ile 5 PKK savaşçısı arasındaki bu çarpışma aralıksız olarak tam iki gün devam etti. Kar kalınlığının birbuçuk metreye vardığı ağır kış koşullarında binlerce kişilik düşman gücünün helikopter destekli kat kat çemberlerinde, kahramanca bir direniş örneği sergileyerek 60'a yakın düşman gücünü öldürüp bir o kadarını da yaralamak suretiyle savaş dışı bırakan 5 yiğit savaşçımız şehit düştü. Faşist ordu sürülerinin bizzat Genelkurmay Başkanlığı tarafından yönetilip yönlendirildiği bu çarpışmada, yoldaşlarımızın yarattığı eşsiz kahramanlık ve sergiledikleri büyük direniş, aynı zamanda ulusal kurtuluş için ayağa kalkması yolunda yediden yetmişe tüm Kürdistan halkına yapılan anlamlı bir çağrı niteliğindedir.

Yine '87 Newroz Atılımı sürecinde Ağrı alanında, gerilla birliklerimiz tarafından gerçekleştirilen bir karakol baskınında düşmana önemli kayıplar verdirilmiştir. Ayrıca aynı alanda çeşitli zamanlarda gerçekleştirilen bir dizi eylemde de toplam dört ajan ölümle cezalandırılmıştır.

Faşist Türk sömürgecilerinin çok büyük bir teknik ve insan gücü yığdığı ve ordu sürülerinin merkezi üssü durumuna getirdiği Şırnak'ta kurtuluş kuvvetlerimizle düşman güçleri arasında yoğun çarpışmalar aralıksız olarak devam etmektedir. Düşmanın en fazla güç yığdığı ve merkezi olarak konumlandığı bu alanda, gerillanın amansız saldırıları halkımız için büyük bir moral ve coşku kaynağı olurken aynı zamanda gücümüzün de en açık ve somut kanıtı niteliğindedir. Bu eylemlerden bir tanesi Newroz alevlerinin yükseldiği 21 Mart 1987 günü gerçekleştirilmiştir.

Şırnak'ın Balveren mıntıkasında bulunan Milli karakolunu basarak düşmana ağır kayıplar verdiren gerilla birliklerimiz herhangi bir kayıp vermeden üstlerine dönmüştür. Düşman, sadece iki kayıbı olduğu yolunda bir açıklama yapmasına rağmen, halk buna inanmamakta ve yerle bir edilen karakolda düşman kayıplarının çok daha fazla olduğunu söylemektedir.

7 Nisan 1987 tarihinde Şırnak'ın Kavuncuk köyüne giren bir gerilla birliğimiz 7 ihanetçi çeteyi köy meydanında kurşuna dizmiştir. Çeteciliğin alandaki örgütleyicisi olan halk düşmanı, hain köy muhtarı Abdullah Bilgin, babası Hasan Bilgin, sömürgecilerden aldıkları silahla kurtuluş kuvvetlerimize karşı savaşan ve halka kan kusturan oğulları Ahmet, Hamza, İskan ve Hazım Bilgin ile yine akrabalarından milis-çete Ali Bulun'un cezalandırılması yöre halkı tarafından sevinçle karşılanmıştır.

5 Nisan 1987 tarihinde, Diyarbakır merkezine bağlı Eğil bucağı civarında kurtuluş ordusu kuvvetleri ile düşman ordu güçleri arasında şiddetli bir çarpışma meydana gelmiştir. Büyük bir güç dengesizliğine rağmen uzun süre devam eden çarpışmada, düşman güçlere çok sayıda kayıp verdiren adlarını öğrenemediğimiz üç savaşçı yoldaşımız, son nefeslerine kadar kahramanca direnerek şehit düşmüşlerdir.

7 Nisan 1987 tarihinde, Hakkari'nin Çukurca ilçesi Andaç mıntıkasında, ARGK'ye bağlı bir gerilla birliğimiz, sömürgecilere ait bir askeri konvoyu pusuya düşürerek konvoydaki tüm araçları tahrip etmiştir. Aralarında subayların da bulunduğu çok sayıda düşman askeri öldürülmüş ya da yaralanmıştır. Düşman her zaman olduğu gibi yine kayıplarını gizlemeye çalışarak sadece 1 askerin öldüğünü ve 1 astsubay ile 6 askerin de yaralandığını açıklamıştır. Oysa düşman kayıplarının açıklanandan çok daha fazla olduğu bizzat yöre halkı tarafından da açıkça belirtilmektedir.

Son günlerde, Kurtuluş Ordusu Kuvvetleriyle sömürgeci ordu sürüleri arasında çarpışmaların yoğun ve şiddetli bir biçimde devam ettiği alanlardan bir tanesi de İdil'dir. Mardin'in İdil ilçesi kırsal kesimlerinde 17 Nisan 1987 tarihinde başlayan ve yer yer günlerce devam eden çarpışmalarda, gerilla birliklerimiz tarafından önemli miktarda düşman askeri öldürülmek ve yaralanmak suretiyle savaş dışı bırakılmıştır. Faşist orudunun 7. Kolordu Komutanlığı tarafından yapılan iki ayrı açıklamada birer askerin öldüğü söylendiyse de, edinilen bilgiler düşman kayıplarının çok daha fazla olduğu doğrultusundadır.

24 veya 25 Nisan 1987 tarihinde Eruh alanında, kurtuluş kuvvetlerimiz tarafından bir düşman askeri birliğinin pusuya düşürülerek çok sayıda kayıp verdirildiği, yine Dersim merkezinde bulunan sömürgecilere ait bir askeri kışanının gerilla birliklerimizin saldırısına uğradığı biçimindeki haberler çeşitli kaynaklarca duyurulmasına rağmen bu eylemlerin nasıl gelişip sonuçlandığı hakkında henüz ayrıntılı bilgi edinemedik. Bunlardan başka Kürdistan'ın daha birçok alanlarında gelişen gerilla saldırıları ve çarpışmalarda sömürgeci-ler ağır kayıp verdirilmeye devam ediliyor. Tarihinin önemli bir döneminden geçmekte olan Kürdistan halkı savaşıyor ve savaş içinde ordulaşıyor.

Partimizin III. Kongre'sinde alınan güçlü kararlar temelinde yapılan çok yönlü hazırlıklarla, ulusal direniş mücadelemiz pratikte de büyük bir gelişme kaydederek, içerisinde bulunduğumuz '87 yılı başlarında önemli bir hamle yaptı. Geçmiş pratiğin yanlış ve yetersiz tutum ve anlayışlarının III. Kongre platformunda sıkı bir devrimci eleştiri süzgecinden geçirilerek bunlardan arınması sonucu çok daha sağlıklı ve güçlü bir yapıya kavuşan Partimizin, düşmanın hiç ummadığı anda ve olumsuz bir doğa ortamında mücadelemize yaptırdığı bu önemli hamle, kesintisiz bir biçimde gelişerek Newroz Atılımıyla bütünleşti. Bu, Kürdistan halkının PKK önderliğinde geliştirdiği devrimci direniş mücadelesinin de yeni bir aşama, daha güçlü ve daha büyük bir dönemin başlangıcı demektir. Evet, bugün tüm Kürdistan sathında sürdürülen savaş, geliştirilen önemli eylemler, halk savaşının yaygın gerilla savaşı aşamasında olduğunu açıklıkla ortaya koymaktadır.

Halkımızın Siyasal ve Silahlı Ordulaşması Gelişiyor

Partimizin III. Kongre'sinde alınan güçlü kararlar temelinde yapılan çok yönlü hazırlıklarla, ulusal direniş mücadelemiz pratikte de büyük bir gelişme kaydederek, içerisinde bulunduğumuz '87 yılı başlarında önemli bir hamle yaptı. Geçmiş pratiğin yanlış ve yetersiz tutum ve anlayışlarının III. Kongre platformunda sıkı bir devrimci eleştiri süzgecinden geçirilerek bunlardan arınması sonucu çok daha sağlıklı ve güçlü bir yapıya kavuşan Partimizin, düşmanın hiç ummadığı anda ve olumsuz bir doğa ortamında mücadelemize yaptırdığı bu önemli hamle, kesintisiz bir biçimde gelişerek Newroz Atılımıyla bütünleşti. Bu, Kürdistan halkının PKK önderliğinde geliştirdiği devrimci direniş mücadelesinin de yeni bir aşama, daha güçlü ve daha büyük bir dönemin başlangıcı demektir. Evet, bugün tüm Kürdistan sathında sürdürülen savaş, geliştirilen önemli eylemler, halk savaşının yaygın gerilla savaşı aşamasında olduğunu açıklıkla ortaya koymaktadır.

Yaratılan bu gelişmeler, önümüzdeki yılların, halkımız için daha önemli ve çok daha büyük kazanımlarla dolu olacağını müjdelerken, KUKM'de daha önce teorik ve ideolojik düzeyde gerçekleşen PKK önderliğinin, pratikte de kanıtlandığının açık ve somut göstergesi olmuştur. Şimdi, içerisinde bulunduğumuz süreç, halkımızın siyasal ve silahlı ordulaşmasının yaratılacağı süredir. Parti Önderliği, 1987 Newroz değerlendirmesinde bu konuya şöyle işaret etmektedir: "Artık bütün bu gelişmeler ve

kazanılan mevziler temelinde Partimiz, ulusal kurtuluş savaşımızı daha üst bir aşamaya sıçratmanın, bunun için de özellikle sürecin önemli bir görevi olan Halk Ordusu'nun kuruluşunu gerçekleştirerek halk savaşının gelişim sorunlarını çözmenin pratik çabası içine girmiş bulunmaktadır. Halkımızı ordulaştırmak, bir halk ordusu yaratarak mücadelemizi daha örgütlü ve yaygın bir hale getirmek ve düşmanla savaşı yoğunlaştırmak, geleceğe değil günümüze ait en büyük görev durumundadır."

İşte Parti Önderliğinin işaret ettiği bu görev doğrultusunda atılan en ufak bir adım karşısında bile korkunç bir paniğe kapılan sömürgeci-faşist Türk devleti, bu görevin yerine getirilmemesi için tüm karşı-devrim cephesini örgütleyip sağı ve "sol'uyla tüm iç

ve dış bağlaşıklarını harekete geçirerek PKK önderliğindeki KUKM'ne dayatmaktadır. Aslında düşmanın bu yönelimi bile tek başına, kurulması, bugün önümüzde en başta gelen bir görev olarak duran gerilla ordusunun anlamı ve önemini kavramaya yetmektedir.

Bilinmektedir ki, halkımızın siyasal ve silahlı ordulaşmasını yaratmada, en temel ve belirleyici unsur, ülkede gelişen silahlı mücadelenin kendisidir, bu mücadelenin varmış olduğu düzeydir. Yani, gelişmelerin odağında bizzat silahlı mücadele yer almaktadır. Eğer bugün tüm çabaların, içte ve dışta yürütülen tüm faaliyetlerin silahlı mücadeleyi geliştirmeye yönelik olması gerektiği söyleniyorsa boşuna değildir; silahlı mücadelenin bu özelliğinden ötürüdür.

Faşist rejimin tüm varını ortaya koyarak engellemeye çalışmasına rağmen, silahlı direniş mücadelemizin kesintisiz bir biçimde gelişmesi ve birçok alanda yaygın gerilla savaşı düzeyine ulaşması, halkımızın bağımsız ve özgür geleceğinin garantisi olurken, çağdışı sömürgeci düşmanın da çaresizliğinin ve tükenişinin açık bir kanıtı durumundadır.

1987 yılı pratiğimize şöyle bir bakılacak olursa, savaş sanatında III. Kongre çizgisine uygun önemli bir yetkinleşme sağlandığı görülebilecektir. En önemli özelliği, küçük bir kuvvetle çok daha büyük düşman birliklerine saldırı

ları yöneltmek ve onlara karşı zaferler kazanmak olan gerillanın çok çeşitli ve zengin taktiklere ihtiyaç duyduğu açıktır. Bu konuda, Halk Kurtuluş Ordumuza bağlı gerilla birliklerinin son dönemlerde başvurduğu çeşitli taktikler belli bir taktiksel gelişmenin açık ifadesi olmuştur. Bu, mücadelemiz açısından umut verici bir gelişme olurken, uygulanan bu sınırlı taktikler karşısında bile çıkmaza giren sömürgeci-faşist Türk devletinin, daha binlerce çeşitli geliştirilecek olan bu devrimci taktiklere karşı pek fazla tutunamayacağını da açıkça ortaya koymuştur.

Son dönem direniş mücadelesinde dikkat çeken bir nokta da, savaşta kurtuluş kuvvetlerimizin giderek daha fazla sömürgeci ordu birliklerini hedef almasıdır. Bilindiği gibi '87 kış eylemliliği, yoğun olarak "köy koruculuğu" adı verilen milis-çetelere yönelik saldırılarla başlamıştı. Uygulanan isabetli taktiklerle peşpeşe geliştirilen saldırılar sonucunda bu hain-ajan kesime ağır darbeler indirilerek yapı önemli oranda çöktürülerek işlemez kılındı. Bu eylemlerin yarattığı gelişmeler ve bunların siyasal sonuçlarını da toparlayarak daha da güçlenen silahlı kurtuluş kuvvetlerimiz giderek saldırılarını düşman ordu birlikleri ve karakollar üzerinde yoğunlaştırdı. Çukurca, Beytüşşebap, Eruh, Şırnak, İdil, Dicle, Eğil, gibi alanlarda, şiddetli çarpışmalar sonucunda sömürgeci ordu sürülerine ağır kayıplar verdirilirken, Dersim (Deşt), Diyarbakır (Eğil), Şırnak (Milli) ve Ağrı gibi alanlarda da karakol baskınları gerçekleştirilerek çok sayıda düşman askeri öldürülmüştür.

Kısacası Kürdistan halkı bugün, bir yandan ERNK saflarında kenetlenerek siyasal ordulaşmasını gerçekleştirirken, bir yandan da ARGK saflarında silahlı ordulaşmasını geliştirmektedir. Kurtuluş Ordusu Kuvvetleri ile sömürgeci ordu sürüler arasında meydana gelen tüm çarpışmalarda, düşman, karşısında bütün inancı ve inadiyla devrimci halk kahramanlığı ve kararlılığını görmüştür. Bu, ulusal kurtuluş savaşçılığımızın ulaştığı güçlü kapasite, yetkinlik ve ustalığı ifade eder. Aynı zamanda bu, ulusal kurtuluş duyulan inanç ve devrime olan güvenle donatılan bir gücün küçük de olsa nasıl binlerce düşman gücünü ve üstün tekniğini altedebileceği, dağıtabileceğinin de somut bir göstergesidir.

Faşist Rejim Çare Diye Yeniden Yalana Sarılıyor

Kürdistan'da yoğunlaşarak devam eden savaş ve her biri bir kahramanlık örneği olan ulusal direniş eylemlerimiz karşısında çözümsüzlüğü giderek derinleşen faşist rejim, bir kez daha yalana başvurmaktan başka hiçbir çıkar yol görememektedir. Gerçekten de gerek içte ve gerekse dışta bugün dev gibi boyutlara ulaşmış bulunan KUKM ve öncü gücü PKK, sömürgeci-faşist Türk

devletin korkulu rüyası ve baş sorunu durumundadır. Ulusal direniş mücadelemizin '87 Kış ve Newroz Atılımı; ve sonrasında daha da gelişerek Kürdistan'ı saran savaş alevleri, düşmanın büyük umutlar bağladığı son yöntemlerini de yerle bir etmiştir. Sömürgecilerin ülkemizdeki önemli dayanakları ve eli-kolu durumunda olan milis-çetecilik, daha kış sürecinde çöktü. Yine emperyalistler tarafından özenle eğitilen ve donatılan "özel tim"ler ise, her geçen gün gerilla birliklerimizden aldıkları daha etkin darbelerle şimdiden sersemlemiş, üç-beş kişilik küçük bir gerilla grubumuz karşısında yüzlerce bile iş yapamaz duruma düşerek, bunların da Kürdistan'da yapabilecekleri pek bir şeyin olmadığı, halkımızın lehine gelişen savaşın gidişatını değiştirmeyecekleri daha şimdiden ortaya çıkmıştır. Öte yandan sömürgeci ordu sürülerinin durumu zaten bilinmektedir. Bu barbar ve işkenceci kurumun kahramanlık masalları yerle bir edilerek iplikleri çoktan pazara çıkarıldı. Bugün ise, bir yandan kışla ve karakolları başlarına yıkılması, bir yandan da konvoylar halinde gerilla pusularında imha edilmesi bu işkenceci faşist kurumu, tam anlamıyla bir bunalım yuvası durumuna getirmiş bulunmaktadır.

İşte, sömürgeci-faşist Türk devleti için hiç de iç açıcı olmayan bu durumlar karşısında yapacakları tek şey, içte ve dıştaki tüm hempalarını da harekete geçirecek devrimci direniş mücadelemize ve onun öncü gücü PKK'ye yönelik yalan kampanyasına yeniden hız vermektir. Ve düşmanın günümüzde yaptığı da zaten

budur.

Son günlerde, bir yandan kendi burjuva basınında yeniden "PKK'da iç kavga", "PKK örgütü çözülüyor" vb. masallarını iri puntolarla öne çıkarıp tam bir zavallılık örneği sergilerken; bir yandan da içte Ecevit ve İnönüleri, dışta da bunların uzantıları durumunda olan teslimiyetçi-reformistler ile sosyal-şovenleri harekete geçirmekte ve böylelikle gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizi engellemeye çalışmaktadırlar.

Bu konuda, 6 Nisan 1987 tarihli Tercüman gazetesinin manşetinde şu başlıklar göze çarpıyordu: "Eylemleri başarısız kalan ve halkın nefretini kazanan teröristler, şimdi kendi aralarında hesaplaşıyor... PKK'da iç kavga... Suriye'de yapılan Kongre'de marksist-leninist prensipler yerine, halkın inanç yapısına göre daha ilimli yaklaşım yapılması istendi."

Ve bu başlıklar altında sütunlar boyunca, her gün tekrarladıkları yalanlar sıralanmaktadır. Öyle anlaşıyor ki, faşist rejim bir anlamda kendisinin ölüm fermanını çıkarmış olan PKK III. Kongresi'ni bir türlü içine sindirememekte, bağımsızlık mücadelemizdeki bu tarihi adımın acısını unutamamaktadır. Nasıl unutabilsin ki? Bu Kongre'den alınan güç ve inançla şahlanan Kurtuluş Ordusu Kuvvetlerimiz tarafından durmaksızın beyni dövülmekte iken bunun olanağı var mı? Tam tersine, düşmanın bu acısı giderek büyüyecek ve onu mutlaka boğacaktır. Zaten kendisi de bu gerçekliğin farkında olduğu içindir ki, daha gerçekleşmesinin çok öncesinden III. Kongre'ye

yönelik saldırı kampanyasını başlattı ve halen de sürdürmektedir. Ne var ki, düşmanın bugün "parçalandı" dediği Partimizin birliği, sarsılmaz bir sağlamlığa ulaşmıştır. Bugün Kürdistan'da savaş pratiğinde yaratılan gelişmeler bunun en açık kanıtıdır.

Faşist rejim Kürdistan pratiğinde, gerilla birliklerimizden ağır darbeler yiyerek sersemleyip sendeledikçe bu tür yalanlarını da sürdürmektedir. İşte aynı doğrultuda bir haber de 11 Nisan 1987 tarihli Milliyet'in manşetinde yer aldı: "Apocular arasında iç hesaplaşma başladı. PKK örgütü çözülüyor." Hatta aynı gazete daha da ileri giderek 23 Nisan 1987 tarihli sayısında "Apo sağ kolunu öldürttü. PKK'da iç savaş" başlığıyla daha büyük "fırtınalar koparmaya" başladı. Görülüyor ki, faşizmin bu gayretkeş kalemşörlerinin hayal güçleri oldukça geniş. Bu tür zavallı çabalarla eğer faşist rejimi kurtarabileceklerini umut ediyorlarsa, bu masallarını okuyan kitlelerin ne dediklerine, kendileriyle birlikte faşist rejim temsilcilerinin nasıl alay konusu edildiğine şöyle bir dönüp bakmalıdırlar. Sadece kitlelere değil, bir de kendi gazete arşivlerine bir göz atmalıdırlar. Eğer biraz da olsa utanma duyguları kalmışsa, yıllardır PKK'yi kaç kez "parçalayıp, dağıtıp, çözdüklerine" bakarak, bari o iri puntolarla attıkları başlıkların sözlerini değiştirsinler.

Evet, faşizmin bu kişilişiz uşaklarına kalsa, PKK şimdiye kadar onlarca kez dağılıp çözülmüş olmalı. Fakat, faşizmin gözlerine çektikleri o milleri söküp atarlarsa eğer, çözülenin PKK mı, yoksa TC mi; dağılanın, can çeki-

şenin PKK mi yoksa faşist rejimin kendisi mi olduğunu çok açık ve net bir biçimde görebileceklerdir. Dost ve düşman, herkesin gördüğü gibi.

Gelişen direniş savaşımız karşısında, her alanda giderek köşeye sıkışan faşist rejimin, son dönemlerde göze çarpan bir çabası da, hem içte hem de dışta tüm hempalarını koordineli bir tarzda harekete geçirmesidir. Yeni atılımlarımızın yarattığı gelişmelerle Kürdistan'da, Partimizin pratik öncülüğünün de kanıtlanması ile halkımızın ERNK ve ARGK saflarına akını hızlandırırken; dışta da, ulusal kurtuluş mücadelemiz, tarihinde görülmemiş bir boyutta insanlığın gündemine girmiş ve kaynayan Ortadoğu'nun canalcı sorunlarından biri durumuna gelmiştir. İşte ordusuyla, polisiyle, çetesi ve "özel tim"iyle, yine en gelişkin tekniği, topu, tüfeği, uçağıyla direniş mücadelemiz ve öncü gücümüz PKK karşısında acız kalan faşist Türk sömürgecileri, sözkonusu gelişmeler karşısında bilinen o sinsi politikasını yeniden gündeme getirmektedirler. Bir yandan öteden beri kendisine göbek bağıyla bağlı reformist-teslimiyetçiler ile Kemalizmin iflah olmaz kuyrukçuları sosyal-şovenleri Avrupa'nın çeşitli platformlarında, ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısına çıkarmaya çalışırken, bir yandan da Ecevit ve İnönü'leri Kürdistan'a seferber ederek, ulusal kurtuluşçu saflara akan kitleler üzerinde bazı ince politikalar uygulamanın uğraşı içerisine girmektedirler.

21 Nisan 1987 tarihli Tercüman'da yer alan şu satırları, kendilerine hala "solcu", "ulusal

kurtuluşçu" vb. sıfatlar yakıştıran güçlerin, son dönemlerde özellikle Avrupa alanında, mücadelemize neden böyle ardarda dil uzatarak saldırdıkları ve bunların hangi güçlerin uzantısı olduklarını daha anlaşılır kılacak niteliktedir: "... Bölücülerin yuvalandığı Avrupa ülkelerinde Türk vatandaşları 'birlik ve beraberliğe' davet edilmeye başlandı. Yurt dışındaki Türk Temsilcilikleri vasıtasıyla düzenlenen toplantılarda, bir avuç bölücüye karşı gurbetçilerin uyanık olması gerekiyor." Faşizmin bu davetlerinin gönüllülerinin kimler olduğu ve sözkonusu toplantılarda kimlerin boy gösterdiği artık sır olmaktan çıkmıştır.

"Sol"cularının Avrupa'da çaba yoğunlaştırdıkları dönemde, sosyal-demokratları Ecevit ve İnönü de, aynı paralelde Kürdistan'da çalışmaktadırlar. Öteden beri sol üzerinde tasviyeci rol üstlenen Ecevit'in, şimdi bu rolünü tamamen KUKM'ne karşı oynamaya çalıştığı görülmektedir. Van'da yaptığı konuşmasında Ecevit "Kürt sözünden korkmayalım" diyor ve şöyle devam ediyor: "Artık geçerliliğini yitirmiş bazı köken farklılıklarının hatırasıyla, bazı yurttaşlarımızın, hiçbir siyasal niyet ve kasıt taşımaksızın, kendilerini Kürt asıllı saymalarında gocunulacak ve kaygı duyulacak bir şey yoktur." (20 Nisan 1987, Hürriyet)

Burada mesaj oldukça açık: "Yeter ki, PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine katılma ve destek olma, kendine Kürt de diyebilirsin, kendini Kürt asıllı da sayabilirsin, hatta Kürt halkının mücadelesini Devamı 22. sayfada

'87 Newroz'unda Kazanan Halkımız Kaybeden ise Düşman Oldu

Baştarafı 1. sayfada

di. Şehir, kasaba, köy demeden her tarafa asker yerleştirdi. Kürdistan'ı bölen, insanlığın yüzkarası sınırları yığınak haline geti-

önemli mevziler kazanmıştı. Gerçekliğine yabancılaştırılarak yok oluşun eşiğine getirilen Kürt halkı ordulaşmaya doğru giderek ARGK gibi güçlü bir silaha ka-

rerek, binlerce asker, tank, top, panzer vb.'ni yerleştirdi. Binlerce köyü abluka altına alarak, kendisine bağlı bütün ajan-milis gücü harekete geçirdi ve çetelerden bilgi almaya çalıştı. Elbette ki bu kadar çaba boşuna sarfedilmiyordu. Güdülen bir amaç vardı. Her şeyden önce halkımızın Birlik, İsyen ve Direniş Günü olarak kutladığı Newroz yaşanacaktı. Bunun anlamı bile TC ordusunu çılgına çevirmeye yeterliydi. Tabii ki sorun sadece bununla da sınırlı değildi. PKK önderliğinde gelişen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

vuşmuştu.

Böylesine anlamı büyük olan bir günde ARGK güçlerinin bütün girişimlerine karşı temkinli olmak gerekiyordu. Bu korku ve panik ile yaşayan faşist TC'nin ordu güçleri saldırılarını Kuzey-Batı Kürdistan ile sınırlı tutmayarak Güney-Batı Kürdistan'da Newroz'u kutlayan yurtsever Kürdistanlı kitlelerin üzerine defalarca ateş açarak korku ve paniğini gizleyemedi.

TC'nin, birlik, isyan ve direnmenin gelenekselleşerek ifadesini bulduğu Newroz'a yönelik

saldırıları bununla da sınırlı kalmadı. Milattan yüzyıllar önce halkımız tarafından her yıl kutlanagelen Newroz, TC'nin kuruluşundan bu yana Kuzey-Batı Kürdistan'da yasaklanıp unutturulmaya çalışılmasına rağmen, bir yandan da resmen Türk bayramı olarak lanse edilmeye çalışıldı. Büyük fakat oldukça gecikmeli bu buluşu başta bütün halk kitlelerine olmak üzere ilkokullarda okuyan çocuklara kadar iletmek üzere birçok broşür çıkarıp dağıtan TC, kendisinin dahi inandırmadığı bir tarzda basında da işledi. Yarım yüzyılı geçkin bir süreden beri yasaklanan ve hiçbir şekilde kutlanmasına izin verilmeyerek adından bile bahsetmekten ürken Türk burjuvazisi nasıl oluyor da bugün Newroz'u kutlanması gereken bir "Türk Bayramı" olarak ilan ediyor. Soruna bu şekildeki bir yaklaşımın nedeni nedir? Bazılarını inandırabilecek mi acaba bu bozuk senaryoya? Elbette ki hayır! Ancak ölüm döşegine yatan ve can çekişen hastalar misali bulunduğu her ilacı tarifesine bakmaksızın kullanmaktadır. İlacın, sonunda kendisini zehirleyerek ölümünü daha da yakınlaştıracığı ise hiç kimsenin gözünden kaçmayacak kadar açıktır.

Peki TC'nin bütün bu suçlarına ortak olmada bir hayli ilerleyen hain Kürt küçük-burjuva takımının Newroz'a yaklaşımı nedir? Gerçekten anlamına uygun bir yaklaşım mı sergileniyor? Yoksa, TC'yi de aratmayacak tarzda nice şehitlerin kanıyla

anlam kazanan Newroz, birçok kişisel ve grupsal çıkarlar için sömürülüyor mu?

Aç, susuz her gün işkence altında inim inim inleyen Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesinde, bırakalım bir damla kan akıtmayı bir öğün bile yiyeceksiz kalmayı göze alamayacak kadar düşkünlük gösteren bu güçler, Avrupa gibi bir alanda halkımız adına konuşmayı, onun adına hareket etmeyi isterken, devrimcilerden ve yurtseverlerden bunun onaylanmasını beklemektedirler. Bugün, her saat, her dakika katledilen bir halk gerçekliğimiz vardır. Bu halk ile birlikte yaşamak, onun acılarını paylaşarak kurtuluşu için savaşmak gerekirken, bundan bilinçli olarak kaçışın planlarıyla uğraşan hain Kürt küçük-burjuva takımı, bırakalım halkımız adına konuşmayı, onun bir parçası olma sıfatını dahi çok yitirmiş durumdadır. Bir taraftan bu halk için hiçbir fedakarlıkta bulunmayacak, o işkence altında her saat katledilirken, sen Avrupa gibi rahat bir ortamda özel yaşamını örgütlemekle meşgul olacaksın, o halk için gece gündüz demeden, aylarca aç, susuz kalarak sömürgecilğe karşı savaşıp kahramanca şehit düşenlere saygı bile göstermeyeceksin, bunlar da yetmiyormuş gibi TC sömürgeciliğini aratmayacak bir tarzda kanla yaratılan değerleri sömürüp bunun da kabul görmesini isteyeceksin. Tabii ki bu gaflet olarak değerlendirilmesi gereken bir durumdur.

Bilindiği gibi, bu sömürüyü kabul etmeyen Ahmet AYDIN adındaki bir ERNK üyesi, 7 Mart 1987 tarihinde "Özgürlük Yolu" denilen ve gerçekte ihanetin hain işbirlikçi güruh tarafından alçakça katledildi.

Yıllardır Avrupa'nın yozluğuna batmış, düşküncü bir yaşam uğruna halkımızın birçok değerini pazarlamak isteyen bu güçler, bir taraftan TC'ye yalvarıp af dilerken, diğer taraftan da Avrupa emperyalizmiyle elele mücadelemize saldırganın planlarını geliştirmektedirler. Bu nedenle Avrupa polisinin yoğun koruması altında düzenledikleri gecelerde, Avrupalı devlet yetkilileri, "PKK'nin bütün çabalarına rağmen oluşturduğumuz ittifakta ilerlemeye devam edeceğiz" diyerek, TC'nin resmen sahip çıkmadığı bir ortamda kendileri bu güçlere sahip çıkmaktadır. İşte tarihte alınlarındaki kara lekeyle birlikte anılan birçok ihanetçiyi geride bırakan bu güçlerin hangi amaçla Kürt halk değerlerine sahip çıktıkları, hangi amaçla kirli ellerini yurtseverlerin kanına buladıkları açıkça ortaya çıkmaktadır. Bugün Kürdistan'da devletten af isteyen birçok suçluya devlet, "gidin bir Apocunun kellesini getirin sizi affederim" demektedir. Bunun için devrimcileri katlederek kafalarını sömürgeci-barbar ordu sürülerine götüren, bunun karşılığında da affedilerek bir de milyonlarca lira mükafat alan uşakların durumunu bütün Devamı 23. sayfada

Kürdistan'da Yükselen Direniş Mücadelesi ve Türkiye'de Yaşanan Cesitli Olayların Anlamı Üzerine

Baştarafı 1. sayfada

Geçen dört ayda yaşanan olayların hepsi bu kadar da değildi. Faşist-sömürgeci rejimin bütün çabalarına karşın, Kürdistan'da faşist Türk ordusuna ve ajan-milis çete takımına ağır darbeler vurarak yükselen gerilla eylemleri ve her alanda faşist sömürgeciliğe karşı yükselerek süren direniş mücadelesi karşısında çeşitli çevreleri susturmak mümkün olamadı; önce ihtiyatla başlayan "Kürt" ve "gerilla mücadelesi" sözcükleri bir anda hızla yayılarak gazetecilerden çeşitli siyasal çevrelere kadar herkesin ağzından düşmeyen adeta moda sözcükler haline geldi. Böyle bir ortamda Özal'ın ameliyatı ile olaylar her ne kadar gizlenmeye çalışıldıysa da, gelişmeler Türkiye'nin dış politikasını tam bir çıkmaz içine sokunca Yunanistan, Suriye, İran gibi komşu ülkelere söylenmedik söz kalmadı, Türk-Yunan gerginliği ortaya atıldı ve faşist şef Evren bu arada Fas'a ilginç bir gezi yaptı. Bütün bunları takiben gelişen işçi huzursuzluğu ve Türk-İş yöneticilerinin aldatıcı gösterileri ardından "tek tip dernekleşmeye karşı olmak" adıyla geniş öğrenci kesimleri Türkiye'nin her alanında sokağa döküldü, çeşitli gösteri, yürüyüş ve açlık grevleri yapıldı, tutuklamalar oldu. Ve bütün bunlar ihtiyaç oldukça günlük basınının en büyük başlığına çıkarılarak hala kitlelere sunuluyor ve bu tür olaylar çeşitli düzeylerde devam ediyor.

Bütün bu olaylar üzerine hemen herkes çok çeşitli şeyler yazmış ve söylemiş bulunuyor. Herkes kendi çıkarları doğrultusunda olayları değerlendirmeye ve kitleleri bu yönlü kazanmaya çalışıyor. Her ne kadar demokrat geçinen bazı gazete yazarları, kendilerini kastederek "biz olay yaratmaya alışmışız, bu olmasa başka bir hususu büyütüp olay haline getirecektik" deseler de, gerçeğin böyle olmadığı açıktır. Çeşitli çevrelerce yapılan değerlendirmeler olaylara çok sınırlı bir yaklaşım vermekte, gerçekleri olduğu gibi söylemekten bile uzak durarak bazı şeyleri ısrarla gizleme eğilimi göstermektedir. Çünkü olayların dile getirdiği gerçekler, sözde değerlendirme yapan bir çok gücün hesabına gelmemekte, onları ya mahkum etmekte ya da ağır sorumluluklarla yüzyüze getirmektedir.

Türkiye'de bugün yaşanan ve giderekte büyüyeceğe benzeyen bu tür olaylara gerçekçi ve tam bir yaklaşım ve buradan çıkacak doğru bir tutum göstermek zorunludur. Din, neden bu kadar dayatılmaktadır? Bunun faşizme karşıtlığı veya birlikteliği nedir? Böyle bir olgu hangi ortamda ortaya çıkmaktadır? Faşizmin egemenliği ya da faşizme karşı mücadele açılardan durumu nedir? İşçi sınıfı ve halkın kurtuluş mücadelesi açısından nasıl ele alınabilir? Bir çoklarının belirttiği gibi "Kürt" sözcüğünü kullanmak gerçekten kemalist inkarcılığın aşılması mıdır? Öğrenci olayları hangi ortamın ürünüdür ve muhtemel gelişme nasıl olacaktır? En önemli bir husus olarak, bütün bunların Kürdis-

tan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi ve gelişen ulusal direnme savaşı ile bağı nedir? Açık ki, bu son husus, olayların gerçekçi çözümlenmesi açısından çok önemli bir noktayı oluşturmaktadır. Değerlendirme adı altında söylenen ve yazılan birçok şeyi havada bırakan en temel bir etken bu bağın görülmemesi ya da görülmek istenmemesidir. Halbuki olayların gelişiminin bile, böyle bir bağ çerçevesinde açık bir paralelliği vardır. Her ne kadar Türkiye'de ortaya çıkan olayların kendine has özgüllükleri mevcut olsa da, bugün Kürdistan'da yükselen mücadeleyle bağı ileri düzeyde ve kesindir. Her kim ki, bu bağı görmez ya da gözardı ederse, böyleleri Türkiye'deki olayların gerçekçi bir değerlendirmesine ulaşamayacak, gelişmeleri tam olarak anlamayacak ve etkin bir tutum içine hiç bir zaman giremeyecektir.

Gelişmeleri daha iyi kavrayabilmek için, olayları karşılıklı bağ içinde ve gelişme sürecine bağlı olarak yakından görmek gerekir. Elbette 1987 yılının geçen döneminde yaşanan olaylar, daha önceki dönemde yaşanan gelişmeler üzerinde yükselmislerdir. O dönemin temel özelliğinin, her türlü baskı ve sömürü uygulamasıyla faşizmin kurumlaşmaya çalıştığı bir ortamda Türkiye'de "sol" adına hareket eden güçlerin tasfiye olarak ciddi hiçbir varlık gösterememesi, Kürdistan'da ise PKK önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş hareketi ile faşist-sömürgeci rejim arasında çok yönlü ve şiddetli bir mücadelelenin yaşanması ve bu sonucunun bütün politik gelişmelere damgasını vurması olduğu iyi bilinir. İşte böyle bir mücadeleyi 1986 yılı sonlarında PKK III. Kongre gibi büyük bir zirveye ulaştırırken, ağır darbeler yemiş ve önemli ölçüde gerilemiş olan faşist-sömürgeci rejim ciddi bir çıkmaz ve çaresizlik içindedir.

Daha sonraki gelişmeler ise şöyledir: PKK, gerçekleştirdiği III. Kongre ile kendisini her alanda yenilemiş, aldığı kararlarla yeni ve çok ileri gelişmelerin önünü açmış oluyordu. Kongre'nin en belirgin özelliği olarak çok ileri düzeylerde bir örgütsel sağlamlığa ve devrimci çizgi temelindeki güçlü birliğe ulaşıyordu. Böylece, onbeş yıllık mücadele pratiği ve yaratılan büyük gelişmeler üzerinde 1987 yılına yeni bir atılım, yeni bir hamle yaparak giriyordu. Bu biçimde örgütsel ve eylemsel faaliyetlerde bir yenilenme, büyüme ve gelişme olacak, ulusal direniş mücadelesi her alanda açık bir yükselme göstererek Türkiye ve dünyayı daha çok etkileyecekti. Ve şimdiye kadar yaşanan gelişmeler böyle güçlü bir atılımın başlatıldığını gösterdi.

Elbette devrim cephesinin, PKK'nin çalışmalarını ve bu temelde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin sağlayacağı gelişmeleri faşist-sömürgeci rejim seziyor, biliyordu. Birçok konuda çaresizliği ve zayıflığı olsa da var olan güç ve olanaklarını devrimci mücadelenin böylesi gelişme perspektiflerine karşı planlayıp düzenlemeye, en azından gelişmeleri zayıf bırakıcı hazırlıklar

yapmaya çalıştı. Ona göre her şey ancak baharda ortaya çıkabilirdi, buna göre askeri hazırlıklarını yapmalı, yurt içinde ve dışında yoğun bir propagandayla kışın belli bir ilerleme katetmeli ve baharda da gerçekleştireceği bazı operasyonlarla devrimci atılımın gelişimini önlemeliydi. İşte

1986 sonlarından itibaren rejimin sesi olan basından İsveç gibi dış dayanaklarına kadar birçok gücün "eşkiya bölünüyor, yok oluyor", "PKK'nin teröristliği kanıtlanıyor" vb. biçimlerde açık bir saldırıya geçmesi böyle bir planın uygulanması olarak ortaya çıktı.

Ancak gelişmeler faşist-sömürgeci rejimin sandığı biçimde olmadı. O, devrimci hareketin ancak baharla birlikte bir atılıma girişebileceğini hesaplarken, devrimci silahlı eylemler metrelerce kar altında ve kışın ortasında yükselmeye başladı. Öncelikle faşist-sömürgeci rejimin uşağı ajan-milis takımına öldürücü darbeler vurarak gelişen devrimci silahlı direniş, faşist-sömürgeci düşmanın ve emperyalist efendilerinin hazırlamaya çalıştıkları yeni komploları bozguna uğrattı. Kurulmuş plak gibi MİT'in hazırladığı planları aktaran sömürgeci basın, devrimci gelişmeler karşısında şaşkına döndü, dut yemiş bülbül gibi önce susmak zorunda kaldı, ardından ortaya atılan bir olay etrafında kıyamet kopartarak Kürdistan'daki direniş mücadelesinin etkisini azaltmaya, mücadeleyi kitlelerden gizlemeye ve yaşananların yönünü çarpıtmaya çalıştı. Ortaya atılan bu olay, "türbanbaşörtüsü" olayıydı. Böyle bir olay etrafında yüzlerce öğrenci sokağa döküldü, dinî gerici liğin tehlikesine karşı mücadelede solculaşan bazılarının araştırmaları derinleştirmesi ile "rabit" olayı ortaya çıkarıldı, bununla böyle bir hareketin bizzat 12 Eylül faşizmi tarafından örgütlendirildiği gösterildi vs. Açık ki böyle bir olay, sömürgeci basın için tam bir şamata konusu, faşist-sömürgeci rejim için ise cansimidi

oldu. Elbette bir çokları böyle bir durumdan yararlandı ve belki de bu tür fırsatları kollayan bazı dinî örgütlenmeler de kendi çalışmalarını bundan yararlanarak geliştirmek istedi.

Kış boyu sürdürülen bütün bu çabalar gerçekleri gizlemeye yetmedi. Kış sürecinde Kürdistan'da

gazeteler bu tür yazılarla dolup taşı, soruna tarihsel, ulusal, ekonomik, sosyal, kültürel, bölgesel, siyasal birçok açıdan yaklaşım getirilmek istendi. Öyle ki, her alanda gelişmelerin önünü almayacağını anlayan rejim, ortaya yeni şeyler çıkarmak zorunda kaldı. Başka birçok etkeni olsa da Türk-Yunan ilişkilerindeki "gerginleşme", "eşkiyanın bölündüğü" haberleri işte böyle bir ortamda kitlelere sunulmaya çalışıldı.

Açık ki ikinci durum birincisinden daha ileri ve daha geniş boyutlu idi. Üçüncüsü ise bu konuda ikincisini de geride bırakacak düzeyde oldu. Kürdistan'da 1987'ye girişle başlayan yeni devrimci atılım, Newrozla daha da boyutlandı ve büyüyen devrimci eylemlerle kesintisiz devam eden ve gelişip yaygınlaşan bir taarruz halinde ilerledi. Ve bütün bu gelişmeler, faşist-sömürgeci rejimin kısa vadeli bütün planlarını bozdu. onu Türkiye'de ve dünyada ciddi biçimde geriletirerek çok önemli bir siyasal durum ortaya çıkardı. Türkiye'nin emekçi halkını derinden etkileyerek ve onlara faşizme karşı mücadelenin yolunu ve gücünü göstererek kitleler içinde mücadeleyi eğilimini geliştirdi. Böyle bir eğilim ilk önce işçi sınıfı içinde gelişme gösterdiyse de, onlarca yıldan beri özenle hazırlanan ve işçi sınıfının başına bela edilen sarı sendikacılar, işçi sınıfı düşmanı Türk-İş yöneticileri tarafından binbir yolla engellenmeye ve zayıf düşürülmeye çalışıldı. Diğer bir güç olarak öğrenci gençlik kitleleri, yıllarca geliştirilen özel politikalarla ve yozlaştırma çabalarına rağmen, "dernekleşme" gibi somut bir olgu etrafında yeni bir olay olarak ortaya çıktı, Türkiye'nin birçok alanında öğrenci gençlik hareketi çeşitli biçimlerdeki eylemlerle belli bir gelişme gösterdi. Aynı zamanda "Kürt sorunu" üzerine değerlendirme ve tartışmalar bütün siyasal çevrelerin kendi bünyelerinde ve bizzat rejimin içinde gelişerek sürmeye devam etti, Kürdistan'a yeni propaganda gezileri düzenlendi ve devrimci direniş hareketine karşı yeni önlemler geliştirilmeye çalışıldı.

Bugün bütün bu olaylar ve özellikle sonuncular zaman zaman öne çıkarak, bazen de gerileyerek devam etmektedirler. O halde, bu olaylara nasıl anlam vermek ve nasıl değerlendirmek gerekir? Elbette bunlar, belli bir tarihsel ve toplumsal temele dayanmaktadır; Türkiye'deki ekonomik ve toplumsal gelişmenin, siyasal mücadelenin bir ürünü olarak ortaya çıkmaktadır. Ama bu özgüllükleri yanında, mevcut olayların ortaya çıkmasındaki dış etkenler, bunların bağlantıları ve çeşitli güçlerin sonuç açısından yapmak istedikleri de oldukça ilginçtir ve olayları tam anlamak için bu açılardan da değerlendirmek zorunludur.

Türkiye'de yaşanan olayları bu çerçevede ele alınca varılabilecek bazı sonuçlar zaten olayların gelişiminden de hemen görülebilmektedir. En önemli husus olarak, mevcut olaylar sömürgeci-faşist Türk devletine

karşı Kürdistan'da gelişen bir ulusal kurtuluş mücadelesi, direniş savaşı ve rejimin bu güç tarafından ciddi biçimlerde geriletildiği yıkımla tehdit edilmesi ortamında gerçekleşmektedir. Bu açıdan, hem egemen sınıfın politikalarında, hem de bir bütün olarak çeşitli toplumsal kesimlerin yönelimlerinde bu gelişmenin belirgin bir etkisi vardır. Türkiye'deki siyasal mücadele, mevcut iktidara karşı çeşitli kesimlerin muhalefetleri büyük ölçüde Kürdistan'daki gelişmelerin etkilemesi ve dayatmaları ile olmaktadır. Yine adı geçen olayların bazılarında çok daha açık görülebildiği gibi, faşist-sömürgeci rejimin gerçekleri gizleme ve çarpıtma çabalarının buradaki rolü de küçümsenemeyecek düzeydedir. Örneğin, "türban" vb. olaylarda bu yanın daha ağırlıklı olduğu, son öğrenci hareketlerinde ise Kürdistan'daki gelişmelerin etkisinin ve yarattığı ortamın rolünün daha çok bulunduğu söylenebilir. "Kürt sorununun" böyle açık olarak ortaya atılmasında ise, bir bütün olarak sorunu gündemleştiren hareketin ezilmesi yöntem ve tedbirleri araştırılmaktadır, farklılık ya da tartışmalar bütünüyle yöntem sorunları üzerinde yoğunlaşmış durumdadır.

Bu olayları ayrı ayrı ele alarak kısaca bazı değerlendirmeler yapmaya çalışmak daha yararlı olacaktır. Örneğin "Kürt" ve "Kürt sorunu" sözcükleriyle ortaya çıkarmak, bazılarının "deve kuşu politikası" dediği kemalist inkarcılığın aşılması demek midir? Özellikle çeşitli çevreler arasında bu durum tartışılmakta ve bu tür değerlendirmelere ulaşılmaktadır. Bu konuda iktidarı elinde tutan güçlerin tutumları oldukça açıktır, gerçekte sorunu olduğu gibi kabul edip bu çerçevede bir politika ve mücadele içinde olunurken dışa vurmada olgunun adını bile söylememek biçimindeki kemalist politika aynen sürdürülmektedir. Kendini muhalefet olarak ortaya koyan burjuva siyasal çevreler ise, ölmüş siyasal yaşamlarına yeniden hayat kazandırabilmek için özellikle bu husustan yararlanmaya çalışmaktadır. Demireller ve Ecevitler'in propagandalarının merkezine "doğuda terörü 12 Eylül yönetimi önleyememiş, tersine daha da geliştirmiştir" belirlemesini almaları bunun en açık göstergesidir.

Bu konuda, özellikle Ecevit'in yaklaşımları göze batıcıdır ve üzerinde durmayı gerektiren bir niteliğe sahiptir. Son günlerde kendilerine "sosyal-demokrat" diyen iki partinin, DSP ve SHP'nin birer "kurtarıcı" pozuyla Kürdistan'a düzenledikleri seferler ve buralarda birbirleriyle yarışcasına "Kürtler"den söz etmelerine vardır. Burada, 12 Eylül faşizminin kendisinin bir kanadı olarak HP'yi oluştururken attığı rolü yürüten güçlerin bugün bu düzeylerde genişlemiş olduğunu görmek gerekir. Ecevit, bugün açıkça "Kürtler"den söz etmenin, sorunu böyle koymanın ileri ve olumlu bir gelişme" olduğunu söylemektedir. Peki, bütün benzerlerinin de ortaklaşa takındıkları bu tutum, gerçekte eski "deve kuşu politikasının" aşılması mıdır? Hayır, hiç de böyle değildir. Tersine kemalist inkarcılığın çok daha tehlikeli ve sinsi (bilinçsiz kitleleri daha kolay

aldatıcı olduğu için sinsi ve tehlikelidir) bir tarzda sürdürülmesidir. Böyledir, çünkü "Kürt" sözcüğü söylenerek, ardından "gerçekte bir Kürt ulusunun olmadığı, sorunun doğunun kalkındırılması sorunu olduğu, mevcut olayların bir kısmı bundan kaynaklanırken, bir kısmının da dış kaynaklı olduğu" vb. eklenmekte, esasta 12 Eylül rejiminin hedefleri desteklenmektedir. Peki Ecevit böyle sahtekarca bir tarzda neden ortaya çıkmaktadır? Bir kere, Türkiye'de 12 Eylül yönetimine muhalefet ancak Kürdistan'daki gelişmelerin yarattığı ortama dayanarak yapılabilir. İkincisi, Kürdistan'daki halkın mevcut bilinçlenme düzeyi karşısında ancak "Kürtler"den söz edilerek bu halkın karşısına çıkılabilir. Üçüncüsü, Ecevit'in siyasal yaşamını bitiren olay PKK önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin gelişimi olmuştur. 1970'li yıllarda "sol"u tasfiye etme çabalarını PKK'nin gelişimi boşa çıkarmış, başarısız kalan Ecevit bu nedenle iktidardan olmuştur. Ardından kendisini siyasetten uzaklaştıran kararlar bu konudaki başarısızlığından dolayı verilmiştir. Şimdi ise Ecevit, bunu tersine çevirmeye, mevcut rolünü hayata geçirmeye, bu biçimde adeta bir intikam alma olayı geliştirmeye çalışmaktadır. Kısaca Ecevit'in bu yönelimi, Kürdistan'daki gelişmelerin dayatması karşısında ve uğradığı yenilgiler temelinde olmaktadır. Bu durum, 1978-79 yıllarında Türkiye'de "sol" geçiren bazı çevrelerin, Kürdistan'daki gelişmeler karşısında "Kürt" ve "Kürdistan" sözcüklerini kendi aralarında moda etmeleri, hatta Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi ve bunun önderi PKK'yi inkar ederek azgınca saldırımları olayının aynısı değil midir? Bugün bütün bu güçlerin ortaklığı daha net ortaya çıkmamış mıdır? Hem "Kürtler" ve "Kürt ulusu" diyeceksin, hem de bunun ulusal kurtuluş hareketini inkar edip saldırıcağın, bu, en ince ve en tehlikeli bir inkarcılık, düşmanlık ve kemalist inkarcılığın esas olarak sürdürülmesi değil midir?

Ortaya çıkarılan dini gösteriler ve esasta geliştirilen dini hareket sorununa gelince, bunun çok geniş değerlendirmeler gerektiren bir konu olduğu açıktır. Bu nedenle, burada ancak bazı yönleriyle konu sınırlı bir düzeyde ele alınabilmektedir. Her şeyden önce, dinin insanlık üzerinde bireysel ve toplumsal düzeyde güçlü etkilerinin olduğunu belirtmek gerekir. Bu açıdan, insanlığa yeni bir yönelim verebilmek için çok daha güçlü bir düşünce ve inanç sistemi geliştirebilmek ve bunu sürekli yenilenir bir tarzda toplum ve insanlara güçlü aktarabilmek, maledilemek gerekir.

Din, bugün sadece Türkiye'de değil, tüm dünyada topluma dayatılmaya çalışılan bir olgu durumundadır. Günümüz dinlerinin sömürüye dayanan bir toplumsal sistem olarak feodal çağın ideolojik-politik yaklaşımı olduğu bilinmektedir. Kapitalist çağın ideolojik-politik sistemi dinleri dışlayıp geriletmişse de, yok etmeyi tümünden başaramamış ve giderek onunla uzlaşır bir noktaya gelmiştir. Kapitalist emperyalizmin ideolojik zayıflığı ortamında ise, adeta dine yeniden geri dönülerek sistemin yaşatılması-

nın, insanların ve toplumların kapitalist düzene bağlı kalınmasının önemli bir aracı haline getirilmiştir. Bugün kapitalis-emperyalist sistemin politikacılığı içinde din önemli bir yere sahiptir ve düzen bununla da kendisini topluma dayatmaktadır. Çünkü, inanç düzeyinde kapitalist emperyalizmin insanlığa vereceği hiçbir şeyi kalmamıştır; düzenin kendi gelişiminin yarattığı şey yozluk, şekilsizlik, tek kelimeyle lümpenliktir. İşte bu noktada zayıflıklar dine sarılarak giderilmeye ve kapitalist emperyalizm yaşatılmaya çalışılmaktadır. Sistem içindeki bütün ülkelerde durum açıkça budur. Kapitalist-emperyalist ülkelerde kiliselerin ve papanın rolünün bu kadar artmış olması ve bunun sürekli artırılmaya çalışılması bunun en açık kanıtıdır. Emperyalizm, hem kendi egemenliği içinde, hem de sosyalist ülkeler düzeyinde sosyalizme karşı mücadelede dini, önemli bir kuvvet olarak kullanmaya çalışmaktadır. Bu, onun yıkılma çağındaki karakterinin belirgin bir özelliğidir. "Denize düşen yılana sarılır" misali, sosyalizm karşısında aslında hiç inandırmadığı dine sarılmak zorunda kalmıştır. Bu, günümüz dünyasının belirgin bir karakteristiğidir. Özellikle sosyalizmin yaratıcı bir tarzda geliştirilemediği ve insanlığa egemen kılınmadığı, bunun temsilinde hata ve zayıflıkların olduğu ülkelerde (sosyalist veya kapitalist), dine dayalı hareketler adeta yeni bir alternatifmiş gibi geliştirilerek veya dinden başka biçimlerde yararlanılarak sosyalizm zayıflatılmaya ve kapitalizm yaşatılmaya çalışılmaktadır.

Feodal çağın en büyük dinlerinden birisi olan İslamiyetin egemen olduğu toplumlarda ise bu durum çok daha güçlüdür. Ortadoğu'da hem kapitalist, hem de sosyalist gelişmenin günümüze kadar zayıf kalmasının en önemli etkenlerinden birisi budur. Her iki sistem de, özellikle ideolojik alanda toplum üzerinde dinin etkisini silici ya da azaltıcı düzeyde güçlü bir gelişme gösterememiş, bu bakımdan toplumlara egemen olamamıştır. Özellikle kapitalist gelişme feodalizmle (ve dinle) belli bir uzlaşma temelinde varlık gösterebilirken, sosyalizm de, ya İslamiyetle birleştirilmiş ya da fazla bir etkinliği olmamıştır. Dünyanın diğer alanlarından epeyce ayrı bir durum olarak, bugün hala Ortadoğu ülkelerinde dini yönetimler ağırlıkta bulunmaktadır. Bundan da öteye, son yılların önemli bir olayı olarak gelişen İran örneği vardır. Aslında Ortadoğu ülkelerinde sosyalizmin ve halk devrimlerinin geliştirilmesi açısından bu örneğin çok iyi kavranması gerekir. İran'da ideolojik bakımdan dine dayalı yeni bir sömürü sistemi, benzer bir sömürü sistemine alternatif olarak nasıl gelişmiştir? Bu konuda İran'ın bazı özgül koşulları olsa da, bu durumun özgüllüğü aşan yanları da vardır ve bunları görebilmek gerekir. Bu ülkede dinin egemen hale gelmesinin, toplumu bu düzeyde etkileyen bir hareket olarak ortaya çıkmasının, komprador-tekelci düzenin yıkılması aşamasında sosyalizmin geliştirilememesi ve halka maledilememesi ortamında gerçekleştiğini söylemek hatalı olmayacaktır. Böyle bir ortamda, geniş orta kesimleri etkisi

altına almayı başaran gücün kazanacağı açıktır. Komprador-tekelci düzenin bu kesimleri üzerinde etkinliğini kaybettiği, sosyalizmin ise bunları peşinden sürükleyebilecek bir hareket düzeyinde gelişemediği koşullarda, dini hareket bu kesimlere dayanan bir hareket biçiminde gelişme gösterebilmiştir.

Türkiye'de yaşanan olayların da dünya ve bölgedekilerin bir parçası olduğu, onlara benzer bir tarzda geliştiği açıktır. Bu açıdan, Türkiye'deki son olaylar özgül ve ayrıksı bir durum değil, dünya çapında benzerliğe sahip olan bir durumdur. Burada hem kapitalist emperyalizmin bugün dine yaklaşımını, hem de İran'daki durumun benzerliğini görmek mümkündür. Bu nedenle Türkiye'deki dini hareket bütün değildir, parça parçadır; bir yandan işbirlikçi-tekelci burjuvaziyi ve onun faşist yönetimi kendi egemenliğini yaşatabilmek için dini hareketten yararlanmaya çalışırken, öte yandan özellikle sosyalist hareketin de yanlışlarla yüklü ve zayıf bir konumda olduğu günümüz koşullarında çeşitli orta kesimlerin dini harekete yönelimi ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'de özellikle Kemalizmin, devletin dine yaklaşımını iyi bilmek gerekir. Türk burjuvazisinin kemalist hareketi, kendi zayıflıklarını özellikle bu konulardaki ustalıklarla kapatmaya ve böylece kendini yaşatmaya çalışan bir harekettir. Bu tutum, adeta gelenekselleşmiş bir devlet politikası olarak sürdürülmektedir. Kemalist devletin, toplumu derinden etkileyen iki akım olarak sola ve dine yaklaşımı, bunların hem yaratıcısı ve yaşatıcısı pozisyonunda olma, birine karşı çıkıyor görünerek diğerinin desteğini sağlama ya da onu tümünden kendine bağlama, hem de bunları birbirine karşı kullanma biçimindedir. Bu, kemalist devletin yaşam felsefesidir ve aynı zamanda da kendi güçsüzlüğünün göstergesidir. Şimdiye kadar Türkiye solculuğunun mücadeleyi, dini gericiyle karşı mücadele olarak görmesi, bununla sınırlaması, burjuva devlete karşı mücadele etmek bir yana, onun koruyucusu olarak ortaya çıkması, bu yaklaşımın, Kemalizmin ne kadar etkili olduğunu en açık bir tarzda göstermektedir. Bunun karşısı olarak, "komünizme karşı savaş" adı altında birçok dini hareket devlet tarafından ileric, demokrat güçlere karşı açıkça kullanılmıştır.

Kemalizmin bu yaklaşımı, burjuva toplumsal yapının gelişmesine bağlı olarak belli bir gelişme ve ayrışma göstermiştir. Sistemde işbirlikçi-tekelci gelişmenin ortaya çıktığı, çürüme ve dağılmanın hızlandığı dönemde, bir yandan burjuva düzenin yaşatılması için egemen sınıf tarafından dinin kullanılmasına daha da ağırlık verilirken, öte yandan da toplumsal yapıdaki ayrışmaya bağlı olarak dini hareketlerin çeşitlenmesi ve bu tür örgütlerin ayrışması doğrultusunda bir gelişme ortaya çıkmıştır. Burjuva egemenliğinin en son gelişme durağı olan 12 Eylül faşist-askeri rejimi altında, yani düzenin yıkılma döneminde ise bu tür gelişme en ileri boyuta ulaşmıştır. 12 Eylül faşizminin düzeni yaşatabilmek için dinden hangi düzeylerde yararlanmaya çalıştığı, nasıl örgütler kurdurttuğu, hangi tür

anlaşmalar yaptığı bugün bazı yönleriyle açığa çıkmış bulunmaktadır. Bu durum, emperyalist devletlerdeki yönelimin aynısı ve daha da ileri boyutlusudur. Elbette, bunun son derece açık nedenleri vardır. Bir kere, faşizmin diğer alanlarda olduğu gibi ideolojik alanda da topluma verebilecek fazla bir şeyi yoktur, bu konuda din önemli bir araç olmaktadır. Yine ayrışan toplumsal yapıda çeşitli kesimlerin yönelecekleri ideolojik akımları zayıflatılabilmek, kitleleri depolitize edebilmek ve uyutmak açısından da dinin önemli bir rolü vardır. Bu nedenle, işbirlikçi-tekelci egemenlik, faşizm topluma dini dayattıkça dayatmaktadır. Yoksa mevcut gelişmeler ortamında etkinliğini büyük ölçüde kaybettiği çeşitli toplumsal kesimler üzerindeki denetimini başka türlü sürdürmemektedir. Bir yandan toplum üzerinde ekonomik ve sosyal baskıyı ve açık kuru şiddeti alabildiğine geliştirirken, öte yandan yozluğu, lümpenizmi, şovenizmi ve dini en ileri boyutlarda topluma dayatarak bütün kesimler üzerindeki denetimini ve böylelikle de egemenliğini yaşatmaya çalışmaktadır. Çünkü, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin ve faşizmin varlığını sürdürmesinin başka olanak ve yöntemleri kalmamıştır.

Türkiye'de yaşanan son olaylar açısından, belirttiğimiz bu gelişme ortamında Kürdistan'da yükselen ulusal direniş mücadelesinin de faşist-askeri rejimi zorlayıcı karakterini görmek gerekir. Çünkü bu mücadele, Türkiye'deki rejimi yıkımla tehdit etmekte, bütün çabalara rağmen engellenememesi ve hızla bir gelişim içinde bulunması nedeniyle rejimin yıkılması sürecini hızlandırmaktadır. İşte bu durum, faşizmin toplum üzerinde dini dayatmasını daha çok arttırmakta, mücadelenin kitleler üzerindeki olumlu etkisi bu yolla azaltılmaya çalışılmaktadır. Kürdistan Ulusal Direniş Mücadelesinin bu noktada faşist rejimi zorlaması o düzeyde ilerlemiştir ki, bu durum günümüzde patlamalara ulaşmış, çeşitli sapırtıcı olay ve gösterilerle mücadelenin etkisi gizlenmek istenmiştir.

Buraya kadar belirttiklerimiz sadece faşizmin dinden yararlanmasına ilişkindir. Elbette Türkiye'deki dini hareketi tümüyle böyle ele almak gerçekçi ve yeterli olmayacaktır. Bunun dışında, toplumsal yapıdaki ayrışmaya bağlı olarak, çeşitli orta kesimlerin çıkarlarını dini hareketle savunma ve elde etme çabalarının varlığını da görmek gerekir. Bu durum, bazı özgüllükleri nedeniyle İran'da en ileri düzeye ulaşmışsa da, benzer hareketlerin çeşitli düzeylerde bütün "İslami toplumlarda" varlığından rahatlıkla söz edilebilir. Güç ve örgütlülük durumu bilinmese de, bunun Türkiye'de de varlığı açıktır ve giderek geliştiği de söylenmektedir. İşbirlikçi-tekelci burjuvazi ve faşizm tarafından ezilen ve sömürülen bu kesimler, kendi çıkarları doğrultusunda egemen sınıfa karşı belli bir düşmanlık ve mücadele içinde bulunmakta ve bunu dini hareket olarak yürütmektedirler. Bu durum, faşist-askeri rejime karşı mücadelede bu güçlerin yerinin ne olduğu sorunu ortaya çıkar-

Devamı 23. sayfa

KUKM'de PKK'nin Artan Rolü ve I-KDP'nin Ulusal Birliği Parçalama Çabaları Üzerine

Baştarafı 1. sayfada

"2- Günlük taktik ve uygulamalarda Parti komitlerimizle ortak işbirliğinde (düzenlemede) bulunmamak,

"3- Partimizin siyasal çizgisini desteklememek ve dışarda kitleler düzeyinde yardımlaşmamak,

"4- Özellikle sınır hattı üzerinde olmak üzere, kurtarılmış Irak Kürdistan'ı topraklarında daha çok CUD bayrağı altında toplanmış güç ve partiler olmak üzere silahlı Irak ve Kürdistanlı muhalefet güç ve taraflarına karşı sorunlar çıkararak olaylar yaratmak,

"5-CUD yüksek (üst) komitesinin kararlarına bağlı kalmamak ve uygulamamak,

"6- Uzun bir zamandan beri Partimizin önderliğine, siyasetine ve müttefiklerine açıkta saldırıda bulunmak (ideolojik-politik saldırı, bn.),

"7- Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketinin demokratik yöntemlerine ve insanlığın doğasına aykırı terörist ve fiziki tasfiye eylemlerine içerde ve dışarda başvurmak.

"Partinin tüm komiteleri ve devrim kuruluşları bu kararın yürürlüğe girdiğini dikkate alarak, her alanda ona bağlı kalmakla yükümlüdürler.

I-KDP Politbürosu"

PKK ile KDP arasındaki protokol kamuoyuna açıklanmıştı, neyi kapsadığı bilinmemektedir. Ayrıca bu, protokol olarak 1985'ten beri zaten işlememekte, yürürlükten kalkmış bulunmaktaydı. Yine sözkonusu duyuruda protokolün feshine gerekçe gösterilen hususlar kendi başlarına ne ilişki geliştirmenin, ne de ilişkileri tüm den bozmanın vesilesi yapılabilir (bunlara daha sonra ayrıca değineceğiz). O halde, bu tavra yol açan nedenleri daha değişik yerlerde; bölgede ve Kürdistan'daki gelişmelerin olduğu düzeyde, bu noktada çıkmaza giren güçlerin hesaplarında aramak gerekiyor.

Bölgede derinleşen çelişki ve çatışmalar önemli bir dönüm noktasına dayanmış bulunuyor. Türkiye-Irak-Irak üçgeni çelişki ve çatışmaların düğüm noktası olma konumunu sürdürüyor ve bu konum giderek güçleniyor. Alanın en önemli olayı olan Irak-Irak savaşı gelişmelerin de odağını oluşturuyor ve bölgesel gelişmeler esasta bu eksen etrafında oluyor, politikalar, saflaşmalar bu olay etrafında belirleniyor. Bölge üzerinde egemen olan güçlerin politikalarının yetmezliği ve çıkamaz içerisine girme, istikrarlı politikaların geliştirilmesi, bu zemindeki dostlukların her an tersyüz olma durumu savaşın da ciddi bir çıkmaz içerisine girmesine yol açıyor. Politik plandaki çıkmaz ve tikanıklıklar askeri alanda da çıkmaza neden olup savaşın sonuca gitmesini engelliyor. Daha çok bundan dolayı savaşta askeri üstünlüğü elinde bulunduran İran, sonuç alıcı hareketler geliştirebilmektedir.

Emperyalizm de, sosyalizm de bölgeye yönelik istikrarlı, çözümleyici politikalar geliştiremiyor. Sosyalizmin şimdiye kadar yürüttüğü bölge politikasının

yetmezliği son gelişmelerle bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bölgedeki dayanaklarının köklü çözümleri gündemleştirecek politikalara elvermemesi de bununla birleşince, bu yetmezlik daha da belirginleşiyor. Çelişkilerin kızışması ve köklü devrimci çözümler dayatması, yine işbirlikçilerinin sallantılı konumları emperyalizmin de etkili politikalara yönelmesine olanak vermiyor. Bu açıdan her iki sistemin güncel politikası "dengeyi koruma" biçiminde somutlaşmaktadır. Savaşın iki taraftan birinin galibiyetiyle sonuçlanması bu dengeyi bozacağından iki sistem de savaşta kazananın olmamasından yana görünüyor. İran'ın savaşta askeri üstünlüğü pekiştirmesi, Saddam rejiminin yıkılmayla yüz yüze gelmesi, başta Türkiye olmak üzere tüm bölge gericiliğinin İran'a karşı ortak harekete geçmesine yol açmıştır. İran'ın askeri üstünlüğü, Irak'ın geniş politik ilişkileri ve desteğiyle dengelenmekte, böylece İran'ın sonuç alıcı saldırılara girişmesi engellenmektedir. Buna karşı bu hususta dış politik destekten yoksun olan İran, bu yönlü girişimlerinden sonuç alamayınca nihai saldırıyı bir yıl daha ertelemeyi uygun görmüştür.

İran'ın bu hususta yalnızlıktan kurtulma, dış ilişkilerini geliştirme çabalarının sonuç vermemesi, aksine müttefikleriyle arasında soğukluğun gelişmesi savaşta çıkmazın diğer önemli bir nedeni durumundadır. Bilindiği gibi, daha çok bu amaçla yapılan "Tahran Konferansı" beklenen sonucu vermemiş, toplantıya katılan İranlı ve Kürdistanlı muhalefet güçleriyle tamamen İran'ın istemleri doğrultusunda bir uzlaşmaya varılınca, Saddam'ın yıkılması sonrası oluşturulacak yapı üzerinde anlaşamamalarınca dolayı Suriye ve Libya ile ilişkilerinde soğuma baş göstermiştir. Nitekim bu toplantılar sonrasında İran'ın Basra'ya yönelik ciddi saldırıları sadece ABD ve bölge gericiliği tarafından değil, bu ülkelerce de tepkiyle karşılanmıştır. Denilebilir ki İran'ın, Saddam rejimini ciddi olarak zorlayan Basra saldırısı, bir yönüyle de çeşitli güçlerin tavırlarını netleştirmeye ve böyle bir savaşı sadece kendi gücüne ve müttefikleri Irak muhalefet güçlerine dayanarak ne ölçüde sonuca götüreceğini ortaya çıkarmaya yönelik oldu. Saldırı esnasında ABD'nin tehditleri, Türkiye'nin Kerkük ve Musul sorununu gündeme getirerek Saddam'ın yıkılması halinde Irak'a müdahalede bulunacağını hissettirmesi, Arap gericiliğinin Saddam'ın yanında daha aktif yer alması, o ana kadar kendisini destekleyen Libya ve Suriye'nin kendilerine rağmen böyle bir sonucun ortaya çıkmasını kabullenmeyeceklerini belirtmeleri, SSCB'de beklenen sonucun alınamaması İran'a geri adım attırdı, ve Basra üzerine yürümekten vazgeçti. Karşısında birçok gücü birden gören İran, sonuç alıcı yönelimlere girebilmek için, en azından müttefikleriyle ilişkilerini yeniden onarmak, dış ilişki ve desteğini geliştirmek zorunda kaldı.

Savaşın tarafların hem savaşı sürdürecektir güçlerinin kalması, ama hem de sonuçlandırılmaları ve bu açıdan bir kördüğümüne dönüşmesi, bir yandan bölgedeki istikrarsız ortamın ürünüyken, diğer yandan da bu istikrarsızlığı daha da derinleştiren bir olgu olmaktadır. Bu ise çelişkileri canlı tutmakta, bölgede buna denk düşecek saflaşmaları zorunlu kılmaktadır. Fakat sistemlerin bölge politikalarının yetmezliği, bölgede tarihsel rolünü oynayan ara sınıfların artık çözümleyici olamaması, ara çözümlerin geçersizliği, daha çok ilerici güçler arasındaki saflaşma ve dayanışmayı zayıf kılmaktadır. Yine birçok gücün uzun vadeli politikalar geliştirememesi, günlük politikalarla hareket etmesi ve bu temelde yaşanan hassas denge de bunda önemli rol oynamaktadır. Burda köklü çözümler dayatmak önem kazanmakta, bu yönlü çözümler geliştiren politikalar gelecek vaat-etmektedir. Proletaryanın devrimci politikasının temsilcisi olarak PKK'nin bölgesel gelişmeler içerisindeki yeri ve önemi de bundan çıkmaktadır. PKK'ye yönelik birçok saldırı da anlamını yine burda bulmaktadır.

Gerek bölgedeki bu durum, gerek savaşın çıkmaza girmesi ve gerekse savaşın pratik olarak yoğunlaştığı bir alan olması Kürdistan'ın bölgedeki konumunu ön plana çıkarmaktadır. Bölgedeki birçok gelişmenin ve sorunun çözümü bu alanda düğümlenmiştir. Savaşın sonucunu, bu alanda yürütülecek mücadeleler ve gelişmeler tayin edecektir. Bu durum Kürdistan'daki güçlerin konumunu da güçlendirmekte ve ön plana çıkarmaktadır. Yine böyle bir ortamda Kürdistan'daki siyasal güçlerin-örgütlerin kendi rollerini oynaması önem kazanırken, kimin neyi temsil ettiği, kimin neye muktedir olduğu da netçe ortaya çıkmaktadır.

Gelişmelerin Kürdistan'ın konumunu ön plana çıkarması, bu alandaki gelişmelerin bölgesel çelişki ve çatışmaların çözümünde temel rol oynaması, öte yandan savaşın Kürdistan ulusal hareketinin zaferi için son derece önemli koşullar yaratması, Kürdistan'daki güçlerin ilişkilerini yeniden düzenlemelerini de zorunlu kılmaktadır. Mevcut ortam ulusal güçlerin ilişki ve dayanışmalarını geliştirmelerini, ortama bir ulusal blok olarak müdahale etmelerini dayatmaktadır. Fakat bu, böyle bir blok içinde yer alan güçlerin en azından belli bir politik bağımsızlığa sahip olmasını gerektiriyor. Uzlaşmacı, işbirlikçi politikalar bu yönlü gelişmeler önünde her zamankinden daha çok engel olurken, son derece elverişli koşulların da değerlendirilememesi neden olmaktadır.

Kürdistan'ın, gelişmelerin ve çelişkilerin çözümünün merkezi olması, bu anlamda artan önemi, çeşitli güçlerin Kürdistan üzerindeki hesaplarına da yoğunluk kazandırmaktadır. Bu koşullarda bağımsız politika geliştirememesi, ulusal birlik ve dayanışmayı engellediği gibi, bu ad altında geliştirilen dayanışma-

ların da, Kürdistan halkının çıkarlarından çok, çeşitli dış güçlerin çıkarları-istemleri doğrultusunda olacağı açıktır. Yine, Kürdistan'ın gelişmelerin odağı haline gelmesi ve artan uluslararası önemi Kürdistan'daki güçler arasında dayanışma ve ileri ittifakları zorunlu kılar ve bunun ortamını olgunlaştırırken, bu güçler arasındaki mücadele ve çelişkiyi de geliştirmektedir. Gelişmelerin olduğu düzey her kesimin net tavır takınmasını gerektirmekte, ara oluşumlara yaşam hakkı tanımamaktadır. Bölgede olduğu gibi bu zeminde de köklü çözümler geliştirmeyen, bunun gerektirdiği politik, pratik yönetim içine girmeyen güçler, sadece etkinliklerini değil, politik varlıklarını da yitirmeyle yüzyüze gelmektedirler. Otonomici, ilkel ve küçük-burjuva reformist-milliyetçi politikaların iflas etmesi ve yaşam olanağı bulamamasının esas nedeni bu objektif gelişmeler olmaktadır. Açık ki, bu kesimlerin kendi varlıklarını sürdürülebilmeleri bile daha köklü yönelimler içine girmelerini, bu temelde geliştirilecek ulusal birlik platformunda yer almalarını gerektirmektedir.

Gelişmeler karşısında en çok sıkışan kesim, Kürdistan egemen kesimleriyle, küçük-burjuvasını olmaktadır. Tarihi ve toplumsal karakterlerinden, oluşum özelliklerinden ötürü bağımsız devrimci bir yönelime giremeyen, köklü çözüm, devrimci çözümler geliştiremeyen bazı güçlere yaslanmada, uzlaşmalarda arayan bu kesimlerin politikası tam bir iflasla karşı karşıya gelmiş ve ciddi bir dağılma sürecine girmişlerdir. Kuzey-Batı Kürdistan'da gelişen proletaryanın bağımsızlık mücadelesi bu süreci hızlandırmış, proletarya mücadelesinin yakın etkisini yaşayan alanlarda bu durum netçe görülmüştür. Durum böyle olunca, sözkonusu güçler çıkmazlarının ve dağılmalarının nedenlerini kendi politikalarında arayacaklarına, hatalarını aşarak proletarya hareketiyle yakın ilişki ve dayanışma içine gireceklerine, daha fazla dış güçlere yaslanarak proletarya hareketine —PKK'ye— karşı daha olumsuz tavırlara girmişlerdir.

Gerek bölgedeki politik istikrarsızlık ve çıkmaz, gerekse Kürdistan'ın artan önemi, bölgedeki sorunlara da kendi zemininde köklü çözümler dayatan PKK'nin konumunu ön plana çıkarmaktadır. Politik bir güç olarak şekillendiği ilk günden beri, bölgede köklü devrimci çözümlerden yana olan PKK, yürüttüğü pratik mücadeleyle çizgisinin güçlülüğünü kanıtlamış, sınırlı bir uygulamasında bile bu çizgi büyük devrimci gelişmeler yaratmıştır. Sosyalizm platformunda yer alan bir güç olmasına rağmen, bölge sorunlarına, sosyalist sistemin dar, yetmez, dengeci yaklaşımlarının ilerisinde çözümler önermiş, ısrarla halkların gündemine devrimi koymayı savunmuştur. Kürdistan'da bunun pratiğini yürütmüş ve ortaya çıkardığı gelişmelerle doğruluğunu defalarca kanıtlamış, böylece bölgede önemli bir poli-

tik güç haline gelmiştir. Bölgedeki hemen tüm güçlerin uzun vadeli politikalar geliştiremediği, bu nedenle sağlam, kalıcı ittifakların bile oluşmadığı, İran-Irak savaşında görüldüğü gibi bunun çıkmazlara, tikanıklıklara yol açtığı bir ortamda, PKK'nin geliştirici, çözümleyici bir politika geliştirmesi birçok gücü de karşısına almasına neden olmuştur.

Bölgedeki politik tikanıklığın, işbirlikçi-reformist politikaların iflasının en belirgin yaşandığı alan Türkiye-Irak-Irak üçgeni ve buradaki mücadelelerin odağını oluşturan Kürdistan alanıdır. Fakat yine burası çözümleyici gücünde en fazla geliştiği bir alan durumundadır. Bu nedenle çok çeşitli güçler arasında —açık ya da gizli— çok yönlü bir mücadele yaşanmaktadır. Yıkılması an meselesi olan Irak rejimi rakiplerinin katı, dışlayıcı politikasından, muhalefet güçlerinin (belirleyici gücü olan Kürdistan'daki muhalefet) politik çizgilerinin çözümsüzlüğünden, iflasından dolayı ayakta durmakta, bu nedenle de bir kördüğümüne dönüşen savaş uzayıp gitmektedir. İran ve Irak muhalefet güçleri arasındaki ittifak Irak'ın yıkılması için yeterli olmamaktadır. Çünkü bu başta TC olmak üzere, birçok gücün frenlenmesini gerektirmektedir. Yine bu, bölgedeki tüm ilerici güçlerin sağlam temeller üzerinde ilişki ve dayanışmalarını, cepheleşmesini zorunlu kılmaktadır. Öte yandan izlenen yanlış politikalar ve aralarında sağlam bir birlik oluşturamamalarından dolayı, Kürdistanlı güçler de, hareketi başarıya götürmek için son derece elverişli olan bu koşullardan yararlanamamaktadırlar. Kuzey-Batı Kürdistan'da gelişen proletarya önderlikli devrimci mücadelenin etkisi de bununla birleşince İran-Irak savaşının taktik bir uzantısı haline gelen güçler ciddi bir dağınıklığı yaşamaktan kurtulamamaktadırlar. Daha çok KDP'lerin şahsında yaşanan dağılma ve çözümlere ciddi boyutlar almış bulunmaktadırlar.

Çeşitli güçlerin, politikalarına işlerlik kazandıramadığı, bazılarının ciddi bir çözülmeyi yaşadığı bu koşullarda III. Kongresi'ni gerçekleştiren PKK, devrimci mücadeleyi yükseltmek için önemli kararlar almış ve böylece gelişmelere yeni bir boyut kazandırmıştır. Ayrıca emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı mücadelenin yükseltilmesi, bu konudaki tikanıklıkların aşılması için bölgenin tüm ilerici güçlerinin yakın dayanışma ve ittifakından yana olduğunu, ortaya çıkan son derece elverişli koşulları değerlendirecek mücadeleyle zafere götürmek için Kürdistan'daki tüm güçlerin ulusal birlik platformunda bir araya gelmelerinin zorunlu olduğunu belirterek bu yönlü çalışmalarını hızlandırmıştır.

Birçok gücün derin çıkmazlar içinde olduğu, yürüyemediği bir ortamda PKK'nin bu yönlü bir çıkış yapması sözkonusu güçleri huzursuz etmiştir. Yürüyemeyenler başkalarının da yürümesini istememekte, bunu çıkarlarına uygun görmemektedirler. Bu açıdan proletarya hareketinin bu

yeni devrimci atağı sadece Türk sömürgecilerini değil, başta ilkel milliyetçilik ve küçük-burjuva reformizmi olmak üzere değişik birçok gücün saldırısıyla karşılaşmıştır. Saldırıları yine çok yönlüdür. Faşist Türk sömürgecileri 30 uçakla PKK mevzilerinin üzerine yürür, çok büyük güçlerle çok başarısız saldırılar düzenlerken, dağılma sürecinde olan güçler de kimi şantajlarla, kimisi sığındığı Avrupa'da bizzat silahlı saldırılarla bu kervana katılmışlardır. Gerek Avrupa sahasındaki saldırılar, gerekse KDP'nin "protokolü feshetmesi", tamamen belirttiğimiz bu bölge ve alandaki gelişmelerin bir sonucu olmaktadır. Bölgede ve Kürdistan'daki gelişmelerin ağır basıncı altında kalan bu güçler, gelişmelere gerekli karşılığı veremeyince ciddi bir dağılma ve çözülme sürecine girmişlerdir. PKK'nin devrimci savaşı yükseltmesinin bu çözülme hızlandıracağı ve gelişmelerin yönünün PKK tarafından belirleneceği hesabıyla PKK'nin çıkışını engellemek, ya da en azından zayıf düşürmeyi hedeflemektedirler. Protokolün feshi için öngördükleri gerekçelerin tutarsızlığı da bunu doğrulamaktadır.

Pratikte olmayan, bizzat KDP tarafından işlerlikten kaldırılan, kağıt üzerindeki "protokolün resmen feshedilmesi" gerçekten protokole sadık kalıp kalmamadan kaynaklanmamaktadır. PKK-I-KDP ilişkisi her iki tarafın da karşılıklı ihtiyaçları temelinde gelişmişti. PKK'yi bu ilişkiye götüren, esas olarak ulusal birliği, Kürdistan'daki tüm güçlerin ortak bir dayanışma ve hareket içinde olmasını gerçekleştirme politikasıdır. Ayrıca, Kürdistan'ın Güney parçasında ortaya çıkan elverişli durumdan ulusal kurtuluş mücadelesini yararlandırmak istemiştir PKK. Bu politik ve pratik durum PKK'nin yaklaşımının temelidir. Aynı dönem yeni yeni toparlanmakta olan I-KDP, geçmişteki olumsuz durumundan ve ilişkilerinden dolayı bölgedeki ilerici güçlerden tam bir tecritliği yaşamaktadır. Kürdistan'daki birçok küçük-burjuva güç ittifak halinde KDP'yi bağlamak istemektedir. I-KDP'yi ilişkiye zorlayan bu tecritlikten kurtulma, bunun için PKK'nin siyasal prestijinden yararlanma istemidir. Nitekim bu ilişkiden dolayı KDP'ye karşı olan güçler, "Kürdistan'da feodalizmi yaşıyor" diyerek PKK'ye yoğun saldırılarda bulunmuşlardır.

Görüldüğü gibi ilişkiye ve daha sonra adı geçen protokolün ortaya çıkmasına yol açan şey güçlerin siyasal çizgilerinin yakınlaşması değildir. Dolayısıyla burda çizgilerin birbirini desteklemesinden ziyade mücadeleleri olacaktır. Kaldı ki her ittifakın kendisi aynı zamanda bir mücadeledir; mücadelenin değişik biçimlerde sürmesidir. Bunu yadsımak ittifak olgusunu yadsımaktır. Açık ki, bunu I-KDP de bilir. O halde ortada ittifak bile denemeyecek karşılıklı bir dayanışmada, "Partimizin siyasal çizgisini desteklemediler" demek, dayanışma içindeki güçlerin politik bağımsızlığını yadsımak, dolayısıyla dayanışmayı işletmek, bunu tek yanlı ele almak demektir. Durum böyle olunca dayanışma ve ittifak oluşturan birçok hüküm de işlemez kılınır. İttifaklar siyasal ve pratik müste-

reklerde olur. Müttefik güçler birbirlerine kendi çizgilerini dayattıkları, her şeyi bunun etrafında geliştirdikleri an ittifak denilen olay da ortadan kalkar. Nitekim I-KDP'nin yaptığı da bu olmuş, pratikte her şeyi kendi dar çıkarları etrafında geliştirmek istemiştir. Bu açıdan belirtilen gerekçeler, her yönüyle gerçekçi ve tutarlı olmaktan uzaktır.

Protokol, sadece PKK ile KDP'yi bağlar; protokole belirlenen esaslar çerçevesinde sadece bu iki güç birbirine karşı sorumludur. Bu açıdan "CUD kararlarına bağlı kalmamak" protokolle ilişkili bir konu olmadığı gibi, PKK'nin böyle bir yükümlülüğü de yoktur. CUD kararları, sadece CUD'u oluşturan güçleri ve bir ölçüde müttefiklerini bağlar. Fakat PKK, pratikte sadece CUD'u değil, Güney Kürdistan'daki tüm muhalefet güçlerinin birliğinden yana olmuş, bunun için üzerine düşeni yapmıştır, bu uğurda en değerli insanlarını feda etmiştir. CUD güçleriyle YNK arasında süren ve halkımızın bağrında derin yaralar açarak mücadeleye ciddi zararlar veren çatışmaları durdurmak amacıyla, arabuluculuk girişimlerini sürdüren Partimizin MK üyesi Mehmet KARASUNGUR ile İbrahim BİLGİN yoldaşların bu uğurda şehit düşmesi PKK'nin bu anlayışının en somut ifadesidir.

PKK'nin "başta CUD olmak üzere Güney Kürdistan ve Irak muhalif güçlerine karşı sorunlar çıkardığı" iddiası da somut dayanaklıdır. Eğer burada kasıt IKP-PKK çatışması ise, bunun neden geliştiği bugün ilerciler, devrimci kamuoyu, halkımız ve I-KDP tarafından iyi bilinmektedir. PKK'nin geliştirdiği devrimci direniş sadece Kürdistan'da değil, bölgede de reformizme ölümcül darbeler vurmuştur. Yaşam olanakları tükenen bu güçler çoğu yerde Türk devletiyle ilişki içinde PKK'ye saldırmışlardır. 15 Ağustos Atılımı sonrası, I-KDP de TC ile bağ içinde (bunlar sabittir) saldırılarını yoğunlaştırmış, birçok kez komplocu ve provokatif girişimlerde bulunmuştur. I-KDP'nin bu konuda haberdar edildiğine, PKK'nin herhangi bir çatışmadan yana olmadığı, bunun için girişimde bulunmaları istendiği halde, böyle bir girişimde bulunmadığı gibi, "bir taşla iki kuş vurma" hesabıyla, olaya karşı kaba faydacı bir yaklaşım göstermiş ve bu yaklaşım sözkonusu çatışmaların da önemli bir etmeni olmuştur.

Herhangi bir güçle ilişki geliştirilmesi, dayanışmaya girmesi, PKK'nin doğruları söylemesini, görüşlerini propaganda etmemesini, yanlış ve mücadeleye zarar vereceğini gördüğü şeyleri eleştirmemesini getirmez. PKK'nin, KDP ve "müttefiklerim" dediği güçlerin siyasal çizgilerine yönelik görüşleri nettir ve bunu kendileri de bilmektedir. Bu yönü eleştirilerini KDP ile ilişkilerinden önce de sonra da sürekli yapmıştır. KDP ile ilişkiye girerken, PKK, eleştirilerinden vazgeçeceği vaadinde bulunmamıştır, bulunamaz. Böyle bir durum hem sorumsuzluğun ifadesi olur ve hem de hiçbir siyasal ilişki mantığına sığmaz. PKK, kendisini ya veya bu güce, onların çıkarlarına karşı değil, halka ve devrime karşı sorumlu görmektedir. Halkımızın ve devrimin çıkarlarına

ters gördüğü her şeyi bu sorumluluğun gereği olarak eleştirir, eleştirmek zorundadır. Bunda ölçü aldığı tek şey, devrimci mücadelelerin çıkarlarıdır. Bu açıdan PKK'nin her eleştirisi doğruya çağırır, yapıcıdır ve daha sağlıklı ilişkilerin, dayanışmaların zeminini güçlendirmeye yöneliktir. Kaldı ki KDP, tüm bunları bilerek ilişkiye geçmiştir.

Açıklamanın son maddesi ise çok daha ilginçtir: "Kürt ulusal kurtuluş hareketinin demokratik yöntemlerine ve insanlığın doğasına aykırı terörist ve fiziki tasfiye eylemlerine başvurmak" protokolü feshetmenin gerekçesi olarak gösteriliyor. Bu konudaki olumsuz şöhreti dünyaca bilinen, "demokratik olmayan, fiziki imha" yöntemlerini temel bir mücadele biçimi olarak alan bir gücün, bu konuda en az itham edilmesi gereken bir gücü itham etmesi gerçekten ilginçtir. Kim kimi neyle suçluyor? Kürdistan'da bu yönlü birçok olay yaşanmıştır, ve bunları herkes de bilmektedir. Tüm bu olayların zirvesi olan ve yüzlerce Kürt insanının ölümüyle sonuçlanan 1978 Hakkari olayları hala herkesin hatıradır. Her şey bir yana, sözkonusu açıklamanın kendisi bile "demokratik yöntemlerin" yadsınması olup, bu yöntemlere hiç de saygılı olunmadığını gösteriyor. Hiçbir haklı, tutarlı gerekçeye dayandırılmayan, bir politik şantaj mahiyetindeki bir tavırda, bir de kalkıp "demokratik geleneklerden" bahsetmek uygun düşmüyor. PKK'ye karşı takınılan bu olumsuz tavra gerekçe olarak PKK'nin eleştirileri gösterilirken (bkz. 6. maddeye) hemen peşinden demokratik yöntemden bahsedilmesi de öyle. Eleştiri ve tartışmaların olmadığı yerde hangi demokrasiden bahsedilebilir ki? Çağımızda gerçek anlamda bir demokrasi, tutarlı demokratik proletaryaya özgüdür, temsili proletaryada bulur. Aşiretçi-feodal yapılar bu konuda en olumsuz konumu temsil ederler. Bu açıdan Kürt ulusal hareketine tutarlı bir demokratik gelenek PKK tarafından kazandırılmıştır.

"Teröristlik" suçlaması ise yeni değildir ve bu KDP'nin buluşu da değil. Kürdistan kurtuluş mücadelesi her zaman düşmanları tarafından bu biçimde adlandırılmıştır. Bugün TC ve emperyalist sistem, PKK'ye bu tarzda ithamlarda bulunuyor ve bu anlaşılırdır. Yine, devrimci silahlı şiddete başvurduğu için aynı itham, silahlı mücadeleden öcü gibi korkan küçük-burjuva reformistlerinden de gelmiştir. Öte yandan "kendi içinde şiddet kullanması" suçlamaları da politik olarak iflas eden güçlerin PKK'ye karşı sarıldıkları bir dal olagelmıştır. Ne var ki bu konuda da, iddia sahipleri fazla bir şey kazanamamışlardır. PKK, sömürgecilerle işbirliği yapan ajanlaşmış kesimlere, yine sirtını sömürgecilerle ve emperyalizme dayayarak kendi varlığına yönelenlere, çeşitli provokatif-komplocu yöntemlerle PKK'yi dağıtmak isteyenlere, hainlere karşı şiddet kullanmıştır, kullanmaya da devam edecektir. Bu onun, kendi varlığına kastedenlere karşı en doğal ve meşru hakkıdır, devrimin yasasıdır.

PKK, kendi dışındaki güçlerle, halkımızın ve devrimin çıkarları temelinde her zaman dayanışmadan yana olmuş, doğduğu ilk günden beri bu yönde büyük

bir uğraş vermiştir. Fakat her dönemde, devrimci mücadeleyi yükseltmesi karşısında çıkarları sarsılan güçlerin saldırılarına maruz kalmış ve bu saldırılar karşısında da meşru müdafa hakkını kullanmıştır. Bundan sonra da kullanacaktır. PKK'ye karşı saldırıların, PKK'nin devrimci mücadeleyi yükselttiği koşullarda yoğunlaşması, örneğin; bir 1978-80 döneminde, 15 Ağustos Atılımı sonrasında, III. Kongre sonrasında yoğunlaşması tesadüf değildir ve gerçeğin anlaşılması için yeterlidir. Fakat bütün bu gelişmeler içinde bir gerçek de netçe görülmüştür: PKK'ye saldırı hiçbir zaman kimsenin yarasına merhem olmamış, kimsenin çıkmazlardan kurtulmasını getirmemiş, aksine derinleştirmiştir. Kimse bu saldırılardan yarar görmemiştir, bundan sonra göreceğini de sanmıyoruz.

Görüldüğü gibi KDP'nin öne sürdüğü "gerekçeler" maddi dayanaklı ve tutarlılıktan yoksundur. Bunlar gerçekten gerekçe yapılamayacağı gibi, PKK ile KDP arasındaki dayanışma protokolünün de kapsamı dışındadırlar. O halde sorun gerçekten anlaşmaya sadık kalıp kalmama değildir. Pratikte de anlaşmanın yürütmesini engelleyen etkenler PKK'den kaynaklanmamıştır. Aksine, PKK'nin ortaya çıkan pürüzleri gidermek için yaptığı diyalog çağrıları da karşılıksız kalmıştır. 15 Ağustos sonrası Türk devletinin saldırılarına boyun eğerek, PKK'ye Hakkari'de eylem yapmamasını dayatarak, sömürgecilerle açık işbirliğine gidip devrimci kurtuluş güçlerine karşı milis faaliyeti yürüten birçok feodal-işbirlikçiye sahip çıkarak ilişkileri çıkmaza sokan ve işi düşmanlığa vardırın I-KDP olmuştur. Nitekim bu uzlaşıcı tavır, I-KDP'nin teşhir olmasına yol açmış, içte ve dışta tepki gelişmiş ve bunlar KDP'nin çözülmesinde önemli rol oynamışlardır. Bugün de bu son tavra karşı, her yerde halkımız büyük tepki göstermiş, aynı tepkiler I-KDP tabanından da gelmiştir.

Sergilenen olumsuz tavır hem resmi siyasal, hem de pratik dayanaklara sahip değildir. Tavrın sahibi de kendisini haklı çıkaracak gerekçeler gösteremekte, bilinen o kendine has yöntemlere başvurmaktadır.

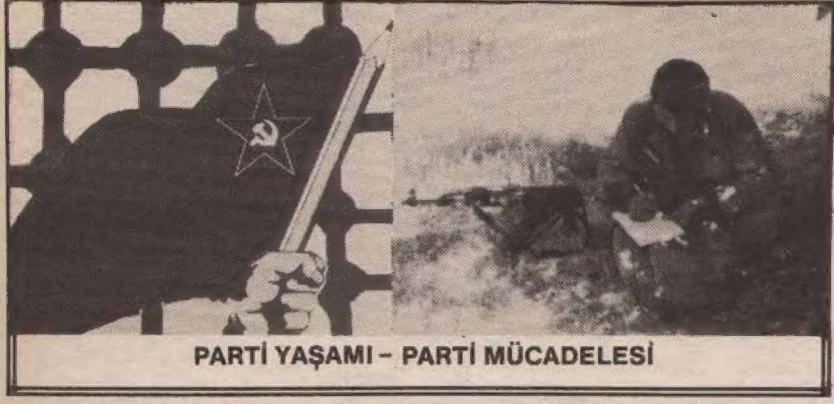
Daha önce bahsettiğimiz bölgedeki siyasal gelişmelerin ve Kürdistan'da yükselen proletarya önderliğindeki devrimci kurtuluş mücadelesinin güçlü etkisinin altında çıkmazın derinleşmesi, I-KDP'nin tavrının esas nedenidir. Açık ki bu temsil edilen sınıfların gerçekliğinden bağımsız değildir. Gerek bölgedeki son gelişmeler ve esas olarak da Kürdistan'da yükselen devrimci mücadele reformist ve uzlaşıcı politikaları iflasa sürüklemiştir. Devrimci mücadelenin gelişmesi Kürdistan'daki egemen sınıfların çıkarlarını önemli oranda zayıflatmış, politik olarak tükenişe götürmüştür. Bu iflas, bu sınıfların politik sözcülüğünü yapan KDP'nin şahsında netçe görülmekte olup, bu güç ciddi bir dağılma içine girmiş, birçok yetkilisi ardından önemli bir peşmerge gücüyle örgütü terketmiştir. Devrimci mücadele karşısında çıkarları sarsılan Kürt egemenleri, devrimci mücadeleye karşı saldırılarını yoğunlaştırmışlardır. I-KDP'nin son tav-

rı da bunun, mücadeleyi yükseltmekten vazgeçirmeyi amaçlayan bir politik şantaj biçiminde somutlaşmasıdır.

Çıkmaza giren birçok güç, politik değişikliklere gitme yerine, dayanışma, ittifak içinde olabilecekleri güçleri kendilerinin taktik uzantıları haline getirmeye kalkışınca, hem ilişkiler çıkmaza girmekte ve hem de bundan yararlanan karşı güçler olmaktadır. Bu olgu bölgede, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadeleyi zayıf düşüren önemli bir faktör durumundadır. Dar çıkar hesapları, burdan kalkılarak büyütülen çelişkiler birçok gelişmeyi ters yönden etkilemektedir. Her şeyi salt kendi çıkarları etrafında döndürmek, ona bağlı hareket ettirmek isteyen bu tür politikalar, dost güçlerin politik bağımsızlığını yadsımakta, dostluk ve ilişki adına kendilerine bağımlı kılmaya çalışmaktadırlar. Bu ise, çözüm-süzlülüğün ve çıkmazın derinleşmesinden başka sonuç vermemektedir. Açık ki bu durumda birçok güç oynayabileceği rolü oynayamamakta, bu tarzda ortak mücadeleye katabileceği birçok şeyi katamamakta ve dolayısıyla, karşılıklı çıkarları gözardı eden katı politikalar da dahil olmak üzere, zarar eden tüm ilerici güçler olmaktadır. Kürdistan'ın çözümleyici rolünün ön plana çıkmasıyla, bu tür politikalar en çok bu zemindeki güçler üzerinde geliştirilmek istenmiştir. Öyle ki TC bile bu olguyu pratik hesaplarına dahil etmek zorunda kalmıştır.

Dostlukları, ittifakları bağımsızlığa dönüştürmek isteyen politik yaklaşımlar bunu açık yapmaktan ziyade birçok dolaylı-gizli yollarla yapmaya çalışmaktadırlar. Bugün, bu yönlü çabalara en fazla hedef olan güç PKK olmaktadır. PKK'nin bölgede ve özellikle de Kürdistan'da ön plana çıkan konumu birçok gücün PKK üzerinde hesaplar yapmasına, çok çeşitli yöntemlerle PKK'yi dize getirmeye çalışmalarına yol açmıştır. I-KDP'nin son tavrı bütün bu güçlerin bu çabalarından bağımsız değildir ve büyük ölçüde bu güçlerin etkisini taşımaktadır. Bu açıdan içine girilen tavrın KDP'ye de fazla bir yararı olmayacak, aksine Kürt halkı bundan zarar görecektir, görmektedir de.

Son gelişmeler, bölgede emperyalizmin aleyhine her gelişmenin önünde en büyük engellerden birinin TC olduğunu bir kez daha göstermiştir. Irak rejimini ciddi olarak sarsan son Basra saldırıları karşısında TC'nin takındığı tavır, bunun en somut ifadesi oldu. Bu açıdan ilerici her gelişmenin Türkiye ile mücadele içinde olması kaçınılmazdır. TC'nin konumu, ona karşı mücadelenin taşıdığı önemini de ortaya koymaktadır. Bölgedeki ilerici, devrimci güçler üzerinde baskı ve tehdit arttıran faşist Türk sömürgecileri, bazı güçlerin uzlaşıcı, boyun eğici tavırlarından aldığı cesaretle dizginsiz bir saldırı içine girmiştir. Özellikle Kürdistan kurtuluş mücadelesi karşısında ciddi biçimde zorlanan TC, bu harekete karşı saldırılarını, uzlaşıcı tavırlarından da aldığı cesaretle tüm Kürt halkına yönelik saldırılar düzeyine çıkararak, Kürt ulusal hareketi önündeki en ciddi engel olduğunu bir kez

PARTİ YAŞAMI - PARTİ MÜCADELESİ

Kırklar tepesine çıkıp kuzeye döndüğünde görkemli bir tabiat güzelliği serilir gözler önüne. Kırklar, Mazgirt ilçesinin hemen üzerinde bir duvar gibi yükselen sıradağdır. Oyuklu, odalı, çetin, sarp bir kaya yığındır Kırklar. Geyiklerin yurdudur bu mağaralar, kayalar. Dersim'in en güzel keklükleri burada öter. Dersim coğrafyası bütün güzelliğiyle buradan görülür.

Dersim'in tarihi kahramanlıkları Kırklar'da tüketilmiştir. Mazgirt Kerti de denilen boğazda, elleri birbirine bağlı onbinlerce kadın-çocuk, genç, yaşlı Dersim insanı süngülenerek katledilmiştir. Bu katliamlarda yedi, sekiz, onbeş süngü alarak ölmeyen onlarca insan hala yaşıyor. Ölmüş anasının kanlı memesine kapanmış iki yaşındaki çocuk canlanır gözler önünde. Kemik yığınları çukurlardan dağılmış, kafatasları hüzün veriyor doğaya.

Kuzey-doğudan, Mercan dağlarından kopup gelen Pülümür Çayı sağdaki ana vadiyi oluşturur. Kırklar'dan başlayarak bu çayın güney yakası baştan başa, bazen tek sıra, bazen birçok kol halinde uzanan görkemli sıradağlardır. Kuzey-batıdaki Munzur Çayının açtığı ana vadi ta Munzur sıradağlarına dayanır. Kırklar'ın kuzey eteğinin hemen dibinde birleşen bu iki çay batıya doğru uzanan sıradağı bir bıçak gibi keserek Kırklar'ı bitirir. Ama hemen vadinin karşı tarafında Kırklar'ın devamı gibi yükselerek batıya doğru uzanıp gider.

Sularla doğal olarak üçe bölünen sıradağlar, doğudan batıya toplam 150 km'yi aşan Pülümür ve Munzur vadisi tarafından ayrılmış, bu iki çayın birleşip hafif güney-batıya akıp gitmesi güneydeki sıradağları da parçalayarak üç ayrı üçgen oluşturmuştur. Her üçgen ayrıca kendi başına bir dağ kütesidir. Her üçgende sayısız dağ, tepe, vadi ve derelerle yalçın, dik kütile kayalar, yüzlerce mağaralarla, vadi yamaçlarını, kütleyi, yer yer parça parça, yer yer de bir bütün olarak örten ormanlarla tabiat gizemli bir yapıya bürünmüştür. Tam batıdan doğuya kadar bir yarım daire şeklinde ve birden yükselen Munzur ve Mercan dağları, Karasu vadisinin üzerinde yükselen bir duvar gibi Dersim'in kuzey sınırlarını çizerek. Dersim'in en yüksek dağları bu sınır duvarıdır ve bunlar başlarında kar eksik olmayan, kayalık ama ormansız dağlardır.

Kırklar'da önümüz kuzeye çevrili iken tam karşımızda küçük bir sıradağ uzanır. Kırmızı dağdır bu. Kırmızı dağın arkasında batıya uzanan vadi tarihi kahramanlıkların yaratıldığı Laç vadisi. Burası Demenan'dır. Daha doğuda Haydaran, batıda Galan ve Abasan vardır. 38'in en çetin savaşlarının verildiği alanlardır buralar. Munzur'un güneyine düşen Ovacık-Hozat, Çemişgezek

alanlarında Bokır, Sincik dağlarıyla Ali Boğaz vadisi Abasan, Bahtıaran ve Kocan'ların direnme alanlarıdır.

Daha hırçın olmasına rağmen Munzur'un Pülümür Çayı tarafından geri çevrilmeye zorlandığı noktanın üst üçgen burnuna, Dersim'in bağrına sokulan Kemalizmin "Tunc Eli"si kurulmuştur. En alt burnunda Munzur Çayının üzerinde bir yapıya takılıyor gözlerimiz. Bir kışla. Üç yüz metre ilerisinde başka bir kışla. Bilinçli bir şekilde okulları arıyor gözlerim. Sayıyorum. On üç bin nüfuslu bir yerleşim yerinde 5'li lise 20'den fazla okul. Zaten belirgin yapılar, okul, kışlalar, polis ve askeri binalar, lojmanlar, bankalar, resmi daireler, postane, vb.'leridir. Bulunduğumuz yerden yatılı bölge okullarından üçü görünüyor. Başkanımızı düşünüyorum. Ulusal imhanın, eritmenin, yozlaştırmanın araçları. Dersim'in bağrındaki kangren diyorum.

Dağların boğazlarında, eteklerde, vadi içlerinde yaygın küçük yerleşim birimleri var. Oldukça dağınık yerleşim yerleri. 10 hane geçiren yerleşim yerleri çok az. Genellikle bir, iki, üç ev.

Altımızdaki seyrek çimenlikte karacalar dolaşiyor nazlı nazlı. Solda kayalar gizlenmiş, pür dikkat kesilmiş nöbetçileri. Mağrur, başı dik, özgürlüğün tadını çıkarıyor sanki. Ama biraz ürkek. Bizden yana tasaları yok. Peşindeki çakallara karşı korunuyor. Ne de olsa aynı koşullardayız diyorum. Ancak bir farkla. Onlar çakallara yem olmamak için çırpınıyorlar. Özgürlüklerinin sınırı bu. Oysa biz yem olmamanın yanında "çakallarla" hesaplaşma içindeyiz. Bizim çakalları temizlememiz olası. Bunun için bizim özgürlüğümüz sınırsız olacak.

İnıyoruz akşam üzeri tanıdığımız bir köye. Cunta ardından yapılan geri çekilme ardından çok daha donanımlı olarak geri dönüyoruz Dersim'e. Yetmişiki gündür yoldayız.

Evin genci tedirgin karşılıyor bizi. Hemen etrafımız doluyor. Herkeste bir sevinç, bir umut ve bir ürkeklik var. "Niye döndünüz abi" diyor genç. "Dersim çok kötü. Halk sinmiş, umutsuz. Geçmişin devrimciliğinden eser yok. Geçmişin hızlıları şimdi içki masasında kumar başında, polis kolunda. Kimi mağaza-dükkan açtı. Kimi memur oldu." Düşüncelerini kanıtlamak için geçmişin bir çok hareketinden, bunların bir çok elemanlarından örnekler veriyor. Yeniden, "niye döndünüz? Devrimcilik öldü." diyerek bizi dinlemek, sıkıntısını giderecek birşeyler duymak için bakışlarını dikeyiyor bize.

Gereken izahatı yapıyoruz. Geçmiş, düşmanın durumunu, Partimizi anlatıyoruz. Önümüzdeki sorunları, bunların çözüm yolunu açıklayarak görevlerimizi belirliyoruz. Konuşma ardından

genç de, çevresindekiler de rahatlamış ama hala kuşkuları vardı.

İlk uğradığımız yerlerde aynı durumlarla karşılaşyoruz. "PKK"lilerin geldiği, çok bilinçli çalıştıkları, geçmişteki yanlışlıklarını görerek şimdi çok doğru hareket ettikleri" söylentileri kulağın kulağına yayılıyor. Esasta güneydeki gelişmelerin üzerinde patlayan 15 Ağustos Dersim'de bomba gibi patladı. Her taraftan, özellikle değişik örgüt çevreleri tarafından her yerde aranmaya başlıyoruz.

84-85 kışına girerken çok güçlü bir politik zemin vardı. Halkın talebi ile Ana Fatma fuhuş merkezi HRK birliğimiz tarafından dağıtıldı. Kış bastırıldığında yalnızca Sığen'kte taranan bir polis otosu eylemi ile üçü ölü olmak üzere, düşmana dört kayıp verdirildi. Kış koşullarının devrimci faaliyeti oldukça zorladığı Dersim'de bu kış, yalnızca yeni adaylar barınaklara çekilerek eğitime alındı. Asıl örgüt gücü, yaratılan zemine dayanarak en az 35 muhtarlık alanda devrimci çalışmalarını açık yürüttü. Bu alandaki kuşku tipleri denetim altında idiler ve çalışmalar bunlara yansıtılmıyordu.

Bahara çıktığımızda sayımız epey kabarmıştı. Geniş propaganda çevrelerimiz, yaygın okuma çevrelerimiz, yerleşik örgütsel çalışma için geniş elemanlarımız, çokça kadro ve savaşçı adayımız vardı. Halk coşkun, bekleyiş içinde, umutları tazelenmiş, elinden geldiği kadar destek sunabiliyordu.

'85 baharında düşmanın ihanet çağrısına cevap veren Nurettin Selçuk alçağı, bütün örgütsel döküman, bilgi ve belgeleri düşmana verdi. Kurçık, Pah, Tüllük karakolları, onlarca devrimcinin kanına girmiş faşist cellat Mazgirt yüzbaşısı ve başta da MİT 9. Daire Başkanı iken özel olarak Dersim'e gönderilen, generallikten gelme faşist vali Kenan Güven'e yönelik hazırlanan eylem programımız vardı. Mayıs ayında yapılacak çıkışla bölgede güçlü bir atılım yapılması için hazırlıklar yapıyorduk. Bütün planlarımız ve yerleşik nitelikli yapımız düşman tarafından öğrenilmiş, üslenme alanlarımız açığa çıkmıştı.

Çiçekli Karakolunun basıldığı gün düşman harekete geçti. Elindeki bilgiler doğrultusunda isabetli yönelim oluyordu. Bütün nitelikli kitle yapımız tutuklanmış, çalışma alanlarımızda tutulmayan köy kalmamıştı. Korkunç işkencelerle halk sindirilmeye çalışılıyordu. Buna rağmen halk direniyor, saldırılara karşı koyuyor, başarılı karakol eyleminin yarattığı coşku ile işkenceye alırdırmıyordu bile. Ajanlık tekliflerine arkasından gelenleri önemsemeyen, "Ben o namussuzluğu yapmam" diye yüzbaşının yüzüne haykırımlar çıkıyor. Yüzbaşı, "Devlete bilgi veren namussuzmuş" diye kuduruyordu. Genç kızlar işkenceyi protesto etmek için gaz bidonlarına kibritlere sarılarak, "Biliyorum söylemem, üzerime gelerseniz kendimi yakarım" diye haykıyorlardı. Köylülerin bıyıklarını kesmek için

50 Yıllık Çabanın Sonu Fiyasko

FIYASKOYU YARATAN ULUSAL KURTULUŞÇU DİRENİŞİMİZE KARŞI DERSİM'DE BÜYÜK SÜRGÜN

makası alınan köylü, kendisine yapılacak işkenceleri göze alarak, "Benim makasıyla köylünün bıyıklarını kesemesiniz" diye bağırarak dayaklara rağmen subayın yakasını bırakmıyor, yüzü gözünü patlamasına rağmen düşmandan makasını geri alabiliyordu. "Siz besliyorsunuz" diyen subaylara onlarca insan, "Silahları vermeseydiniz ya" diye alay ediyorlardı. Şahin alçağının köyü bile en görkemli direnişle işkencelerde şehit veriyordu. Girilen köylerde "Türk Silahlı Kuvvetleri" yazılı G-3'leri eline alan gençler coşuyor, silahlanmak istiyor, haykırıyor, "Partimizle gurur duyuyoruz" diyerek duygularını yansıtıyorlardı.

Halk bu kadar kahramanca direniyordu. Yalnızca 6 ajan belirlenmişti. Böyle bir ortamda biz taktikimizi hayata geçiremedik. Bu saldırılarına karşı düşmana cevap verilemedi. Düşman tek yönlü halka saldırarak üç ay sonunda halkı sindirebildi, ama devrimci mücadeleye karşı en ufak bir örgütsel yapı çıkarılamadı. Verilmek istenen silahlar hiçbir yerde kabul edilmedi. Bizler, önderlik görevini yaparak Parti taktikini yeterli ve doğru uygulayabilseydik, bölgede kitleleri harekete geçirebilirdik. Her alanda bizim hesaplayamadığımız kadar geniş sayıda insan dağlara çekiliyor, mücadeleye katılmak için arıyor, ama öncü alanı terkettiğinden örgüt bulunamıyor, ya yakalanıyor ya da metropole kaçıyor. Örgüt rolünü oynamayınca düşman kitleyi susturuyordu.

Partinin bölgeye müdahale siyle yaşanan sağıcılık farkedildi. Hızla bir çıkış yapıldı. Sivrilere yedi ajan kısa bir sürede peşpeşe cezalandırıldı. Ajan yapı ağır darbe almış, değişik alanlardan birçok ajan af talebiyle teslim oluyordu. Dışımızdaki güçlerin o meşhur "ajan" cezalandırmaları halkta tepki yaratmış, "vurulanlar ajan mıydı, değil miydi?" kuşkusuna geliyordu. Bunun için devlet güçlerine yönelim oldu. Halkın talebi kontr-gerilla idi. Kontr-gerilla timi Sığen'kte uygun olmayan bir yerde üslenmiş, yerini tahkim etmişti. Birliğimizin küçük bir kolu Sığen'kten 4 km ilerideki Türüsmek Karakoluna taktik bir saldırı yapmış, ona grup Sığen çıkışına pusu atarak karakola takviye için çıkan yedi minibüstaksi ve bir panzerli konvoyu pusuya düşürmüş, üç arabayı imha etmiş 9 polis öldürmüş, sonradan bazıları ölen, bir o kadarını da yaralamıştı. Düşmanın ısrarla gizlemek istediği şehir merkezindeki bu eylem, anında kitlelere yansımıştı. Elazığ-Tunceli, Erzincan-Erzurum karayolu oniki saat kapatılmış, üç arabanın birbirine çarpıştığı noktada akan kanlar silinmiş, vali, "Polisle, asker yanlışlıkla çatıştı" diye açıklama yapmıştı.

Böyle eylemsel faaliyetlerle beraber yaygın köy toplantıları yapıyor, propaganda-ajitasyon çalışmalarıyla geniş kitleler ulusal kurtuluşçu bilinçle silahlandırılıyor, kitlevi örgütlenmelerin zemini hızla geliyordu.

Her çalışma alanında en fazla 10-15 kişi gören halk, bu küçük birliğin bu kadar gelişme yaratabileceğini görüyor, özgüce güven pekiyor, '38'lerden beri silahsızlandırılan halk ısrarla silahlanmak istiyordu. Gelişmeler üzerine Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi, Dersim Bölge Komitesi örgütlendi. Partinin Ordu ve Cephe yapısı içinde örgütlenmesi böylece sağlanmış oldu. Şehit Aydın-Metin Silahlı Propaganda Grubumuz yeni savaşçı adaylarınca takviye edildi. Milis örgütlenmesi vücut buluyordu.

Düşman kışkırtıcılarından çıkamıyor, yer yer kısa bir hareket yaparak geri çekiliyor, savunmaya ağırlık veriyordu. Geniş bir kadro ve savaşçı adayı hazırlanmıştı.

Böyle hızlı ve büyük gelişme, gelişkin kadro özellikleriyle çelişen yapı ortaya çıkardı. Mevcut kadrolar gelişmelerle coşmuş, düşmanı küçümsüyor duruma gelmiş, peşpeşe ortaya çıkarılan kazanımlar ve şimdiye kadar girilen çatışmalarda hiç kayıp vermeme ile başarı sarhoşluğuna kapılmıştı. Bununla devrimci hareket tarzı, savaş koşullarının kural ve yönetmenlikleri uygulanmıyor, gevşeklik yaşanıyor. 4 Kasım'da yapılan Komite toplantısında buna dikkat çekiliyor, gerekli yapılar uyarılıyor ancak, kadro ve savaşçı uyarılarla gerekenleri yapmıyor, 12 Kasım'da Ambar'da, 15 Kasım'da Zeynikan'da, 5 Aralık'ta Dekke'de meydana gelen olaylarda sadece gevşek hareket tarzı yüzünden 6 değerli yoldaşımız kayıp veriliyordu. İnisiyatif düşman-da olduğundan, yoldaşlarımız yiğitçe direnmelerine rağmen düşmana etkili darbe vurulamadı bu çatışmalarda. Son olay da tam kışa girerken yaşandı. Düşman durumu değerlendirmek için çok hızlı ve geniş saldırıya geçmişti. Belli çabalarla rağmen düşmana cevap verilemedi. Saldırılardan korunmak için barınaklara girildi, ama bahara kadar çıkılmadı. Üç buçuk ay kitlelerle ilişkiler koptu.

Bunca gelişme ardından peşpeşe verilen kayıplar halkta hayal kırıklığına yol açmış, kış boyu düşmanın ve düşmanla aynı dili konuşan güçlerin tek yanlı, adeta ortaklaşa çalışması, kabarmayı durdurmuş; umutsuzluk, güvensizlik doğurmuştu. Bahar çıkışında yine uygun olmayan hareket tarzıyla düşmana açık verilmiş, yapılan ihbarı değerlendiren düşmanla Pertek'te çatışmaya giren Seyfi yoldaş şehit düştü. Düşman, Beşir alçağını teslim alarak, bahar için önemli bilgiler elde etmişti. Beşir'in ihaneti ile olumsuzluk daha da gelişmişti. Kadro ve savaşçı adaylarımız dağıldı. Yerleşik yapımız verilen görevleri yapmadı, yapmak istemedi, ürktü, örgütten uzaklaşmanın yollarını aradılar.

Bu olumsuzluklar döneminde cezaevi hainleri bırakılarak devreye sokulmak istendi. Ancak posaları çıkan bu hainler halkın tepkisini topladılar.

Örgütümüzün hatalarını fark ederek atağa kalkması, 1986

Mayıs'ında başladı. 4 Mayıs'ta Zağge vadisinde 11 arabalık düşman konvoyuna vuruldu. 2 Haziran'da 1980-81 Mamak cezaevi Asayiş Sorumlusu Binbaşı'ya yönelik eylem girişimi bir savaşımla kaza yapması yüzünden sonuçsuz kaldı, ama Binbaşı Dersim'de kendisine verilen görevi bırakarak kaçtı. 7 Haziran'da, 1938 isyanında 20 bin insanın katledildiği, düşmanın eline geçmemek için gelinlerin, kızların kendilerini uçurumlardan attığı ve halen her tarafın insan kemikleriyle dolu olduğu yer olan Laç vadisinin Munzur Çayıyla birleştiği noktada, tarihin intikamı için silahlar ateşlendi. Düşmanın beklediği saat olan gündüz 11.00'de ağır silahlarla savunulan 9 arabalık düşman konvoyuna baskın yapıldı. Olayı önce gizlemesine rağmen, faşist vali sonradan kamuoyu tarafından sıkıştırılınca açıklama yap-

ve o da Geyiksu bucağını "Akar-su", Hopik mezrasını "Dominik" olarak veriyordu.

Düşman kırsal alanlara yönel- diğinde, Ovacık şehir merkezi basıldı. Büyük bir güçle Ovacık'a giren birliğimiz üç saat merkezde kalarak, vurulan komiser ve polis için düşmanın çıkmasını, panzerin müdahale etmesini bekledi. Bu sürede gösteri yapıldı, pankart, afiş ve Başkan Abdullah ÖCALAN'ın posterleri asıldı, bildiri dağıtıldı. Nuri Dersim'in intikam çağrısı asıldı. Bu sürede, düşmandan bir tek kişi bile dışarı çıkmadı. Ovacık eylemi bölgedeki gelişmelerin doruğu oldu. Komiser ve polisin üzerinden 1 G-1, 1 akrep, 1 14'lü tabanca şarjörleriyle beraber ele geçirilmişti. Karakolun önündeki kayıpları da düşman gizledi.

Aynı dönemde, Seyit Rıza'nın torunu olduğu halde günlük çıkarı için düşmanla uzlaşan Ali Rıza

rinde çevrildiği Dersim, devrimci gelişmelerin doruğunu yaşıyordu. "Devrimin koşulları kalmamış, halkın ruh halini görün" diyen sözde "gerillalarımız" çaresiz kalmış, kısaca, ihanet, inkarcılık, sosyal-şovenizm yerle bir edilmişti. En sıradan bir devrimci çalışma özgüğü pekiştiriyor, halkın umut bağladığı bir dava haline geliyor, Dersim insanı gerçek kimliğine dönüş yapıyor, Kemalizmin bunca emeği çaresiz, sefil dar bir tabakada etkisini sürdürebiliyordu.

Doğal servetimiz olan dağ keçilerinden istemeye istemeye vurduğumuz bir teke ile kazanımlarımızı, savaşımlarımıza ve gelen köylülere ziyafet çekerek kutluyoruz. Ziyafet ardından savaşımlarımızın atış gücünü ölçmek istedik. Yeni katılanlar dahil, sonuç çok başarılıydı. 8'e 10 cm ebatında, 100 metre ileriye koyduğumuz hedefler peşpeşe uçuyordu.

bugüne kadar çeşitli biçimlerde oynanan bu oyunları, belli dönemde zorlasalar da doğru devrimci mücadele geliştirildiği oranda boşa çıkarılmıştır. Daha iyi anlaşılması için bölge üzerinde oynananları baştan ele almak gerekiyor.

Sömürgeciler tarafından en son düşürülen direniş odağıdır Dersim. Dersim'in işgali, toplu imhalar, büyük sürgünlerle sonuçlanmıştır. Katliamlardan arta kalan kesimler Türkiye'nin her tarafına sürgün edilerek, bu uygulama ile katledilmişlerdir. Dokuz yıl süren sürgün ve vatanın "yasak mıntika" olarak kabul edilmesi, direniş emarelerinin ezildiği, eritildikleri değerlendirilerek, "yasak mıntika" uygulaması kaldırılmış, mecburi iskan- dan vazgeçilmiştir. Değerlerinin belli oranda tahrip olmasına rağmen, mecburi iskan kaldırılır kaldırılmaz, sürgünlerin ezici bir çoğunluğu derhal geri dönerek eski topraklarına gelip yerleşmiş, çoğunluk yine eski yaşayış, gelenek ve göreneklerini canlandırarak ayakta kalan milli değerlerini koruyabilmişlerdir.

Öte yandan teslim alınıp sürgün edilmeyenler üzerinde de değişik bir imha politikası uygulandı. Dersim'in göbeğinde kurulan iki kışla ve bu kışlalar etrafında kurulan yerleşim birimi çok küçük olmasına rağmen vilayet yapılmış, buraya "Kalan" ismi verilmiştir. (Daha sonra vuran elin unutulmaması için buranın ismi yeniden değiştirilerek "Tunç Eli" yapılmıştır.)

Kalan'ın göbeğinde kurulan kışlalar temelinde geliştirilen siyasal, sosyal, kültürel kurumlarda, Dersim insanı kendi özüne yabancılaştırılmaya çalışılmış, Kemalizmin zehiri özellikle yeni yetişen nesillerin beyinlerine işlenmiş, kemalist bir nesil yaratma hedeflenmiştir. Sömürgeci kapitalizm, bu özel uygulamalarla gelişip mevcut toplumsal yapıyı parçaladığı oranda belli sonuçlar da almıştır. 1970'lere gelindiğinde belli oranda ulusal yabancılaşmayı doğurmuş, toplumun değerlerini dağıtmış, kemalist bir tabaka yapay olarak şekillenmiştir.

1970'lerden sonra objektif zeminin yansıması olarak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi doğup gelişmeye başlamıştır. Bu döneme kadar politikasını başarılı bir tarzda yürüten ve belli sonuçlar da alan Türk burjuvazisi, yollarını tıkadığına kendisini inandırdığı Kürdistan'daki gelişmelerle karşı Dersim'de yarattığı özelde kemalist tabakaya, genelde ise Dersim'e yeni bir rol atfetmiştir. Eski klasik politikanın devamı olarak Kürdistan'da gelişen mücadeleye karşı, ulusal inkarcı, teslimiyetçi, ihanetçi bir yapı yaratarak, bu yapıyı KUKM'ne karşı dikmeyi hedeflemiştir. Böyle bir yapıya, Türkiye ile sınır olan ve ulusal yabancılaşmanın, sömürgeci egemenliğin birçok alanda geliştiği illeri kapsamına rağmen, özelde Türk burjuvazisi için daha elverişli koşulları ve sosyal zemini bulan Dersim merkez alınıyordu.

Dersim'de ulusal inkarcılık, Kemalizm adına sosyal-şovenizmin uzantısı biçiminde sol maskeyle çıkıyordu. Çıkan tek tek Kürt Kemaller etkili olamıyor, reformist küçük-burjuva milliyetçiliği vücut bulamıyordu.

Hareketimiz, Dersim'de henüz şekillenmeden çeşitli sosyal-şoven güçlerin dayandığı Kemalist tabakada belli bir hareketlenme yaşanıyor, ufak ufak grupçuklar oluşmuş bulunuyordu. Kemalist tabaka, zihinlerine doldurulan Kemalizmin zehiriyle halkın değerlerini de tahrip ediyor, milli değerlerin hala belli oranda yaşandığı kırsal kesime de bu zehiri taşırmaya çalışıyordu.

Direnin bastırılması ardından 35 yıl geçmişti. Sürgünlerle, kışla kültürüyle ulusal değerler önemli oranda tahrip edilmiş, yapay yollarla istenilen Kemalist tabaka yaratılmıştı, ama kırsal alanda, yoksul köylülükte direnişin özü, ulusal benlik, Türk devletine düşmanlık yok edilememiş, katliamların, sömürünün vb. uygulamaların etkisi günümüze kadar yaşanmış, halk genelde düşmana karşı kin ve nefret küpü haline gelmişti. Bu kesimden kopma tabakalar da tüm bu uygulamalara karşı Türk sömürgeciliğine karşı için için kin güdüyor, "kadere" boyun eğmesi yanında Türk sömürgeciliğine karşı gelişebilecek her çıkışa katılmaya hazır durumda bulunuyordu.

Kemalizmin solu, Dersim'in Kemalistleri bu durumu kaçır- mak istemiyorlardı. Bunların etkisiyle Dersim'de çıkan irili ufaklı bir çok sosyal-şoven hareket, hemen çevre yaratabiliyor; öyle ki, bunların "liderleri" arasındaki kıskançlık, çekememe, hatta kız davaları yeni yeni grupçukların oluşmasına ve bunların da hemen bir çevre edinmesine yol açıyordu. Hatta ajan-provokatör oluşumlar bile hemen çevre oluşturabiliyordu. Böylece hareketimizin henüz girmediği bu alanda birçok grup-örgüt oluşmuş bulunuyordu.

Hareketimizin 1975'te ideolojik mücadele temelinde Dersim'e girişi, bahsettiğimiz Kemalistleşmemiş kesimlerin talep ve duygularına bir cevap oldu. Halkın, Dersim gerçekliğinin karşılığı olan bu ideoloji hızla gençlik arasında yayıldı. Hareket, henüz ideolojik bir akım olmasına rağmen, çok kısa bir sürede kitleselleşiyordu. Böylece yurtsever, direnişçi, ihtilalci öz hızla diğer grup ve hareketlerin saflarını terk ederek bir araya geliyordu. Hareket henüz ideolojik bir hareket olduğundan, tabii ki çeşitli nedenlerle gelen yoz, maceracı, Kemalizmin benliğine işlediği döller de hareket içine katılabiliyor ve bunlar örgütlenme dönemine kadar barınarak birçok olumsuzluğun zemini oluyordu. Örgütlenme döneminde iki karşıt yapı arasında bocalayan, ya da kendisini gizleyebilenler, politik-pratik mücadele döneminde ajanlığın, uşaklığın, ihanetin, "Kemalizmin şahlananları"nın zemini oluyor ve düşmanın yön verdiği bu uzantıları, en zor dönemlerde hareketi engelleyen, dağıtmak isteyen, KUKM açısından tehlike yaratan, Kemalizmin yedek gücü oluyordu.

77'lere doğru yoğunlaşan ideolojik mücadele, gençlik arasında yayılmış, bilinçli birlikler oluşmuş, geniş bir etki yaratmıştı. İdeolojik mücadele ile sosyal-şoven düşünceler mahkum ediliyor, bu oluşumların gerçek yüzleri açığa çıkıyordu.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

rak, 9 ölünün olduğunu söylüyordu. Olaydan hemen sonra Afkasor vadisine havadan ve karadan yapılan bombardıman iki gün sürdü.

İnsiyatif yeniden ele geçirilmiş, düşman bir daha savunmaya çekilmedi. Operasyonlar, hemen hızla yapılan günlük operasyonlardı. Helikopter desteğinde yapılan operasyonlar, akşam yaklaşmadan sonuçlandırılıyor, düşman en kısa hatlardan geri çekiliyordu. Birliğimiz, şehir merkezlerinde düşmanı takip ediyor, bildiriler dağıtılıyor, yaygın köy toplantıları yapılıyor, yoğun eğitim faaliyeti sürdürülüyor, yeni kadro, savaşçı adayı çekiliyordu.

Karakollar tahkim edilmiş, ağır silahlar konumlandırılmış, 25-40 arası asker yerleştirilmiş, kiminde iki sıra tel örgüler çekilmiş, bazılarında iki tel örgü arası mayınlanmış, daire biçiminde çevre ışıklandırılmış, projektörler yerleştirilmiş, kanallar, mevziler, tüneller kazılmış, kum torbaları yerleştirilmişti(!)

Sonbahara girildiğinde, geçen '85 yılının sonbaharı hesabıyla düşman yeniden harekete geçti. Uygun arazi noktalarında konumlanarak, operasyonların karargahı haline getirdi. 6 Eylül akşamı Bakır dağında 28 çadırılık düşman karargahına birliğimiz baskın düzenledi. Geri çekilme sağlandıktan sonra mayın yerleştirildi. Sabah mayının patlamasıyla hareketsiz kalıp korkudan karargaha toplanan düşmanı, karargah noktasından helikopterler alarak havadan başka alanlara aktardılar. Düşman kayıplarını ısrarla gizledi. Yalnızca bölge haberlerini yazan gazeteler olayı yazdı ve 1 ölü, 1 yaralı olarak

Polat alçağı cezalandırıldı. Bu adinin üzerinde çeşitli belgeler de bulundu.

Yine aynı dönemde, diğer bir birliğimiz, Pülümür'de düşmana yönelik eylemde, düştükleri pusularda, girdikleri çatışmalarda 20'nin üzerinde asker vurmuş, üç araç tahrip etmiş, 4 ajan cezalandırmış, sayısız köy toplantıları, gösteriler düzenlemiş, 8 adet G-3 kamulaştırmıştı. Her iki birliğimiz de hiç kayıp vermemiş, yalnız bir arkadaşımız hafif yaralanmıştı.

Pratik mücadele kitlelere yeniden güven vermiş, 1985-86 kışında düşman ve diğer güçlerin karalama propagandaları pratikte çürütülmüştü. Kitleler yeniden coşmuş bir halde, gidilen her yerde öncülerini bağrına basıyorlardı. Ancak bu seferki hareketlenme, eskiden belli bir olumsuzluk ardından sönecek bir hareketlenme değil, pratikte sinanmış bir devrimci mücadelenin etrafında bilinçli saf tutma hareketi idi. Bölgede bütün olumsuzluklar aşılmış, ya da en asgariye indirilmişti. Bu gelişmeleri, başarılı savaşımlarımızı, ülke genelindeki gelişmeleri kutlamak gerekiyordu. Birliğimiz kış mevsimi için hazırlıklara yöneliyordu.

Ovacık eylemi (20 Eylül) ardından birleştirilen birliklerimiz, halkın coşkun desteği ve yardımıyla üslenme alanımıza doğru ilerliyordu. Yine engin coğrafyanın bağrındaydık. Sivri kayaları, engin dereleri, sararmış, dökülmeye yüz tutmuş ormanları vardı bulduğumuz alanın.

Her mevsimin kendine özgü güzellikleri vardır. Sonbahar biraz hüzünlüdür, ama ortaya çıkan gelişmeler coşturucu, hoş bir duygu veriyor insana. Düşmanın çeşitli hesap ve oyunlarının üze-

Kış için hazırlıklarımızı tamamlayarak üslerimize çekilip faaliyetimizi örgütsel yapıma kadar daralttık. Düşman, korkunç özel çaba ve gücüne karşı çaresizdi. Duyguları tamamen körelmişti. Umut bağladığı "Tunceli"si siliniyor, oynadığı her oyun peşpeşe iflas ediyordu. Yeni bir çare düşünüyor, ya da çaresizlik içinde yeni ve umutsuz bir oyun oynamak istiyordu. Faaliyetlerin daraltıldığı bu kış koşullarından yararlanarak Kürdistan geneli için hazırladığı sürgün politikasını en başta Dersim'de ve hem de 233 köyü kapsamına alan bir genişlikle uygulamak istiyordu. Ocak ayında çıkarılan bildirilerle 233 köyün halkından 10 Şubat'a kadar müracaat ederek Mersin, Antalya, Muğla ve İzmir'de istedikleri yeri 'dilemeleri' isteniyordu. Geniş bir propaganda ve zorlanma ile "nasıl olsa çıkarılacaksınız en doğrusu zaman kaçırmadan yazılın ki, arazisiz, evsiz kalmayınız(!)" deniyor; bununla (4 ilden birini tercih etme ile) başvuru sürgün gönüllü çıkış olarak gösterilmek isteniyordu.

Bahsedilen 233 köydeki halkın çoğunluğu yazılmış, belirlenen illerden birini tercih etmişti. Daha az bir kesim yazılmayı reddetmişti. Uğradığımız hemen herkes sürgün olduğunu ve bunun da gelişen mücadeleye karşı "Dersim'i yeni bir kırma götürme olduğunu" söylüyordu. Halka kalırsa altın da dökseler gitmezlerdi. Herkes, "diğerleri direnir, gitmezse ben de gitmem" diyordu.

Bölge özgülünde ulusal kurtuluş mücadelemiz üzerinde oynanan oyunlar çoktur. Hareketimizin ilk şekillendiği günden

MİLİTANLARIN DİLİNDEN

PKK III. KONGRESİ

Tarihi yaratan kitleler, kendi büyük devrimci savaşlarıyla tarihin ilerlemesini sağlamışlardır. Çağdaş halk hareketleri, belirleyici özelliğini tüm halkın kitlesel katılımında bulur. Kitlesel hareketler kendisini, öncü güç ve bireylerin en anlamlı tarzda ortaya koyar. Öncü, gelecekle yaşanan gün arasındaki bağlantıyı oluşturur. O, yeniyi, geleceği temsil eder ve bunu tüm topluma nüfuz etmeye çalışır. Yaşanan gün içinde geleceği temsil eden insanlar, açık ki, büyük dava adamları, ileri bir toplumda gerçekleşecek ve çeşitli evrelerden geçecek devrimi, kendi kişiliklerinde gerçekleştirmek zorundadırlar. İnsanlığın en ileri toplumu olan komünizmi kendi benliklerinde yaşayan Marks ve Engels, bu büyük devrimleri şahsiyetlerinde gerçekleştirmişlerdir. Lenin ve Stalin ise, bunu tüm topluma dönüştürebilecek dev pratik adımları atmışlardır. Kendilerinden başlayarak bu devrimi önce daha dar bir kesime yayarak, bir politik ve öncü güç olarak komünist partilerinde sağlamışlardır. Komünist partilerine mensup bireyler bunu ilk önce kendi saflarında gerçekleştirmiş ve giderek tüm halk kitlelerini kapsayan bir atılımla komünizme doğru ilerlemişlerdir. Bu davayı tüm emekçi kitlelere maletmişlerdir.

"... Üretim araçları üzerinde özel mülkiyeti kaldırıp bunu ortak mülkiyet yapan sosyal proletarya devrimi, yalnız kapitalizmin sömürdüğü ve esaret altında tuttuğu büyük proleter yığınlarının kafa ve beden emeği, işçilerin, emekçilerin davası olabilir ve olmalıdır." Ne var ki "Kadınlar, bu halk katmanlarının yarısını ve hatta bazı ülkelerde daha büyük bir bölümünü oluşturmaktadır."

(Klara Zetkin) İşte bu nedenle "Bütün kurtuluş hareketlerinin deneyi gösterir ki, devrimin başarısı, kadınların katılmasının önemine bağlıdır." (Lenin)

Kadın katılmaksızın toplum kurtulamayacağı gibi, toplumsal kurtuluş sağlanmadan kadının kurtuluşu da sağlanamaz. Kadın, ilk eşitlik ve özgürlük eylemini, toplumsal kurtuluş uğruna katıldığı siyasal devrim mücadelesinde gerçekleştirdi. "Erkeklerde olduğu gibi, kadınların da sosyalizm yoluyla özgürlüğe kavuşmaları bizzat kendi davaları olmalıdır. Eğer geniş kadın yığınları aynı devrimci sınıf kardeşleriyle elele vererek hiçbir tehlikeden yılmadan proletarya devrimci savaşına bilinçli olarak katılmazsa, kadınlar tam bir özgürlük ve eşitliğe kavuşamazlar." (Klara Zetkin)

Eyleminde bilinçli olan insan, özgür kişi sıfatına sahiptir. Bu, toplumun ayrılmaksızın tüm ka-

dın ve erkek fertleri için geçerlidir. Toplumsal dönüşümleri içinde yaşayan, ona hükmeden, yön veren, ön saflarda ilerleyen birey, artık prangalarını parçalamış, eyleminde zaptedilmez bir özgürlüğe kavuşmuş demektir.

Bu, belki de yüzyıllar sonrası toplumun yaşayacağı bir özgürlüğü, komünistlerin çok önceden yaşamalarıdır. Bu özgür insanların birleşen gücü, devrimin akışını da zaptedilmez kılar. Paris Komünü yenildi. Ama komünizm ve onun yüce kişilikleri daha sonra Bolşevikler'de kendini buldu. Diğer sınıf kardeşleri gibi, işçi sınıfı kadınları, Komün hareketine en aktif bir şekilde katılmış, bazıları seçkin önderler haline gelmişlerdir. Kadınlar, Komünde eşit haklara sahiptirler. Seçme-seçilme hakları vardır, kulüp kurarlar, tartışır ve Komünün yenilgisiyle birlikte onların da binlercesi sürgüne, tutukevine gönderilir veya idam edilir. Komünde eşit ve özgür ilişkiler en anlamlı bir biçimde sağlanmıştır. Komün kadını özgürdür, prangalarını parçalamıştır, zira siyasal eyleminde olduğu gibi ölümünde de özgür. Bu anlamda, Komün önderleri toplumun yüzyıllar sonrası yaşayacağı özgürlüğü kendi bünyelerinde yaşayabilmişlerdir.

Dünya komünist hareketinin seçkin kadın temsilcisi, güçlü ajitatör ve propagandist, örgütçü, eylemci ve siyasal kişilik Klara Zetkin, en olumsuz koşullarda bile politik ölümü kabul etmemiş, tek başına kaldığı zaman dahi seçkin, özgür komünist kadın kişiliğini ortaya koymuş ve komünist çizginin tavizsiz savunucusu olmuştur. O, ihanetin kol gezdiği bir ortamda, partisi dönüştürme yattığında, tavrını açıkça ortaya koyar ve özgür iradenin hiçbir güç tarafından engellenemeyeceğini şu sözlerle dile getirir: "Hiçbir zaman iktidarsızlıklarını gördüklerimin, demoralize olduğuna şahit olduklarımın yanında olmayacağım. Hayatta olduğum sürece politik ölümün yanıma yaklaşmasına izin vermeyeceğim."

Hiç kuşkusuz bu büyük kişiliklere en çok ihtiyaç duyan halklardan birisi Kürdistan halkıdır. Çok daha geri bir sosyal zeminde, çağdan yalıtılmış bir ülkede, köleliğe mahkum edilmiş bir toplumdan özgür kişilikler fıskıracaktı. Sömürgeciliğin ve feodalizmin, her türlü baskısı toplumu bir kısıp içine aldığı ve aileciliğin, kabileciliğin, her türlü katı dar geleneklerin egemen olduğu bir toplumda ilk büyük adımların atılması, başlı başına büyük bir olaydı. Hele hele toplumun yarısını oluşturan kadınlar için ilk adım, dev olmak zorundaydı. En katı prangalara vurulmuş bu en ezilmiş kesimin ilk adımı ne kadar özgürce, kararlı ve militanca olursa, gelecek toplumun kişiliğini kendinde sembolleştirme de o ölçüde olacaktı. İlk öncüler, kendi kişiliklerinde bu büyük devrimi gerçekleştirmek zorundaydılar. Ancak böylelikle çağdışı bir toplumu çağla birleştirme mümkün olabilecekti. İlk çağdaş insanlar, öncüler, devri-

min ilk kadrolarının en yüce komünist vasıflara sahip olmaları şarttı. Nitekim Partimizin şahsında bu kişilikler yaratıldı. Ölümde yaşamı yaratan yoldaşlar kişiliklerinde büyük devrim yaratıcıları oldular. PKK hareketinin kendisi, en ileri bir çağın, komünizmin Parti saflarında geliş-tiricisiydi. Ve baskı ve sömürüyü en fazla yaşayan Kürdistan kadını da, daha başında bu mücadeleye katıldı.

Kürdistan'da bu büyük bir olaydı. Toplumun değer yargıları, ölçüleri ve kadına bakış açısı, böyle bir eylemin önünde büyük engeller oluştuyordu. Aile, toplum, gelenek ve tüm bunlar düşman propagandasıyla birleşince, yoğun saldırılara maruz kalınması kaçınılmazdı. Burada kadın devrimci, geri ile ileri arasında iki yanlı bir çekim arasındaydı. PKK saflarına katılan kadın devrimci, topluma, aileye, geleneklere rağmen, ileriye doğru adım attı. Öz iradesiyle özgürleşmenin ilk eylemini gerçekleştirdi. Özellikle toplumun bu kesiminden atılan böyle bir adım, kendi içinde bir devrim olayıydı. Ancak her dönüşüm, her devrimci adım eğer güçlendirilmez, beslenmez, bu temel üzerinde yükseltilmezse; zayıf kalır, sağa sola sapar veya doğrudan ve dolaylı saldırılar karşısında ezilir veya geriye döner.

Bu gerçeklik, biz, PKK içindeki kadın devrimcilerde çok yakıcı yaşandı. Elbette ki bu devrimci adımı, inançla sürdüren militanlar çıktı. Bunlar cezaevlerindeki direnişleriyle militanlığını kanıtlayan ve şehit düşen bayan yoldaşlardır. Ancak biz bu yazımızda genelde önemli oranda yaşanan zaafiyetlerimizi değerlendirmek ve aynı zamanda bu tarihsel dönemin özlü özeleştirisini vermek istiyoruz.

Evet, ilk adım büyük bir olay, bir devrimdi. Ancak her şeyden önce belirtmek gerekir ki, atılan adımın büyüklüğünü ilk başta saflardaki bayan devrimciler anlamadı. Bunun bir devrim olduğunu ve bu temelde inşa etmeye ihtiyaç olduğunu, kendileri dahi kavramadılar, kavramak istemediler. Sıradan bir olay gibi görüldü ve temelde kişilikte güçlü bir devrim inşasına gidilemedi. Fakat hareket politik bir güce dönüştü. Yüzleri, binleri ve milyonları kucakladı. O ilk adım, büyüyen hareketle büyümek zorundaydı. Devrimi yaratmaya kararlı, ona hükmeden, yön veren, milyonlara komuta eden kişilik gerekliydi. Bu olamayınca kişi tutuculaştı. Eskide çakıldı, eskiyi arar oldu. Böyle zayıf kalındığında en güçsüz olanları sağa sola saptı ve birçok hastalıklı kısmı ise safların dışına çıkırdı. Ama ağırlıklı olarak vasat kişiliğin sürdürülüşü kendisini dayattı. Politik bir yapıya ulaşmayan, otorite olamayan kişilik zayıflığını dayattı. Ve niyeti o olmasa da, toplumdaki "zayıf" kesimi Parti saflarında da temsil etti. Özgürlük olayını kendi kişiliğinde temsil edemeyince köleliği temsil etti. Toplumdaki köle kişilik, politik bir yapı içine sığrayınca tehlikeli bir hal aldı. Ve milyonları kurtarması

gerekten kişilik, kurtarılmaya muhtaç bir hale geldi. Propagandada, eylemde, örgütlenmede, politikada cesurca adım atmadı. Kişiliğinde devrimi inşa etmedi. 1980-82 sürecindeki eğitime özde katılmadı veya yetersiz katıldı. 1982-86 pratik sürecinde Parti taktiklerini uygulamada rolünü oynamadı. Çizginin adamı olmadı, çizgiyi temsil etmedi. Böyle olunca özde PKK'li olamadı. PKK'nin en yüce özgürlük olayını yaşayamadı, yaşanmasına katkıda bulunmadı. Böyle olunca çoğu kez bayanlar bir sorun olarak gündeme geldi.

Anlayış düzeyindeki bu durum, pratikte çok çeşitli biçimlerde yansımaları buldu. Ülke, Avrupa ve Ortadoğu pratiğinde değişik düzeylerdeki pratik, yetmezlik ve olumsuzluklarla kendini gösterdi. Ama esas olarak çizgi adamı olamama, yanibaşındaki olumsuzlukların farkında bile olamama, olunsu bile ses çıkarmama veya çözümleyici olmama, militanca göreve sarılmama, devrime sahip çıkmama durumudur.

Durum bu olunca Parti içindeki erkek yoldaşların da toplumdan getirdikleri geri, zayıf özelliklerle birleşince, Parti saflarında komünist olmayan yanlış anlayışlar ortaya çıktı. Komünistleşmesi gereken kişilik yara aldı. Karşı taraf da artık bayan yoldaşını, bir yoldaş olarak görmekten çok bir bayan olarak toplumun "zayıf" insanı olarak gördü. Elbette ki, bu yetmezliklerde belirleyici yan bayanların durumudur. Onların Parti otoritesini kişiliklerinde temsil edememesidir. Yoksa politik bir kişilik haline gelen, devrim sorunlarında çözümleyici rol oynayan bireyin hiç şüphesiz ki, gücü de kabullenilmek zorundadır. Ama bu zayıflık olduğu noktada kendini konuşturamayan kişilik, karşıdakinin de çok geri, geliştirici olmayan toplumun vasat değerlendirmeleriyle karşılaştı. Ve bu noktada daha da daraldı. Bu aslında, yaşanan kadro politikasının uygulamadaki sorunlarının bu kesime daha ciddi yansımaysıydı. Ve geçtiğimiz süreçte esas olarak feodal ve küçük-burjuva anlayışlardan kaynaklanan yanlış yaklaşımlar görüldü. Bunlar, ya yanındaki bayan arkadaşını bir yoldaş olarak görmekten çok "korumaya", "himaye etmeye muhtaç" bir şekilde ele alındı ve "koruma" adı altında, hem kötülük yapıldı ve hem de toplumdan getirilen bu yönlü zayıflığını aşmayan kişiliğin eğilimini daha da derinleştirmeye meydan verdi. Toplumdaki kadına bu yönlü bakış açısı kendini Parti saflarında da sürdürdü. Bayanlara, güçsüz, ikinci sınıf insan olarak bakıldı. Bu, pratik uygulamada çok çeşitli biçimlerde ifadesini buldu. Ve bayanlardaki devrimcileşmeyen köle kişilik, bu ilişkiler içinde daha da derinleşti. Geri, komünist ilişkilere yaraşmayan ve Partimiz saflarında kesinlikle olmaması gereken tartışmalar da sık sık gündeme geldi. Görünürde şaka üslubuyla bile söylenmiş olsa, aslında yönetim düzeyindeki arkadaşlar tarafından, değ-

şik mücadele alanlarında yürütülen bu tür tartışmalar, istenmese de taşınan bazı geri anlayışları ele veriyordu. Ülkede, Avrupa'da vs. "bayanlardan devrimci olur mu?", "bayanlar ülkede ne yapacak, silahını bile taşıyamaz", "bayanlar ancak üretime katılır", "benim birliğimde bayan olmamalı" vs. biçimindeki sözlerin rastgele söylendiği de dikkate alınırsa, aslında taşınan burjuva-feodal anlayışlar, yeni yetişen arkadaşlara da empoze ediliyordu. Üslup ne olursa olsun, bu bir gerçeği yansıtmaz mı? Komünistleşmeyen, egemen kılınamayan yoldaşlık ilişkileri değil midir? Gelecek toplumun bugünkü tek birliğinde uygar ve özgür ilişkilere ulaşılmadığı gerçeğidir bu. Bu ise, yeni bir doğuşu, komünist bir doğuşu, kişilerde tüm bünyede sağlamak gerektiğini gösteriyor.

Gelinen noktada, yükselen halk savaşımızda artık bu kişiliklerle daha fazla yürütemeyeceğimizin bilincindeyiz. Geçmiş derin bir süzgeçten geçirek, pratiğe güçlü adımlarla yürümek zorundayız. Elbette ki, bu ilerleyiş içinde gücümüzü Partiden, komünizmin yüce davasından alacağız. Başta kendimizden kaynaklanan yetmezliklerin üzerine acımasızca yürüyerek devrimin ilerleyişi içinde özellikle kendimizde yarım kalan devrimci inşa etmek; bunun yanı sıra Parti saflarındaki diğer yoldaşlardan da kaynaklanan yanlış anlayışlara karşı etkin bir mücadele vererek, Partimizin ilkeleri gereği, Parti ortamının komünistleşmesinde güçlü harç taşıyıcıları olabileceğimizin inancını taşıyoruz. Ancak burada da yer yer görüldüğü biçimiyle hayalciliğe kapılmamak durumundayız. Evet, komünizmin en yüce ilişkilerini saflarımızda egemen kılmak, ama bunu toplumsal gerçekliğimizle, insanlık aleminin vardığı aşamayla birleştirmek zorundayız. Toplumun çok üzerinde de, toplumsal gerçekliğimizle bağdaşmayan sosyal işleyiş katında olmak da, açık ki, bu kez "sol"dan çağı ve onun gerçekliğini reddetmek anlamına gelecektir.

Tüm bu gerçekliklere varış, elbette ki henüz sadece bir niyeti ifade eder. Kongremiz bizim için bu anlamda, bilinçli bir yeniden doğuş anlamını taşır. Ki bu, yetmezliklerimizin üzerine yürüyen sadece geçmişin zaafiyetlerini ortadan kaldırmak ve geçmişte yapılamayanları yerine getirmek değildir. Geleceğe göre hareket etmek gerektiğini gösterir. Bu ise, güçlü hamlelerle kendimizi geleceğin büyük görevlerini yerine getirebilecek kapasiteye göre, kendimizi pratikte güçlendirmek ve devrimimizin güçlü bir propagandacısı ve ajitatörü, örgütçüsü, eylemcisi ve siyasal kişiliği haline gelmek, çizgiye hakim olmak, Parti taktiklerini doğru uygulayan, Parti dışı anlayışlara karşı tavizsiz mücadele eden, onlarla bir arada yaşamamayı temel ilke olarak benimsemekle mümkün olacaktır. Aksi, politik ölüm anlamına gelir ki, bu yaşamımızın varlığıyla çelişir.

Bu anlamda seçkin bir kadın komünistin sözlerine de dayanarak diyoruz ki; hiçbir zaman iktidarsızlıklarını gördüklerimizin, demoralize olduklarına şahit olduklarımızın yanında olmayacağız. Hayatta olduğumuz sürece politik ölümün yanımıza yaklaşmasına izin vermeyeceğimize Parti Önderliğine, devrim şehitlerine, Kongre'ye katılan tüm yoldaşlara ve halkımıza söz veriyoruz.

Kongre'ye katılan Bayan Delegeler

Ben, her şeyden önce, PKK'nin III. Kongresi'nin Kürdistan devriminde yeni bir çağ açtığına, yeni bir dönemi başlattığına ve etkisinin sadece Kürdistan devrimi ile sınırlı kalmayıp onun ötesine uzanacağına inanıyorum. Parti Önderliğinin de ifadesiyle PKK'nin III. Kongresi ile RSDİP'nin II. Kongresi arasında bir benzerlik, kendi tarihsel dönemleri itibarıyla değerlendirilmek koşuluyla bir paralellik kurabilmek mümkündür. Ama ben, PKK'nin III. Kongresi'nin Kürdistan devrimi açısından içerdiği anlamın, RSDİP'nin II. Kongresi'nin Rus devriminin başarısı açısından taşıdığı anlamdan daha ileri olduğuna inanıyorum.

RSDİP'nin II. Kongresi'nde Bolşevikler başarıya ulaştıran militan bir örgüt ve eylem biçimi, bolşevik örgüt biçimi ve bunu zafere ulaştıracak devrimci militan tipi ortaya çıktı. Burada esas olarak menşeviklerden kaynaklanan örgütlenme sorunlarındaki oportünist anlayışlar mahkum edildi, yerle bir edildi. Bu anlamda Bolşevizm siyasal bir akım olarak 1903'ten itibaren şekillendi, var oldu ve Menşeviklerle tüm bağlarını koparması resmen ve fiilen 1902'de gerçekleşti. Ben, PKK'nin III. Kongresi'nin bir anlamda 1903 Kongresi'ni de kapsamına almak üzere bu Kongre'nin anlamının yanısıra, 1902'den 1903'e kadar yürütülen mücadele sürecini de içerdiğini, bu anlamda Ortadoğu'nun Ekim Devrimini hazırlayacak olan gerçekten Bolşevik örgüt biçiminin de burada yaratılacağını rahatlıkla belirtebilirim. Bu konudaki bilimsel değerlendirmeler bunu açık bir biçimde doğruluyor.

Fakat PKK'de Bolşevik örgüt ve militan tipi burada ortaya çıkmıyor, bu esas olarak 1978'den beri var. Bu yönüyle PKK içerisinde örgütlü bir siyasal akım olarak bolşevizmin varlığı bu yıllara dayanır. Aynı şekilde bize özgü menşevizm de bu dönemden beri var. Rusya'nın kendine has sosyal ve kültürel açıdan ileri koşulları, menşevikleri çok erkenden ortaya çıkardı veya bunun sonucunda menşevikler çok erkenden ortaya çıktılar, 1903 Kongresi'nde ortaya çıktılar. Ama Kürdistan'da PKK içerisinde menşevizm olarak da adlandırılabilir olan ve (Rusya'da sonraları) tasfiyecilik biçiminde, otsovizm biçiminde, ultimatomculuk biçiminde ifadesini bulan, değişik eğilimler biçiminde açılan bu olguda, yine bu süre içinde biçimlenmemiş bir olgu olarak 1978'den beri varlığını sürdürdü. Gerçekte bu Kongre platformu bu mücadelelenin en keskin bir biçimidir. (Rusya'da) Bütün bu yıllar arasındaki (iç) mücadelenin belirli bir zaman kesiti içerisine sığdırıldığı

bir platform olarak ele almak doğru olacaktır sanıyorum. Buna gerçekten inanıyorum.

PKK'de devrimci militan gelişmeyi yaratan ve aslında bugünkü gelişmeyi doğuran devrimci önderlik, devrimci örgüt biçimi ve devrimci militan tipli, bilimsel-sosyalizmin dönüştürücü ve değiştirici gücünden yararlanıp, onu temel alarak, onu eylem kılavuzu özelliği ile benimseyerek, onu temel alıp mücadelesini ilerleterek bugüne kadar geldi. Ve bugün bu zeminde yürüttüğü son derece güçlü mücadeleyle, PKK çizgisinin her türlü sapmaya karşı zaferini sağladı. Bu anlamda, bu Kongre'de proletarya dışı sınıflardan kaynaklanan her türlü sapmaya, her türlü yanlış anlayışa, küçük-burjuva, feodal küçük-burjuva ve feodal anlayışlara, hatta bunun daha da öncesine dayanan bütün pisliklere karşı yoğun bir savaşımın verildiği, bütün bu anlayışlar ve olumsuzlukların yargılandığı, bunlarla savaşımın sonuna kadar götürüldüğü ve zaferin kazanıldığı bir alan oldu. PKK III. Kongresi, gerçekten özellikleri bu denli güçlü olan bir zemin oldu.

Kendi durumum açısından değerlendirecek olursam, PKK'nin III. Kongresi'nin beni yanılgılar ve ütopiyalar dünyasından çekip çıkardığını söyleyebilirim. Bu açıdan ayakları yere basan, gerçekleri böyle değerlendirebilen ve bu biçimde görebilen bir konuma gelebildim. Kongre beni böyle bir konuma getirebildi. Şimdi artık gerçeklere soyut şeyler düzeyinde değil, her sözcüğün anlamını ve bir ağırlığının olduğunu bilerek gerçeklere yaklaştığımı inanıyorum. Kongre benim geçmişte birçok şeye soyut bir biçimde yaklaştığımı, bunları sadece manevi değerler olarak gördüğümü çok açık bir biçimde kanıtladı. Geçmişte benim için Parti üyesi kavramı sadece manevi anlamı olan bir şeydi, bu anlamda güçlü bir değer içermeyen soyut bir kavram olarak mevcuttu. Bu Kongre süreci her şeyden önce bana Parti üyeliğinin ne demek olduğunu kavratmış. Bu nedenle geçmişte böyle bir kelimenin (ünvanın) ağırlığını derinden duyarak, gerçek anlamda böyle bir sığfata ulaşmak için çalışmadığımı, bu gerçeklerin bilincine ulaşmadığımı söylemem gerekir. Bu Kongre'de yanılgılar dünyasında Marksizmi, bilimsel sosyalizmi bir dogma olarak kavradığımı bilincine ulaştım. Kongre platformu ve bu Kongremizin kendisi bana bu gerçeği çok açık bir biçimde gösterdi. Marksizmin bir dogma ve adeta kutsal kitabın sözleri gibi kavranması insanı metafizik saplantılara götürür, idealizme götürür. Marksizmin bu biçimde kavranması onun hayata geçirilmesini de beraberinde getirir. Marksizmi bir eylem kılavuzu olarak almayanlar, kendilerini değiştirmek ve kendileriyle birlikte toplumu değiştirmek olanagını da bulamazlar. Bunun gereğini ve zorunluluğunu hissedemezler. Pratikte bu yönlü çabalar içine girseler bile, kendilerinin izledikleri yöntemler devrimci yöntemler olmaz. Yanlış yöntemlerle, pratikte sonuç almayan yöntemlerle proletarya partisi içinde yer aldıkları sürece, bu yöntemlerle partiye zarar veren bir konuma düşerler.

İşte ben pratikte böylesi du-

rumlara düştüm. Taşıdığım niyetler ne olursa olsun, Parti içerisinde yer aldığım süre boyunca, bu anlayışlar ve bu tür pratik yaklaşımlarla Partiyeye muazzam zararlar verdim. Bu yüzden hiçbir zaman bir PKK'li olmadım. Yıllarca Parti dışında kaldığımı, ancak resmen Parti içerisinde yer almam dolayısıyla bu tür anlayışlarla Partiyeye ciddi zararlar verdiğimi, her şeyden önce Parti görevlerini yerine getirmemekle Parti karşısında suçlu duruma düştüğümü daha önceki raporumda bu biçimde ortaya koydum. Bu biçimdeki bir anlayışın, yani Marksizmin dogma biçiminde kavranmasının etkilerini yığmanın bugünden yarına olamayacağını, bunun pratikte uzun bir süreyi alacağını çok iyi biliyorum. Devrimcilik mesleği alanına giren bir insanla, dogmalarla beslenmiş ve yıllarca kendisini buna inandırmış bir insanın devrimci mücadeleye katılımı arasında önemli bazı farklılıklar vardır. Bir mücadeleyle yeni başlamaktadır. Bunun için devrimci bilimi doğru temellerde kavradığı oranda eskiyi yıkması zor değildir. Bu açıdan benim durumum biraz daha değişiktir. Ben ilkinden farklı olarak yıllarca dogmaları sırtımda ağır bir yük gibi taşıdım. Parti benim şahsımda bu tür anlayışları yıkmakla putları yıktı. Putlar devrildi, ama enkazı duruyor. Bu enkazın temizlenmesi gerekiyor. Enkazın temizlenmesinin kolay bir iş olmadığını da biliyorum. Ama bunu temizlemenin, bu konuda sonuna kadar çaba harcamanın, kendini sonuna kadar zorlamanın, insani yeteneklerini bütün yetenekleriyle ortaya koymanın çabası içerisinde olacağım. Bu konuda çabalarımın başarıya ulaşacağını da dile getirmek istiyorum.

Kürdistan'da yeni bir dönem başlıyor. PKK'de bu tür anlayışların, bu tür saplantıların (demin ifade ettiğim biçimde) yerle bir edilmesi, PKK çizgisinde her türlü sapmaya karşı kesin bir zaferin kazanılması, geleceğin devriminin zaferinin de en temel koşullarını hazırlamış bulunuyor. Kürdistan'da ancak böyle bir devrimcilik, savaşı zafere götürebilirdi. Ve bundan sonra hayat savaşta anlamını bulacak, savaş yaşamın kendisi olacak. Savaş insanları biçimlendirecek, insanlar savaşa biçim verecekler. Bu anlamda ben bu yenilenme sürecinde savaşı biçimlendirecek ve onu yürüteceklerden biri, Partinin bir neferi olarak savaşa biçim vermeye, onun yürütücülerinden biri olmaya ve bu süreçte biçim kazanmaya, kendimi biçimlendirmeye aday görüyorum. Biçimleneceğime inanıyorum. Savaşta üzerime düşeni yerine getireceğime olan inancıma özellikle belirtmek istiyorum.

Şu gerçeği çok iyi biliyorum: Kürdistan'da bundan sonraki süreç emirlerle yürüyecek bir süreçtir. Bundan sonraki süreç ciddi hatalar ve olumsuzlukları affetmeyecek olan bir süreçtir. Bu süreçte görev yüklenmenin sorumluluklarının ağır, ama o denli de tarihsel olduğunu çok iyi biliyorum. Her şeyden önce bütün bunları gerçekten bilerek ve sonuçlarını tümüyle göze alarak, insan olmanın gereklerini yerine getirmek için bu savaşa katılmak, kendimi böyle bir savaşın içerisinde yeniden yaratmak, kendimi

böyle bir zaferde görmek, böyle bir savaşın eserinde görmek niyetimi belirtmek istiyorum. Bunun için kendime inancım var. Bu süreç benim için bir yenilenme süreci, yenilenmem için kesinlikle bir süreçtir. Mevcut olumsuzlukların, geçmişin olumsuzluklarının hızla aşılması sürecinin kısa bir süre içinde katedilmesi gerekiyor. Kişilikte böyle bir yenilenmenin sağlanması gerekiyor. Ve yeni dönemin mücadelesini omuzlayacak devrimciliğin en kısa süre içinde inşa edilmesi gerekiyor. Ben de bu yönlü bir çaba içerisinde olacağım. PKK'nin gerçek bir üyesi, onun gerçek bir örgütçüsü ve eylemcisi, Parti çizgisinin bir pratik uygulayıcısı, kısacası çizgi devrimcisi olma çabam kesintisiz bir biçimde devam edecek. Bu konuda en yoğun bir çaba içinde olacağım. Kendi kendimle, yanlış anlayışlarla yoğun bir savaşım içerisinde olacağım. Bu savaşımın bilinçli bir biçimde sürece, en acımasız ve en katı bir biçimde sürece.

Sonuç olarak şunu söyleyebilirim: Halkımızın ve ulusal kurtuluş mücadelemizin girdiği yeni süreçte, geçmişin bana yüklediği bütün suçları Partinin borca çevirmesinden güç alarak, borçlarımı ödemenin sınırsız çabası içinde olacağım, bu borçların karşılığını mutlaka ödeyeceğime, PKK'nin çizgisinin bir uygulayıcısı olacağım, PKK gerçekliğine ulaşacağım ve bu gerçeklik içinde eriyeceğime, PKK'nin militan ölçülerini temsil edeceğime, düşman karşısında acımasız bir savaş içinde olacağım ve her şeyden önce bu savaşımı kendi üzerimde yürüteceğime, kendimle birlikte içerde düşmandan kaynaklanan olumsuzluklar karşısında ve düşmana karşı sınırsız ve dizginlenmemiş bir savaş içerisinde olacağım, bütün insani yeteneklerimi konuşturacağım, insani yeteneklerimi devrimin hizmetine sunacağım, kendimdeki benlik olgusunu ortadan kaldıracacağım, "ben" denilen kavramı ezmenin yoğun çabası içinde olacağım burada söz veriyorum. Buna ulaşmanın çabası içinde olacağım and içiyorum.

F.
30 Ekim 1986

Partimizin III. Kongre sürecinin yaşadığı bu dönemde, daha iyi gördüğüm, daha iyi fark ettiğim ve bir bütün olarak Partinin kendi bünyesinde bir yenilenmeye gittiğini, tarihi bir silkeleşme ile tüm hata ve yetmezlikleri orta yere döktüğünü ve yeniyi, yeni döneme daha sağlam adımlarla yürüyebilmek için, bunun zorunluluğunun daha iyi kavrandığı ve ben de Partinin bir neferi olarak bunu daha iyi kavradığımı, kendi açımdan da yeniyi daha iyi girmenin bir başlangıcıdır. Profesyonel devrimciliğe, Partinin ölçülerine uygun, onun gereklerine uygun bir devrimciliğe girmenin başlangıcı olarak kabul ediyorum. Ve bu platformda, tartışma platformunda geçmişe dönüp baktığımda gerçekten Partinin ölçülerinin çok gerisinde, bunu adeta yaşamayan bir pratik sergilediğimi, Partinin, halkın, devrim şehitlerinin istediği bir devrimci tipe, ölçüye ulaşamadığımı, amatör, ilkel ve gelişmeleri gerisinde

takip eden bir devrimcilik sergilediğimi daha iyi görebiliyorum ve farkedebiliyorum.

Kendimi pratiğin ölçülerine vurduğumda, gerçekten çalışma tarzında programsız, gelişmeleri karşılamada yetersiz ve dönemin gereklerine yeterince müdahaleci bir çalışmayla atılım sağlayamadığımı, ayrıca halka, yoldaşlarıma eğitici, onları geliştirici, onların önünü açıcı ve ilerletici bir devrimcilik sergileyemediğimi, örgütsel alanda dar bir pratikçilik sergilediğimi, yüzysel, onun gereklerini, onu Parti ölçülerini dahilinde ilerletemediğimi daha iyi görebiliyorum. Bu anlamda pratik karşısında, devrim şehitleri karşısında, halk karşısında kendimi adeta bir suçlu durumuna düşürdüğümü, bir nevi pratiğin yaratıcılığından uzak ve karanlıkta el yordamıyla yürümeye benzeyen bir pratik sergilediğimi ve bu açıdan Partinin istediği bir militan ölçüyü değil, onun gerisinde seyrettiğimi, bu tartışma platformunda daha iyi bilince çıkardığımı ve geçmişle gelecek arasında şimdi daha iyi karar gücüne vardığımı, geçmişin verimsizliğinden, dar pratikçiliğinden önemli oranda kendimi çözdüğümü, fakat geleceği tam anlamıyla karşılayabilmek için sonuna kadar bir çabanın sarfedilmesi gerektiğini, Parti ölçülerine, Parti militan ölçülerine daha büyük bir çabayla ulaşılması gerektiğinin bilincine vararak, kendimi daha iyi ve hazır hissettiğimi, bunun ancak pratik mücadele içerisinde, pratiğin kavrandığı süreç içerisinde kanıtlayacağımı ve bununla devrim, Partiyeye, devrim şehitlerine, halka karşı ödenmesi gereken borcu daha iyi ödeyeceğime ve bu anlamda Partiyeye, devrim şehitlerine, halka yük olmaktan ziyade, onun gereklerini tam olmasa da, önemli oranda yerine getireceğime, bu konuda kendimi daha güçlü hissettiğimi halka, devrim şehitlerine, Partiyeye ve devrime, Parti III. Kongre sürecinden aldığım cesaret, destek ve güçle geleceğe daha iyi yürüyeceğime tüm Kongre platformu huzurunda, Parti, halk ve devrim şehitleri huzurunda söz veriyorum ve and içiyorum.

D.

Partimizin III. Kongresi'nin gerçekten kişilikte bir devrim yarattığı tartışma götürmez bir gerçektir. Bizlerin içinden gelmiş olduğumuz toplumsal yapıdan edindiğimiz kötü özelliklerin, alışkanlıkların, zaaf ve yetmezliklerin bir bütün olarak yenilgiye uğratıldığını çok berrak bir biçimde görebiliyorum.

Yaklaşık olarak beş-altı aydan bu yana süregelen tartışmalardan bilince çıkardığım birçok gerçek vardır. Kongre denilebilir ki, Parti içerisinde ortaya çıkan liberalizme, tutuculuğa, tasfiyeciliğe, komploculuğa, yetmez devrimciliğe ve sallantıda olan tüm anlayışlara ölümcül bir darbe vurmuş ve yenilgiye uğratmıştır. Dolayısıyla ben de, saydığım bu zaaf ve yetmezliklerin içinde yüzen biriydim. Fakat bunları geçmişte bilince çıkaramamıştım. Oysa şimdi daha iyi bilince çıkarmış bulunmaktayım. Bu açıdan gelecekte Parti ölçü-

Devamı 22. sayfada

Parti III. Kongre belgelerini yayınlamaya günümüzde insanlığın durumu, Ortadoğu ve Kürdistan değerlendirmelerinin ardından Parti Hareketimizin durumunun değerlendirilmesiyle devam etmek uygun olacaktır.

Belli bir tarihsel bağlam içinde, bizim subjektif plandaki yapılanmamıza, yönelmemize yeterince ışık tutacak olan bölge ve Kürdistan açısından gelişmelerin — yani objektif durumun — değerlendirilmesinden sonra Parti Hareketimizin durumunun değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Çünkü bu, belirlenen objektif koşullara, nasıl bir subjektif karşılık verileceği veya devrimci hareketimizin geçmiş rolünün ne olduğu, bundan sonraki rolünün ne olacağı ve bu rolünü nasıl oynayacağına ilişkin tüm konulara aydınlık getirilmesi anlamına gelmektedir. Parti Hareketimizi değerlendirirken, onun en önemli bazı gelişim özelliklerine ve başarması gereken rollerine dikkat çeken III. Kongre, Parti Hareketimizin en başta bazı teorik, ideolojik, politik sorunlarını ele almıştır. Bu, aynı zamanda Kürdistan Devrimi'nin bazı teorik sorunlarına yaklaşımlarımızı ifade etmekte ve bunun ideolojik-politik gelişimini nasıl gördüğümüzü ve sağladığımızı göstermektedir.

Bilinmektedir ki, teorik çıkış başarılı olmak isteyen bir hareketin baştan itibaren en çok dikkat edeceği hususlardan birisidir. Yani, devrimin tasarım gücü, düşünce gücü ne kadar doğru ve zamanında kestirilirse, daha sonra hareketin pratik gelişimi de bu denli sağlıklı ve başarılı gelişme şansına sahip olur. Teori, devrimin tarihsel ve objektif zemininin izahı anlamına gelmektedir. Diğer bir deyimle ve öze, devrimci teori, mevcut sürecin bilimsel açıklamasıdır.

Parti Hareketimiz, Kürdistan Devrimi'nin teorisi, daha başlangıçtan itibaren sağlam bir tarzda ele alıp bugüne kadar belli bir yetkinleşme altında sürdürdü. Teorik açıklamalar her sağlam hareketin başta iyi hesaplaması gereken yönünü vurgulamaktadır. Bu, bir yandan tarihsel geçmiş ifade ederken, yani bir ayağı tarihin derinliklerine dayanırken, diğer bir ayağı çağın ve kendi dayandığı esas ülke zemininin değerlendirilmesine dayanır. İlk çıkışta sömürgeciliğin tarihini, halkımızın ve çağın durumunu kendi ülke somutumuzla karşılaştırarak ele aldık ve aslında daha sonraki gelişmenin yönünü çizen de bu oldu. İlk ele alınan broşürümüz, **Sömürgecilik Tarihi** idi. Daha 1975'lerde belgelenen bu yaklaşımımız fazla değişikliğe uğramadan, ancak belli bir derinliğe ulaştı. Sömürgecilik tari-

hinin analizi ile yola çıkan Hareketimiz, böyle bir teorik perspektifin doğruluğunu sadece kanıtlamakla kalmamış, bunu bir hareket seviyesine getirebilmiş ve bugün birçok güce kabul ettirebilecek, siyasi görüşlerini, anlayışlarını değiştirebilecek bir zorlama etkeni olabilmıştır.

Günümüzde, mücadelemizin ulaştığı düzeyde teorik sorunlarımızın neler olduğu ve bu sorunların nasıl çözüme kavuşturulacağı noktasına, Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaş, Kongre'ye sunduğu Politik-Örgütsel Rapor'unda şöyle işaret etti:

“Teorik sorunlarımızın sorun diyebileceğimiz bazı kısımlarını bundan önceki konuşmada belirttik. Özellikle Ortadoğu'nun mücadelemizde oynayacağı rolü belirlemiştik. Yine, bununla bağlantılı olarak Batı uygarlığı, yani kapitalist uygarlık ve ondan çıkan sosyalist uygarlığın nasıl ele alınması gerektiğini ortaya koyduk. Bizim, bu temelde sorunlara yaklaşımımız kısaca özetlenirse; devrimimiz, Ortadoğu devriminin ve giderek dünya devriminin bir parçasıdır; öyle olmak durumundadır. Fakat bu, basit kopyacı nitelikte bir olgu değil, bölgeyi ve tarihsel özellikleri çok yakından ve yaratıcı bir biçimde ele alma anlamında Kürdistan Devrimi'ni Ortadoğu devrimi ile ele almakta, hazırlığını buna göre yapmaktadır. Böyle olunca da, bunların saldırı gücüyle karşılaşma durumu söz konusudur. Emperyalizmin bu zeminde çok yetkinleştiği, sömürgecilik yöntemlerini çok incelttiği ve birçok yöntem ve güçle bunu devreye geçirdiği ve bunların etkisinin üzerimizde yaygın bir biçimde yaşandığından söz etmiştik. Kemalizm, Siyonizm vb. işbirlikçi milliyetçi hareketlerin durumu ile daha ileriye türden hareketlerin emperyalizmle bağlantıları, sosyalist sisteme yaklaşımın özgün olması gerektiği vurgulandı. Sosyalist sistem bir gerçek olmasına rağmen, gerçekleşme derecesi evrensel çapta, sosyalizmin özünü idare etmesine yetmektedir. Sosyalizmin tamamen gerçekleştiği, son sözümüzün bu olduğu anlamına da gelmektedir. Gerçekleşen sosyalizm, sosyalizmin belli bir uygulanmasıdır ve sosyalist devriminin bir aşamasını teşkil etmektedir. Bugün sosyalizm, önemli sorunlarla yüzyüzedir. Özellikle nükleer silahsızlanma sorununda çetin sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Yine, ileri sosyalist insanın sorunlarıyla uğraşmaktadır. Sosyalizmin önünde çözümlenmesi gereken bunca sorun varken, gerçekleşen biçimlerine basmakalıpçı yaklaşamayacağımız, yaklaşımımızın eleştirel olmak zorunda olduğu açıktır. Sosyalizmi kendi koşullarımıza uyarlamaya çalıştığımızda, mevcutlarını bir son söz olarak değil, bir veri olarak genel sosyalist devrimin bir parçası olarak ele alma, Ortadoğu devrimlerini bu temel müttefiki ya-

nında kendi özgül gerçeklerine oturarak, yetersiz ve hatalı yaklaşımların aşılması gereği ortadadır, Sosyalizme basmakalıpçı yaklaşan ve bu temelde biçimlenen komünist partileri en üst bürokratik, sektör gruplar olmaktan öteye geçmemişlerdir. Sosyalist ülkelere bağlı olarak geliştirilen komünist partilerinin kaderinin Ortadoğu'da nasıl sonuçlandığı bellidir. Bütün bunlar sosyalizmin Ortadoğu halklarının gerçekliği ile kaynaştırılması için, bu yapıların yeniden gözden geçirilmesi ve yerine konulması gerekenin somutlaştırılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Türkiye'de TKP'nin başına geldiği gibi, diğer birçok ülkede de devlet sınırları içine sıkışmış ve oluşan milli burjuvazi veya bu tip bazı özellikler taşıyan milli burjuvazinin bir yedek gücü, onun sol uzantısı olan bir konuma düşmüş yığınca güç vardır. Bunlar, oluşan milliyetçiliğin, gelişen milli kapitalizmin bir tamamlayıcısı, bir yedekliği, bir reformist gücü olmaktan kurtulmama, bu ise, çoğunlukla sosyal-şoven bir görünüme bürünmekte ve sosyalizm adına hareket eden partilerin pratikleri iflasla sonuçlanmaktadır.

“Ama bütün bunlar sosyalizm adına olduğundan, çağın en devrimci ideolojisinin bu duruma gelmesinin küçümsenecek bir olay olmadığı, olmaması gerektiği açıktır. Burada sosyalizmin uygulanışını doğru ele almak, bu konuda yeni bir hamle, yeni bir tartışma başlatmak gerektiği, bunun gerekli ve önemli olduğu sonucunu çıkarıyoruz. Ortadoğu halklarının tarihsel kökenlerine yönelmek ve onların güncel somut yaşantılarını milli burjuvazinin bakış açısından değil, hele hele işbirlikçi, yarı feodal-komprador güçlerin çıkarları açısından hiç değil, kesinlikle emekçi halkların çıkarları açısından ele almak ilk şarttır. Kısaca sınıf perspektifini sağlam oluşturmak ve onu sağlam bir kitle temeline kavuşturmak gerekir. Halk, temelini sağlam seçtikten sonra, doğru mücadele yöntemlerini tayin etmek, yani halkları kurtuluşa götürecektir temel savaşım biçimlerini geliştirmek zorunludur. Parlamento yönteminin siyasi planda milli burjuva kuyrukçuluğunun bir yansıması olmaktan öteye sonuç vermediğini biliyoruz. Kapitalist olmayan uygulamalar ya da devlet kapitalizmi diye alenen savunulan bu yöntemlerin burjuvaziyi güçlendirmekten başka bir sonuç vermediğini ve tüm bunların tasfiyecilik biçiminde karşımıza çıktığını görüyoruz. Demek ki, bunları aşan bir yaklaşım şart olmaktadır. Tabi bunların aşılmasının yolu, bir bütün olarak sosyalist devrimin, mevcut sosyalizmin bir dış politikasının uzantısı biçiminde değil, tamamen halkların içinde bulunduğu seviyeye ve geçmişi uygun ele alınması ve bunu doğru mücadele yöntemleriyle geliştirecek ölçülerle tamamlamaktır.”

Bu somut belirlemeler, bizim, sosyalist devrim teorimizden çıkaracağımız sonuçlardır. Devrimin anti-emperyalist yönü ve demokratik karakteri açıktır. Yani devrimin milli-demokratik karakteri her ülkede belli ölçülerde şu veya bu yönleriyle ele almayı gerektiriyor.

Parti III. Kongresi, önemli bir sorun olarak da, devrimin mücadele yöntemleri sorununu ele aldı. Bilindiği gibi bu konu, geçmiş komünist partilerin çok uzatmış durdukları, hiçbir zaman işlemedikleri konulardandır. Sosyalizme basmakalıpçı yaklaşan komünist partileri, tamamen var olan devletleri bir 'amentü' gibi temel alıp onlara yaranmaktan, bu tür sorunların yanına bile yaklaşmamışlardır. Kongre'ye sunduğu raporunda Parti Önderliği bu gerçekliği şöyle ifade etti:

“Dünyanın çeşitli alanlarında temel güç köylülük olmak üzere, proletarya önderliğinde devrimler gelişirken, Ortadoğu'ya bu gelişme çok cılız yansımış, henüz gelişmesinin başlangıcında olan Ortadoğu devrimleri dönüşümleri sağlayamamış, tersine yara gibi kalarak uluslararası tekel-lerle hızla bütünleşme yoluna girmişlerdir. Ancak burada güçlü devrimci dönüşümler yaşanmamış da olsa, devrimin şartlarında biraz bir olgunlaşma ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bu, komünist partilerin yaptığı gibi burada bazı reformlarla, kapitalist olmayan yol dönüşümleriyle köklü devrimlerin sağlanamayacağını ve bu güçlerin tasfiye olmalarının en önemli nedenlerinden birinin de bu teorik yaklaşımlar olduğunu göstermektedir. Bütün bunlardan, Ortadoğu halklarının güçlü bir devrimci kalkışa ihtiyacı olduğunu kabul edilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Güçlü bir devrimci çıkışın, büyük bir devrimin gerekliliği kavranmalı, anlaşılmalıdır; ki, mevcut partilerin durumu buna cevap verecek nitelikte değildir... Bütün bunlar Ortadoğu'nun halk hareketleri çağının içine güçlü bir biçimde girmediğini, Ortadoğu halklarının gerçek temsilcilerinin ortaya çıkmadığını, ya da, bunun bazı öncü kollarının ortaya çıkmasını göstermektedir. Önemli bir teorik perspektifin bu olması gerektiği açıktır.

“O halde Ortadoğu devrimleri, tabi bunun bir parçası olarak Kürdistan Devrimi dünya sosyalist devriminin özgün bir parçası olarak ele alınmak durumundadır. Bunlar, Ortadoğu halk devrimlerinin henüz başlangıç aşamasında olduğunu gösterir. Diğer bir özellik olarak Ortadoğu devrimlerinde, en başında da Kürdistan Devrimi'nde mevcut baskılar ve işbirlikçi sınıfların yapısı gözönüne getirildiğinde, milli burjuva yöntemiyle ulusal bağımsızlık şurda kalsın, otonomi bile sağlanamayacağı açıkça ortaya çıkmaktadır. Bütün koşullar devrimci bir halk hareketinin gündeme girmesi gerektiğini, tarihe böylesine bir giriş yapması gerektiğini göstermektedir. Ve

özgün tarihi, güncel, sosyal, siyasal koşullar, Ortadoğu'daki gerginliklerin giderek hızlandığı savaşları Kürdistan'da halk savaşına dönüştürme zeminini yaratmaktadır. Kürdistan Devrimi'nin özellikleri aynı zamanda Ortadoğu devrimlerinin özelliklerinin ifadesidir. Bu durum, Kürdistan Devrimi'nin önemli belirleyici güçlerden birisi olarak rolünü oynaması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır.”

Gerçekten de Kürdistan halkı, halk olarak çok geri ve gecikmiş bir biçimde tarih sahnesine çıkıyorsa da, Kürdistan Devrimi'nin radikalliği, kitlesel temeli, gelişmiş teorik perspektif ve doğru bir mücadele hattına sahip olması, onun çözümleyici karakterini açıkça gözler önüne sermektedir. Elbette ki, gerek potansiyel güç açısından, gerek hızla gündemleşen siyasal gelişmelerden ötürü durumu bu olan Kürdistan Devrimi'nin böyle bir yapısının olması, onun genel özelliklerini dışlamaz. Hem ulusal yani demokratik yanının iççeliği açısından, hem de enternasyonalist yani son derece güçlü özelliklerin kaynaşması ifadesini temsil eden Kürdistan Devrimi, aynı zamanda Ortadoğu devrimlerinin çok sıkı bir parçasıdır. Burada verilen ulusal kurtuluş mücadelesi son derece güçlü bir enternasyonalist çözümlenmeyi birlikte getiriyor. Ulusal kurtuluşun bir demokratik devrim olduğunu belirtmek gerekir. Demokratik karakter açık ki, her türlü feodal-aşiret kalıntılarına karşı gelişecektir. O, bilinci, örgütlenmeyi tıkayan, halkın özgür gelişimini durduran her türlü gericiliği parçalamayı hedeflemektedir. Ulusal kurtuluş nasıl ki, ulusal baskının gerçekten dayanılmaz bütün biçimlerine karşı çıkacaksa, onun iç yönü de demokratik kısımdır. Ve o da, toplumun bünyesinde ne kadar gerici düşünce ve davranış varsa hepsini çözümlenmekle mükelleftir. Salt bir toprak devrimi olmanın çok ötesinde, özellikle ön yargılara, katı geleneklere, feodal-aşiret ilişkilerine ve davranış biçimlerine karşı geliştirilecek bir demokratik öze sahiptir.

Sahip olduğu bu enternasyonalist öz ve güçlü özellikleriyle Kürdistan Devrimi, Türkiye Devrimi'nin de başlatıcı gücü durumundadır. Bugün açıkça görülmektedir ki, Türkiye'de halk hareketinin gelişimi adeta Kürdistan'daki hareketin gelişmesini beklemektedir. Kongre'ye sunduğu raporunda, Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaş, bu konuda şöyle diyordu:

“Kürdistan'daki hareketin sağlanmaması, üs görevini yerine getirecek hale gelmesi Türkiye'de gerçek bir demokratik halk hareketinin yolunu açacaktır. Geçmişte biz bunu teorik olarak söylüyorduk, şimdi bu pratikte de kanıtlanmıştır. Türkiye'de bugün için bir halk hareketi gelişmiyor? İşte biz geçmişte, Kürdistan'da gerici-sömürgecilik ayakta kaldıkça, Türkiye'de güç-

lû bir devrimci hareket beklene-
mez diyorduk. Bu tezimiz doğru-
lanmıştır. Şimdi tekrar söylüyo-
ruz ki, Kürdistan'da devrimci
hareket biraz daha geliştikçe,
Türkiye'de de şovenizmden, sos-
yal-şovenizmden arınılacak, sos-
yal-şovenist bağları bir türlü kı-
ramayan, burjuvazinin yedek gü-
cü olmaktan bir türlü çıkamayan
sahte solculuk aşılar sosyal-şo-
venizmi parçalayacak, emekçi
sınıfların egemen sınıflara olan
çelişkilerini gerçek boyutlarıyla
ele alıp aradaki bağlantılarını
parçalayacak, bağımsız bir halk
hareketinin ortaya çıkışını sağ-
layacaktır. Bu da ancak Kürdis-
tan'da gelişecek bir devrimci
hareketin ona her türlü desteği
sağlanmasına yakından bağlıdır.
Aynı durum diğer komşu halklar
için de geçerlidir. Bir Irak'ta geli-
şecek demokratik devrim eğer
başarıya ulaşrsa, hem Arap halk-
larının bünyesinde güçlü bir
devrimci dönüşümün temeli ola-
bilir, hem de Fars ve diğer İran
halklarının demokratik devrimle-
rinin gelişimine katkıda buluna-
bilir. Bu açıdan Irak'taki dev-
rimci-demokratik gelişme önem-
lidir. Bu, Kürdistan'da da etkisini
gösterecek ve önemli oranda
yoğunlaşacaktır. Oradaki geli-
şme aynı zamanda birkaç ulusun
devrimci gelişmesini de büyük
oranda etkileyecektir. Bütün
bunların birleştirilmesi Kürdis-
tan Devrimi'nin Ortadoğu dev-
rimlerinin temel kalesi, güç birli-
tiği, doğru mücadele taktikle-
rinin sıandığı, pekiştirildiği ve
böylelikle halk devrimleri çağı-
nın başlatıldığı bir zemin olma
rolünü oynamasını sağlaya-
caktır. Gelişmeler bu düşünceler-
rimizi doğrulamaktadır."

Kürdistan Devrimi'nin bazı
genel özelliklerini kısaca böyle
dile getirdikten sonra, Parti Önder-
liği raporunda ideolojik-politik
sorunlar ve bu sorunların
çözümü konusunda şu somut
belirlemeleri yaptı:

"Bazı ideolojik-politik sorun-
lardan kastımız, daha doğuşun-
dan günümüzde kadar Hareke-
timizin çeşitli görüşlerle olan çeli-
şkilerini ve uzlaşmalarını ifade
eder. Biz ideolojik olarak bilimsel
sosyalizmden kaynaklanan bir
mücadeleyi esas aldık. Burjuva
milliyetçiliğini, onun soldaki yan-
sıması olan çeşitli sosyal-şovenist
yaklaşımları ve aynı şekilde yerel
reformist küçük-burjuva milli-
yetçiliğini ve onun her soydan
görüntülerini karşımıza alarak
onlarla kıyasıya bir mücadele
içinde olduk. Bu doğru bir müca-
deleydi. İdeolojik mücadele aca-
ba doyurucu ifadesini tam buldu
mu? Bu konuda bütün görevler
yerine getirildi mi? Evet, genel
çerçeve çizildi, ama yine kaba
biçimleriyle mücadele verildi.
Yapılacak daha çok şeyin oldu-
ğunu biliyoruz. Özellikle ideolojik
mücadele deyince mevcut teorik
zeminimizi, teorik perspektifle-
rimizi, başka devrimci ve karşı-
devrimci hareketlerin durumu
ile karşılaştırmak, kendi teorik
görüşlerimizin ışığında bu mev-
cut siyasal güçlerin doğru değer-
lendirilmesini yapmak gerek-
mektedir. İdeolojik mücadele,
örneğin bir İran Devrimi'nin özel-
liklerini, sonuçlarını kavramayı,
ortaya çıkan milliyetçilik ve solcu-
luk türlerini daha derinden kavra-
mayı ve bunlarla mücadeleyi ilkel
biçimlerden çıkarıp daha olgun,
daha doyurucu biçimlere kavuş-

turmayı ifade eder. İşte bunun
için Parti, tarihsel yaklaşımının ve
objektif koşulların değerlendiril-
mesini diğerlerinin değerlendiri-
meleriyle karşılaştırıp bunun
mücadelesini doğru vermeyi,
ister sosyalist sistem, ister emper-
yalist sistem hakkında olsun,
bunlara yönelik yaklaşımlarımızı
diğer güçlerin görüşleriyle kar-
şılaştırarak mücadeleyi doğru
temellerde geliştirmek gerekme-
ktir. Onların birçok sözcüleri ve
sözcülerin temsil ettiği akımlar
vardır. Bunların tanımlanması,
bunlara daha gerçekçi, daha
tamamlayıcı bir yaklaşımla eği-
linmesi, kısaca Partimizin teorik
perspektiflerinin, ideolojik teme-
linin güçlü yapılması gerekir. Biz
Ortadoğu devriminin kavgasını
veriyoruz. Kürdistan Devrimi'nin
çok parçalı karakteri ve çok par-
çalı bir gelişimi vardır ki, bu den-
gesiz bir gelişimdir. Bunun söz-
cülüğünün iyi yapılması gerekti-
ğini; bunların, çok sistematik bir
düşünce ve ideolojik bir mücade-
leye bizi mecbur kıldığını unut-
muyoruz. Bunun, aynı zamanda
dar milliyetçi yaklaşımları reddet-
tiği, bununla ideolojik mücade-
lenin fazla ilerletilemeyeceği, tam
tersine bunlarla mücadeleyle
birlikte çağı daha iyi yorumlaya-
bileceğimizi, çağın yorumunun
bizi kendi somutumuzu daha güç-
lü değerlendirmeye götürece-
ğinin bilincindeyiz. İdeolojik mü-
cadele, mezhepler arası bir mü-
cadele değildir. İdeolojik müca-
dele bazı politik güçlerin çatış-
ması ve mücadelesi de değildir.
Özellikle devrimci düşünce, dev-
rimci teori alanında farklı siyasal
düşüncelerin arasında geçen bir
mücadeledir. Bu görüşler ara-
sında doğrunun hangisi oldu-
ğu, hangi görüşlerin halkın çık-
arını esas alarak temsil ettiğini,
bunların arasındaki mücadeleyi
ifade eder. İdeolojik mücadele ile
politik mücadeleyi, ideolojik katı-
lıkla politik uzlaşmayı karıştıрма-
mak, ideolojik mücadele verdiğini
sanıp bununla aynı zamanda
politik mücadeleyi de verdiğini
sanmamak, veya bir politik soru-
nu çözerken bunu ideolojik mü-
cadeleyle karıştırmamak, dolay-
ısıyla hatalı yöntemleri tespit et-
mek, bu konuda hatalara düşme-
mek, olumsuzlukları bertaraf et-
mek için ideolojik mücadele yön-
temlerini doğru tespit etmek
gerekir... Bu konuda diğer bir
tehlike ise, kendini yitirmişliğe,
kozmopolitizme düşmedir. Halk-
lar adına uygun bir ideolojik
mücadele, bunlara düşmemekle
özgünlüğünü koruyarak kendi
halkının sözcülüğü ile tamamlama-
mak rolünü oynamakla verile-
bilir. Bunun için gerçekten üslup-
ta yetkin olmak, yaklaşımda yet-
kin olmak, özde yetkin olmak
büyük önem taşır. Ucuz propa-
ganda lafları fazla sonuç aldır-
maz. Köklü sorunlara çözüm
getirmeyen, onları dile getir-
meyen görüşler fazla taraftar
bulmaz.

"Ortadoğu halklarının düşün-
ce yapısında büyük bir yoksulluk
yaşanıyor. Özellikle Kürdistan
halkındaki ideolojik yoksulluk,
düşünsel zayıflık had safha-
dadır. Ortadoğu'daki mevcut dü-
şünceler genellikle Batı kapita-
lizminin süzgecinden geçirilmiş,
milliyetçi, sosyal-şovenist —yani
dar milliyetçi—, şoven milliyetçi
görüşlerdir. Enternasyonalist ka-
rakteri çok zayıftır. Bugün Türki-
ye solunun Kürdistan'daki geli-
şmeler karşısında suspus olması

bunu kanıtlamaktadır. Ulusal çı-
kar deyince sesleri kesiliyor, bu
onların ancak burjuvazinin ye-
dekliği olarak tutulduğunu gös-
termektedir. Dolayısıyla Ortado-
ğu halklarının çıkarına olan dü-
şünce aynı zamanda enternasyo-
nalisttir. Böylesi bir özellikten
yoksunluğun önemli oranda ge-
çerli olduğu Ortadoğu'da bir
düşünce zenginliği yaratmak ge-
rekmemektedir. Biz bunun için,
çağın temel akımının incelenmesi
ve tarihsel kökenlerine oturtul-
ması gerektiğini de açıkça söyle-
dik. Bu, eski Doğu uyarlığına
yeniden dönüş değildir, veya
mevcut eski feodal ideolojiye,
İslamcılığa, onun çeşitli mezhep-
sel yaklaşımlarına dönüşü ifade
etmemektedir.

"Bizim ortaya çıkaracağımız
görüşler, aslında halkların hak-
larını gün ışığına çıkaran, onların
yitirdikleri kişiliklerini tekrar ka-
zanmalarına hizmet eden, özel-
likle de ekonomik, sosyal, kültü-
rel ve siyasal örgütlenmelerini
özgünlükleriyle sağlayan, yol
gösteren görüşlerdir. Düşünceler
olmalıdır diyoruz, ama düşünce
zenginliği yaratılırken halklar
arasındaki bağların eşitlik ve
bağımsızlık temelinde olması ge-
rektiğini belirtiyoruz. Demokratik
karakterini vurguluyoruz. Bütün
bunlara Ortadoğu halklarının ke-
sinlikle ihtiyaç duyduğu nettir. Bu
konularda henüz piyasaya ege-
men olan, burjuvazinin veya ara
sınıfın çıkarlarını dile getiren
düşüncelerdir. Bunlarla ideolojik
mücadele daha da verilmeye
devam edilecektir. Özellikle dar
milliyetçi olanları hem halkları
devrimden ve öz çıkarlarından
uzaklaştırmakta, hem de karşı
karşıya getirmekte ve boş bir
çatışma içine itmektedir. Bugün
bu görüşleri temsil eden 'güçlü'
partiler vardır. Komünist partiler-
den tutalım radikal küçük-burju-
va milliyetçi örgütlenmelerine
kadar, yine tekeli çevrelerin
çıkarlarını dile getiren devlet par-
tileri ve bizzat devletler bu gö-
rüşlerin temsilciliğini yapmaktadırlar.
Bunlardan kaynaklanan
birçok düşüncenin hesabını sor-
madan Ortadoğu'da kalıcı bir
enternasyonalist gelişme ortamı
hazırlamak zordur. Doğal olarak
o durumda kendimiz için de ne
güçlü bir gelişme yaratmak ola-
naktır, ne de uluslararası bir
dayanışma. Açık ki, biz, bu ko-
nulara yetkin, özgün ve zengin
bir miras yaratmak durumun-
dayız. Bugün sınırlı bir gelişme
yaşansa da, bu uğurda mücade-
leyi daha da derinliğine vermek
gerekmemektedir. Güçlükler ne
olursa olsun —özellikle güçlükler
derken teknik güçlükler kast-
edilmiyor— kafa yapısının geli-
ştirilmesi ve düşüncenin içindeki
zenginliğin oluşturulmasının bü-
yük önemi vardır. Parti Hareketi-
mizin bugüne kadar gerçekleştirdiği
kazanımlar düşünce ala-
nında da Kürdistan halkına soluk
aldırdığı gibi, bölge halklarına da
kısmen yansımaları bulmuştur.
Belli ki, politik bir güç olarak ne
kadar yetkinleşirsek, bu yetkin-
liğin daha fazla gelişme kaydet-
mesi de o kadar kaçınılmazdır.
Bölgede önemli bir politik güç
olmaya doğru gitmekteyiz. Yani,
güncel sınıflar ve uluslar müca-
delesinde bizim de bir siyasal güç
olarak etkilmede bulunma du-
rumumuz ortaya çıkıyor. Baştan
beri zaten söylüyoruz; daha orta-
ya çıkar çıkmaz, ideolojik bir faa-
liyetin hemen bir politik faaliyete

dönüşüğünü, mevcut politik faa-
liyetin de yığınla ideolojik sorunu
ve gelişmeyi beraberinde getir-
diğini yaşadık. Şimdi politik etki-
ler daha da büyümüştür. Kür-
distan gerçeğini devrimde açığa
çıkarmak, bu gerçeği devrimle
çözmeye çalışmak bölgedeki den-
gesel-statükoyla oynamak anla-
mına gelir ki, bu da bütün yerleşik
çıkarlarla savaşmayı göze almak
demektir. İşte en basit aile çıkar-
larından en gerici mihraklara
kadar tümünün çıkarlarını sarsan
bu Hareketin bölge çapında da
durumu böyledir. Hatta dünya
çapında önemli güçlerin çıkar-
larının sarsılmasına ve etkilen-
mesine de daha bugünden yol
açmıştır."

Güçlükler ne denli büyük
olursa olsun, Ortadoğu'da dü-
şünce alanındaki zenginliğin mut-
laka yaratılması gerektiğini
ve bu doğrultuda atılan bir adım
olan Kürdistan Devrimi'nin nasıl
bölge ve dünya çapında birçok
önemli gücün çıkarını sarstığını
böyle belirleyen Genel Sekreter
Abdullah ÖCALAN yoldaş, Poli-
tik-Örgütsel Rapor'unda, Kürdis-
tan Devrimi'nin politik sorunla-
rının özünü ise şu sözlerle dile
getirdi:

"Kürdistan Devrimi'nin politik
gücünün doğurduğu sorunlar
çok büyüktür. Günümüzde du-
rumların ne denli önemli bir
noktaya geldiğini belirttik. Parti
Hareketimizin çıkış aşamasında
da durum biraz böyleydi. Dikkat
edersek biz Türkiye'deki sınıflar
mücadelesinin önemli bir nokta-
ya ulaştığı, özellikle orta-burjuva
katmanlarla tekelleşme arasındaki
çelişki ve buna biraz da emekçi-
lerin karşı durması ve bu müca-
delenin kızışmasıyla oluşan böy-
lesine bir çatıktan yararlanarak
çıktık. Bu ne demektir? Kendisini
sınıf mücadelesinin ateşi içinde
ortaya çıkarmak demektir. Bu,
ancak şiddetli bir mücadele için-
de vücut bulacağımız anlamına
gelmemekte; şiddetli bir politik mü-
cadele ortamında gelişebilece-
ğimizi ortaya koymaktadır. Kür-
distan Devrimi'nin daha doğuş
aşamasında bile politik sorun-
larının özünün bu olduğunu, bu
biçimde gelişim kaydettiğini
göstermektedir.

"12 Eylül faşist rejiminin vücut
bulmasında yazılan değerlendiri-
melerden anlıyoruz ki, Hareketi-
mizin daha nefes almasını duyar
duymaz ordu iktidara soyunuyor.
Gerçekten de Hareketimizin çok
küçük gelişmişlik aşamasında
büyük bir korku duyular. Tür-
kiye'de politik sistemin ege-
menliği bizim gelişimimizin doğur-
duğu sarsıntıyla ve bir cuntasal
darbe ile sona erdirildi. Politik
gelişme, partiler, meclis, sendi-
kalar ve hatta bütününle sol parti-
lerin hepsi ortadan kalktı. Bu,
daha o dönemde önemli politik
sonuçlara yol açtığımız anlamına
gelmemektedir. Bunlar Türkiye için
'80'lere doğru yaşanan gerçekle-
rlerdir.

"Elbette aynı durum Ortado-
ğu geneli için de geçerlidir. Sınırlı
bir kalkış, sınırlı bir kendini gün-
deme getiriş bütün bu güçlerin
hesaplarını altüst etmekte ve
birçok soru işaretini ortaya çıkar-
maktadır. Çünkü şimdiye kadarki
statükonun veya politik sistemin
ana özelliği Kürdistan'ın reddi,
yadsınması temelindedir. Onlar,
Kürdistan'ın politikada bir ağırlığı
olmayacak diyorlar, biz ise ola-
caktır diyoruz. Hem de en ba-
ğımsızlıkçı, en eşitlikçi bir tarzda.

Bu onların hem iç bünyelerini,
hem de bölgesel politikalarını,
dolayısıyla dengelerini altüst et-
mekte, dengenin kesinlikle yı-
kılmasını gerektirmektedir. İşte
bizim bazı önemli politik sorun-
larımız var veya politik gelişmeye
yol açıyoruz dememizin son de-
rece açık nedeni böyledir. Ancak
bu durum, aynı zamanda önemli
bir dezavantajı da birlikte getir-
mektedir. Kürdistan üzerinde
kurulan tarihsel ittifak, statüko,
hem dünya çapında büyük güc-
lerin suni bir anlaşması biçimin-
dedir, hem de yerel güçlerin
kendi aralarında canlı ittifakları
biçimindedir. Bu statükonun
böylesine anlaşmalı, ama biraz
da kendiliğinden oluşması bugün
zorlanmaktadır. Daha önce de
belirtildiği gibi, bunun en büyük
zorlayıcı etkenlerinden birisi olan
İran, bu statükoyu kesinlikle par-
çalamaya karardır. Bu çok
önemli bir altüst oluşun objektif
temelidir. Türkiye gerçeğinde
sınıf mücadelesi bunu biraz ara-
ladı; ABD ve Sovyetler'in Ortado-
ğu'daki gelişmesi, yine İsrail'in
bu konudaki karşı-devrimci zor-
lamaları ve de Kürdistan'daki
mücadelemiz bunu biraz daha
hızlandırdı.

"Gelişmeler yoğun politik so-
runlarla yüklü. İran-Türkiye, Tür-
kiye-Irak görüşmeleri ve Türki-
ye'nin yeniden Kürt aşiret bey-
liklerini görüşme ve toplantılara
çağırması, her gün yığınla toplan-
tı, yeni birtakım kurumlaşmalara
gidilmek istenmesi, bütün bunlar
politik sorunların adeta açıldığını,
hem Türkiye'nin ve hem de böl-
genin başına birçok sorunu peş-
peşe dayattığını, ortaya çıkar-
maktadır. Biz hem politik geli-
şmelerin öncü gücünü, hem de
politik sorunların çözüm yonte-
mini ortaya koyan, çözümünü daya-
tan bir gücü. Hem sorunların
yaratıcısı, hem de çözümleyici-
siyiz. Bu açıdan öncülük, politik
önderlik büyük önem taşımakta-
dır. Kürdistan için yürütülen poli-
tik öncülük, Ortadoğu için de
özellikle halk devrimlerinin çıkar-
ları açısından politik öncülük
anlamına gelmektedir. Sorun-
ların ortaya çıkışı, gelişmesi so-
nucu bugün Kürt sorununa belli
bir otonomi çerçevesinde yakla-
şım var. Bunu belki emperyalizm
de onaylar, ama gelişen sosyalist
toplumsal biçimleniş de ardın-
dan dayatan bir bağımsızlık hare-
keti olacaktır. O zaman işler daha
da çatallaşmakta ve bu Kürt hare-
ketinden kaynaklanan sorun-
ların diğer ülkelerin sorunlarına
yol açması anlamına gel-
mektedir. Bütün bunlar gittikçe
derinleşecek, tartışmalar yarata-
cak, bu tartışmalar ışığında yeni
politikaların oluşumu, bu politi-
kalarla karşı karşıya gelmemiz,
karşılaşmamız, çatışmamız, uzlaş-
mamız ve çözüme götürmemiz
yaşanacaktır. Bu, politikada ön-
cülüğümüzü yetkin oynamamız,
politik mücadeleyi gerçek bir
sanat olarak, hem de en ince
sanatlardan biri olarak ele alma-
mız, politik gelişmeleri önceden
kestirecek, gereklerini önceden
karşılacak kurumlaşmayı,
temsilciliği yaratmamız, bunun
uygulanış yol ve yöntemlerini
bütün zenginliği ile ortaya koy-
mamız büyük uzlaşıcı karakteri
ifade ederken, bu uzlaşmalarda
boğulmayı değil, devrimi güçlü
çıkarmayı becermemiz, birçok
ideolojik güç ve gruplardan tuta-

Devamı 22. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla yaptığı konuşmayı, kölelik dünyasından özgürlük, eşitlik ve barış dünyasına ulaşma kavgasında güçlü bir kazanım olarak değerlendiriyor ve bu inançla yayınıyoruz...

SERXWEBÜN

Kadın Hakları ve Özgürlüğü Sorunu, Mevcut Klasik Yaklaşımların Çözumsuzluğu ve Sorunun Çözümüne Devrimci Yaklaşım

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Bunun yerine kadın hakları veya gelişimi uğruna sürekli bir mücadelenin esas alınmasının gerekliliğine inanıyoruz. Birleşmiş Milletler'in son zamanlarda ilan ettiği birçok gün var. Yine bazı yıllara isimler verildi. Ama barış yılı ilan edilen yıl en çok savaşların geliştiği, gençlik yılı diye ilan edilen yıl ise yine gençliğin problemlerinin örtbas edildiği yıl olmaktan öteye geçmedi. Veya en azından bu yılların diğer yıllardan hiçbir farkı olmadı. Fakat mademki böyle bir gün belirlenmiştir, güncelliğini dikkate almak da gerekmektedir.

Emperyalizme karşı geliştirilen devrimler, günümüzde birçok alanda birden yürütülen savaşlarda geliştiriliyor. Siyasetin yoğunlaşmış ifadesi olan askeri savaşlar, barış politikaları, kültürel savaşlar gibi aile ortamında yürütülen savaşlar da bu genel savaşımın önemli bir parçasını oluşturuyor. Savaşı sadece orduların karşılıklı vuruşması olarak anlamayacaksak, insan toplumundaki savaşın en büyüklerinden birisinin zihinsel savaşım olduğu, yine aile bünyesindeki savaşımın da gözardı edilmemesi gerektiği çok açıktır. Kadının her türlü toplumsal kurumun, siyasetin dışına atılması, en önemli sorunlarda söz hakkının yok denecek kadar az olması ilahi iradenin gösterisi sonucu değilse, müthiş bir toplumsal savaşımın sonucu olduğu açıktır. O halde hiç örtbas etmeden, sağasola yalpalamadan itiraf edilmelidir ki, burada da bir savaşım vardır. Fakat bu savaşımda güçlü olan erkek tarafı olduğu için, savaşımın ölçülerini, kurallarını ve verilmiş biçimini kendisi belirlemiştir. Dikkat edilirse geçerli kadın anlayışında oynayan taraf hep erkek, oynatılan ise kadındır. Savaşın bir tarafındaki kadın, kontrol altında tutulması gereken beceriksiz, iradeden yoksun bir cins olarak tutulurken, diğer tarafında yer alan erkek yüzyılların hakimiyetine ve bunu güvenceleyen geleneklere, kanun ve yasalara dayanmakta, dolayısıyla bu alanda insanlık tarihinin tanık olduğu en eşitsiz savaş sürüp gitmektedir. Burda hemen müthiş bir devrim gerçekleşmelidir denilmemekle birlikte, olayın yüzeysel ele alınışının benimsenemeyeceği de belirtilmek zorundadır. Açık ki erkek mevcut özelliklerini doğuştan edinmemiştir. Kadın da aynı biçimde özelliklerini doğarken getirmemiştir. Bu duruma, sınıfların bıraktığı bir geleneğin ürünü olarak bakmak gerekiyor. Kuşakların birbirine miras bıraktığı özellikler, kadına da, erkeğe de toplum tarafından asılanmakta, büyük otoriteler, dinler ve kültürler bu biçimlenmeyi dayatmaktadır. O halde bu konuda tarihsel gelişimi daha iyi gören bir yaklaşımla, emperyalist sistem içinde tam bir çöküşte ve ailede tam bir dağılmada ifadesini bulan

kadın-erkek ilişkisini doğru ele almak gerekir.

Yukarıda, erkeğin aşırı erkekleşmesinin, kadının da aşırı kadınlaşmasının savaş ve barış olaylarındaki, güncel ilişkilerin gelişimindeki yeri nedir diye sorulmuştu. Bunu kendi insan gerçeğimiz açısından bile ele aldığımızda, görülen o ki, bireyler birbirleriyle sağlıklı ilişkiler içinde değildirler. Çoğu kişi özellikle bu alanda büyük bir bunalımı yaşamaktadır. Kişiliklerdeki biçimsizleşme alabildiğine fazladır.

Erkeklerin sınırsız bir egemenliğe doğru tırmanışı ile, kadınların çok sınırsız bir düşüş içinde oluşumundan çok çarpık ilişkiler doğmuştur. Yaşanan bunalım bundan ötürüdür. Bazı ilişkiler arzulanıyor, ama gerçekleştirilemiyor. Çünkü kişiler yüzlerce yıllık ilişkilerle bağlıdır. Burada karşılırlarına binlerce

döşendiği biliniyor. Bizlerden önceki kuşaklar bu bunalımı daha derinden yaşadılar ve devrettiler. Devrimciler olarak özgür iradeyi daha çok ortaya çıkardığımız için doğal olarak bizde yaşanan daha sınırlı oluyor. Ama buna rağmen, bu kültürün ürünü olarak entrika, hile, dürüst olma, karşılıklı tartışamama, konuşamama önemli oranda sürüyor. Güç kaynakları nerededir, fazla bulunamıyor. Biz bu soruları ana ve babalara sorsak, açık ki aval aval bakmaktan öteye geçemezler. Çünkü onlar çok gelişmiş katı yapılar içindedirler. İçinde bulundukları karşılıklı kandırmaca oyununun acısını yaşamakla birlikte, anlamına varmak onlar için çok uzak bir olaydır.

Cinslerin bağıllık adı altında birbirlerini kandıran konumdaki yaşamlarına Engels büyük önem vererek incelemiştir. Biz sadece

çatışma, kavga yaşanmaktadır. Sanıyoruz ki bu konuda her şeyin mükemmel olduğunu söyleyecek fazla kimse yoktur. Şunu görmek gerekiyor: Yüzyıllardan beri kadının içine itildiği durum ilginç bir savaşım tarzına yol açmıştır. Ve bu savaşım en kadınsı biçimde geliştirilmiştir. Kısaca, böyle başa böyle külah misali, tarih içinde oluşan erkeğe tam da denk düşen bir kadın şekillenmiştir. Sürekli baskı altına alınan, cinsel yetenekleri ve iradesi üzerine yığınca atasözü icat edilen kadın, erkeğin sınırsız eşitsizliği dayatmasına tam bir baştan çıkarmayla karşılık vermiştir: "Kadının fendi erkeği yendi!" Erkeğin egemenlik alanında gerçekten de olan bu olmuştur. Yani kadının fendi erkek egemenliğini içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir. Demek ki erkeğin efendiliği o kadar rahat ve onurla ilan edilecek bir

pa'nın ve hatta sosyalist ülkelerin de problemin çözümünde sarıldıkları temel yöntemdir. Burada gösterilen programa ve köklü mücadele yöntemlerine bağlanmamış kurtuluş yoludur. Tabii ki, bunun karşıtı olarak hemen bir aksiyon hareketi geliştirilmelidir denilmemektedir. Sorunun çözümünde reformlar kısmen rol oynayabilir, ancak her zaman sonuna kadar bir dönüşümü sağlamaz. Bunun için devrimler gereklidir. Ama tek başına devrimi sağlamaya yeterli olmasa da, bizi genel devrim sürecine götürecek olan reformlar da yararlıdır.

Burada devrimin gerçekte gerekli olup olmadığı sorulabilir. Mademki toplumun en temel ve köklü sorunlarından birisi bu alandadır, o halde bir devrim gereklidir. Açık ki bu alandaki devrim, iki sınıf arasındaki mücadeleye olduğu gibi gelişmeyecektir. Bu devrim, zihniyette, kurumlarda, geleneklerde ve özellikle aile olayında olacaktır. Kalemle, güncel ilişkiler uğruna savaşım, bayağı günlük pratik akımlarla yürütülen bir mücadele olacaktır. Yani kadınlar bir program etrafında ordulaşıp bütün güçlerini birleştirerek yine var sayılan bir erkekler ordusuna karşı savaşmayacaklardır. Ne böyle ordular vardır ne de eşitlik ve özgürlük uğruna savaşımın yolu bu olabilir. Böylesine kaba devrim anlayışından ne kadar uzak olunursa, aynı biçimde örgütlenmenin bütün kurumları başında erkek hakimiyetinin sürüp gitmesine, bu konuda özgün bir program, örgütlenme ve mücadelenin yadsınmasına da karşı olmak gerekir. Hiçbir şey kendiliğinden yürümez. Bu alanın ilişkilerindeki zayıflık ve sorunlar geleneksel çözümlere başvurarak çözümlenemeyecek kadar derindir. İnkarcılık veya reformist yöntemler de çözüm olmamaktadır. Ama aynı zamanda bu yollar kadın ve erkeklerin en çok tercih ettikleri yollar olmaktadır. Karşılıklı bağıllık sözlerinin belirtilmesi, biraz bir ekonomik güvence ve geleneksel yaklaşımlar her iki cins açısından da çözumsuzluğu derinleştiren, ama kolayca sapılan, daha doğrusu zaten üzerinde ısrarla yürünen yoldur. Oysa ki bu alanda köklü bir anlayış savaşımı mutlaka gereklidir. Kadın kadınlığıyla, erkek de erkekliğiyle savaşmadan ve denge bulunmadan çözüme ulaşamayacaktır. Devrim denilen olay budur. Devrim, erkeğin ağır etkisi altında ve kadının ağır kadınsı yaşamı altında oluşmuş toplumdan uzaklaşma, daha dengeli üretim faaliyetleridir. Kültürel, sosyal, siyasal yaşamda daha kolektif, dengeli faaliyetlere ulaşmaktır. Böylesine bir yaklaşım gerçekleştirilmedikçe, özgürlüğünde kadının, genelde ise toplumun problemlerine çözüm getirmek mümkün değildir. Bu sorunun çözümünde reformist yöntemleri temel almak

yılın ahlak anlayışı, gelenekler, asırların biçimlendirdiği erkeklik ve kadınlık çıkmaktadır. Ve burada tanınmaz hale gelen kişi ürkümekte, bunalmakta, hırçınlaşmakta ve hatta katil olmaktadır. Bu durum özellikle ülkemizde çok nettir. Örneğin Avrupa'da çok doğal görülen bir ilişki bizde kesinlikle ölüme yol açar. Doğru nerededir? Tarihte erkek hep koruyan, şefkat dağıtan, kadın ise hep dilenen, beye bağlı ama bu bağıllıkla birlikte sürekli kalıplaşmış bir ilişki içinde bulunan bir kişiliğe bürünmüştür. Bu alanda sürekli bağıllıkla kalıplaşmışlığın gelişimi iç içedir. Yaklaşımlar kuşku ve tereddütlüdür. Karşılıklı yaklaşımında her iki taraf da aldatılma korkusu içindedir. Oysa ki, namus denilen, "uğruna her şeyimi koyarım" denilen bir olay vardır ortada. Buna rağmen herkes bir oyun, bir hile peşindedir. Kadın da, erkek de ilişkilerinde rahat değildir. Demek ki sağlıklı olmayan bir durumla karşı karşıya bulunmaktadır. İster evli, isterse bekar olunsun bu konuda yaşanan rahatsızlık başlı başına bir bunalımın kanıtıdır.

Bu bunalımın tarih içinde

buna atıfta bulunmakla yetineceğiz. Ailede, toplumda, siyasette bu alanda ince bir kavganın varlığını görmek gerekiyor. Bütün bağıllık ve aşk gösterilerinde, evliliklerde, ayrılıklarda bu mücadelenin izini görmemek mümkün değildir. Bu alanı ve ilişkileri bir tabu, dokunulmaması gereken ilişkiler olarak görmek yerine, iki cinsin birbirinden ne gasp ettikleri, bu konuda nasıl bir savaş yürüttükleri doğru değerlendirilebilmelidir. Dinler ve hakim siyasetler bunu çok değişik göstermişlerdir. Onlara göre kadın himaye edilmiştir, burjuvazi kendisine göre kadına büyük haklar bahsetmiştir. Burada kadının tavrı da bellidir. Örneğin Türkiye'de bir küçük-burjuva kadın, bir eve, biraz bir eşyaya, bir eşe kavuştu mu bunu en büyük nimet görür, bütün istekleri karşılanmış kabul eder. Fakat birkaç yıl sonra her şeyi altüst eden bir bunalım da kaçınılmaz olur.

Bütün bunlar gösteriyor ki, tarihsel gelişim bağıllık ve namus düşkünlüğünü ifade eden sözcüklerde dile getirildiği gibi değildir. Bu alanda her an bir

egemenlik değildir. Kadın ne kadar düşürülmüşse, erkek de o kadar düşmüştür. O halde, bu anlamda kadın sorunu bir erkek sorunudur. Kadının düşkünlük derecesi erkeğin de olumsuzluğunun temel kaynaklarından birisi olduğuna göre, erkeklik erkeğin de başına bela olmuş gibi bir durum vardır. Bu bazen çok ileri noktalara kadar çıkmaktadır. Erkeklerin bu konuda yaşadıkları bunalım az değildir. Hatta "şeytan" denilen kadından hızla uzaklaşma, yalnız yaşamın tercih edilmesi durumları da az görülüyor. Dinlerdeki papazlık ve dervişlik kurumu da böyle gelişmiş olsa gerektir. Elbette ki burada sorunun olumsuzundan, pasif bir çözümü vardır. Günahkar kadın edebiyatının bazı erkeklerde yarattığı sonuç "günahkardan kaç" mantığı olmuştur. Kadına elini bile uzatmama, araya maddi ve manevi alanda kalın bir perde çekme bu yaklaşımın ürünüdür. Oysa ki bunlar yapılırken problem bütün ağırlığı ile yaşanmaktadır. Problemin varlığını yapay yollarla gidermek, kerte kerte çözüm aramak, yani reformist yaklaşım ise Avru-

sömürge ülkelerde "zor" teorisinin öcü gösterilmesine benzer. Nasıl ki reformistler bu ülkelerde sömürgecilğe karşı dayatılan zor'un ancak felaket getireceğini söylerlerse, burada da işi bol söz, tartışma ve hatta dedikodu ile geçiştirmeyi esas alırlar. Sorunun çözümünü propagandayla halletmeyi salık verirler. Ama bu da sonsuz ölüm ve çürümeyi onaylamak demektir.

Burada soruna genel yaklaşımı noktalarken, sorunun çözümünde reformist yöntemler değil köklü bir devrimin geliştirilmesi için mücadele esas alınmalıdır diyoruz.

b) KÜRDİSTAN'DA KADIN SORUNU VE PARTİMİZE YANSIYIŞI

Esas konumuza geçmeden önce, Türkiye'deki mevcut kadın sorununa kısaca değinmekte yarar vardır. Günümüzde emperyalist-kapitalist toplumlarda yaşanan kadın sorununun ağır etkilerini Türkiye'de de görmek mümkündür. Her yönüyle bir bunalımlar toplumu olan Türkiye, geneldeki bunalımı daha çok yaşamaktadır. 12 Eylül'le beraber başlayan süreçte kadın sorununun hızla gündemleştiği, ağırlığını daha da hissettirdiği görülmektedir.

Türk devletinin yaşadığı bunalımla bugün toplumun çekirdeği olan aile kurumu derinden bir huzursuzluğu, çekişmeyi ve giderek parçalanmayı yaşıyor. Sorun, çözümünü bulmaktan uzak bir durumdadır. Kültürel, ahlaki, ekonomik ve siyasal alanda adeta menegeneye sıkıştırılan kadın gerçeği mevcuttur. Fakat buna rağmen faşizm her gün birçok sahte çözüm piyasaya sürerek, gerçek çözümlerin yolunu tıkamaya çalışmaktadır. Emperyalizmin bunalımdan kurtulmanın bir aracı olarak sarıldığı kadın olayı, günümüzde Türk devletinin de sarıldığı can simidi rolünü görmektedir. Faşist cunta, kadını kullanmayı adeta bir yan sanayi kurumu olarak ele almakta ve bunu da çeşitli yol ve yöntemlerle, örgüt ve mücadele araçlarıyla gerçekleştirmektedir. Özellikle baskı ve sömürüyü maskeleyerek, onu katlanılır kılmada kadını müthiş bir meta, bir değer gibi kullanmaktadır. Günlük yaşamın bir parçası haline getirilen bu durum için en çok da insanların zayıf yanlarından yararlanılmaktadır. İnsanları baştan çıkarıyor, iradelerini kırıyor, normal, sağlıklı düşünme ve uygulama faaliyetlerini engelliyor ve dayattığı şey ise, ortaçağdaki saray kültüründen, harem kültüründen daha kötü ve olumsuz bir gelişmedir.

Faşist cunta, Türkiye'de yaşanan kadın gerçekliğine el atarak daha da sistemli bir politika yürütmeye başlamıştır. Bu politikanın temelini bir yandan muazzam yoksullaştırma, daha sonra ise kadını piyasaya sürme oluşturmaktadır. Her şeyden önce kadının satın alınır bir duruma getirilmesi için yoksullaştırıyor. En çok da işçi-emekçi kesimi yoksullaştırdıkça kadın satın alma sürecine girmiştir demektir. Satın alma sürecinden sonra da pazara sunma faaliyeti başlar. Bu üç aşamalı durum, zincirleme olarak geliştirilir. Bu üç aşamalı faaliyetle kadın, Türkiye tarihinde bile görülmemiş, iyi alınıp-satılan

bir metaya dönüştürülüyor. Yüzyıllardan beri Türkiye'deki o katı, kapalı toplum görülmemiş ölçülerle de parçalanıyor. Bugün geçmişin büyük baskı ve kapatma hareketi yerini, büyük baştan çıkarma ve soysuzlaştırma hareketine bırakmıştır. Hem de bu o denli geliştirilmektedir ki, toplumla, yüzyılların gelenek-görenekleriyle alay edilmektedir adeta. 12 Eylül faşizmi, toplumun doğru görmediği bir yığın durumu bugün bir politika olarak toplum içinde geliştiriyor. Özellikle bu politika, kadının daha fazla pazara sunulmasını sağlıyor. Gerçekten de son yıllardaki gelişmeye bakıldığında düşkünlük, soysuzluk egemendir. Kadının gittikçe bir meta gibi pazarlanması ve pazar alanlarının geliştirilmesi yoğunluk kazanıyor. Amerika'nın Hollywood'u Türkiye'de bir Yeşilçam olarak yansır. Film, video, sinema vb. alanlar birer pazarlama merkezi olarak karşımıza çıkmaktadır. Türk devleti, toplumda bu pazara yönelik bir ilgiyi de oldukça geliştirmektedir. Liberalleşme maskesi altında bugün topluma dayatılan budur. Elbetteki TC, bunu mevcut devrimci bilinci saptırmak, soysuzlaştırmak, toplumu kendi çıkarını düşünmekten alıkoymak için yapmaktadır. Bu politikayı tepeden tırnağa kadar yaymaktadır. Toplumu parçalama hareketi olarak ifadesini bulan faşist cuntanın başvurduğu en büyük oyunlardan biri budur. Türkiye'de kadın da bu politikaya karşı herhangi bir çıkış gücü göstermediği gibi, bunun en düşküncü bir aleti olmaktan da öteye gitmemektedir. Kadına düşüncede egemen olan, "nasıl kendimi pazarlarım, nasıl daha iyi fiyatlanırım" dır. Her alandaki çözümsüzlüğün düğümlendiği noktalardan biri olmasına rağmen, çözümleyici rol oynamaktadır. Kadın özgürlüğü ve kadın kişiliği denilen olay, bugün en olumsuz bir biçimde Türkiye'de çözülüyor. Emperyalizmin kopyesi ve tepeden inme toplumu zivanadan çıkararak bu çözümlenmenin tehlikesi açıktır. Bugün Türkiye'deki aile yapısının ve kadın gerçeğinin yaşadığı durum, sınır tanımayan sömürü mantığının son buluşu ve bir maketidir. Bu buluş bugün aileyi dağıtmayla tehdit eder durumdadır. Dolayısıyla tüm toplum da böylesi bir tehdit altındadır. Bugün her ne kadar toplumu bundan kurtaracak bir güç yok ise de, tek çözüm yolunun devrim olduğu açıktır. Toplumsal gelişme için zorunlu olan devrim, zorunluluğunu en çok da aile ve kadın-erkek ilişkilerinde hissettirmektedir. Türkiye'de yaşanan durumu kısaca böyle özetledikten sonra, asıl konumuz olan Kürdistan'daki durumu ele almak gerekir.

Kadın sorununa genel yaklaşımı, Kürdistan gerçeğine, onun toplumsal yapısına, aile, kadın-erkek ilişkilerine uygulamaya çalıştığımızda da kendisine özgü bir gerçeklikle karşı karşıya olduğumuzu göreceğiz. Toplumu-muzun kiblegahı, bütün dürtü ve düşüncüyü kendisine bağlayan ana merkezi olan aile yapısını, karmaşıklığından dolayı oluşumunu, geçmişi ve günceliyle ele almak gerekir.

Tek irade, tek otorite, irade ve düşünce düzeyinde bütün toplumsal derinliklere damgasını

vuran erkek hakimiyetine değinmek, konuyu daha da güçlendirecektir. Uzun bir araştırmamız olmamasına rağmen, bunun toplumsal gelişme üzerindeki muhtemel etkilerinin ne olabileceğine dikkat çekmeye çalışacağız. Erkek egemenliğinin savaş-barış sorunlarından tutalım günlük aile içi ve insanlar arasındaki ilişkilerin gelişimine birçok olumsuz etkisinin olacağı açıktır. Bilim de halen bu iradenin bu kadar hakim olmasının mutlak zorunluluğunun olup olmadığını, eğer varsa bunun hangi tarihsel aşama için geçerli olduğunu ispatlamış değildir. Hangi aşamadan sonra tek taraflı iradeyi karşılıklı iradeler birliğine dönüştürmek gerektiği konuları başlı başına bir inceleme alanıdır. Bu tek taraflı iradenin önemli oranda baskı ve sömürüyü geliştirdiğini biliyoruz. Her ne kadar bir yığın karşı cinsin iradesinin de bir uydu gibi bunu desteklediğini veya bir sınıfsal şekillenme içinde bunu desteklediğini söylersek de, baskı ve sömürü tek taraflı iradeyle yakından bağlantılıdır. Sınıflı toplumun veya savaş aygıtının bu denli gelişmesinin, mevcut insan etkinliğinin, yaratıcılığının sınırlı gelişmesinin kaynağını bu tek yanlı üstün irade gelişiminde aramak gerekir. Hatta dinlerin, felsefelerin, ahlak öğretilerinin de bununla bağlantıları vardır. Tanrıların daha çok erkeklerle benzediği, ahlakın bütün gelişim aşamalarında kadını küçümsediği, horladığı görülür. Birçok felsefi öğretinin merkezinde erkeğin damgası vardır. Bütün bunların

da yalnız cinsler arasında değil, sınıfsal ve giderek uluslararası eşitsizliği körüklediğini belirtmek zor değildir. Ve daha çok da bu eşitsizliğin kendisi bilinçlilikten ziyade kendiliğinden bir sonuç olarak ortaya çıkar. Bu bizi, tarih içinde güçlenen erkek egemenlik sisteminin günümüzdeki dev sorunların önemli bir kaynağı olduğuna götürür.

Kadının uydu bir irade biçiminde bu süreci tamamlaması, teslim olmuş bir karakterde gelişmesi, buna karşı çıkma gereği duyduğunda ise bunu en soysuz biçimlerde yürütmesi, mevcut olumsuzluğu daha da derinleştirir. Yani olumsuz katılım, teslimiyetçi bir biçimde iradesini gösterir. Tepki gerektiğinde ise bunu düşküncü ve soysuzca yapması, şırmarmaya kadar giden, ondan da öteye ahlak, din, felsefe gibi toplumun üst yapı kurumlarında aşırılıklara düşmesi adeta körükleyici bir kaynaktır. Kadının kışkırtıcılığının meşhurluğu ve kadın kışkırtıkça bizde erkeklerle

rin ne kadar kan döktükleri bilinmektedir. Ve bu sadece kötülükte bir yarıştır. Bunu görmek ve mevcut hakimiyetin izahını yapmak gerekiyor. Dikkat edilirse bu ciddi soruna yaklaşımda kadının seçtiği mücadele yöntemleri olumsuzdur, kışkırtma, çekeme, dedikodu vb. hafif yöntemlerdir. Toplumda dedikodu, kışkırtıcılık denince akla kim gelir? Kadının da tarihsel süreçte geliştirdiği yöntemler bunlardır çoğunlukla. Bu, kabul edilmemesi gereken bir durumdur. Günümüzde kapitalist-emperyalist toplumlarda kadın bunu sahne, reklam olayındaki kışkırtıcılığa dönüştürmüştür. Kadının reklamdaki rolü tahriktir. Sahnedeki görüntüleri son derece eşitsiz bir yarışçılığı ve de sömürüyü, düşkünlüğe giden bir yarışçılığı körüklemektir. Ulaşılamayacak hedefler doğrultusunda insanı kışkırtmaktadır. Bu da emperyalist ideologların veya politikacıların kültür düzeyindeki yansımalarıdır. Peki iradelerin böylesine hakim ve tabi olma konumundan ayrılıp, eşit değer, kollektif veya herkesin özgür iradesine kavuşması temelinde yapabileceklerini, toplumsal zemine, eylemsel, ekonomik, siyasal, kültürel ve ahlaki alanda bir faaliyet olarak her aile ve kuruma dayattıklarında ne ortaya çıkabilir? Çok az ele alındığından, bu konuda bazı bulgulardan bahsedemeyiz. Fakat şimdiye kadarki etkililiğin yukarıda özelliklerini sıralamaya çalıştığımız etkinlik olduğu açıktır. Örneğin hiçbir kadının çocukları ve kocası için —çok

kat bu özgür ilişkileri yüz yıllık, hatta bin yıllık egemenlik statüleri o denli koşullandırmıştır ki, daha ilk el attığınızda, özgür iradenin parça parça olması işten bile değildir. O halde burada ciddi bir sorunla karşı karşıya olduğumuzu kabul etmek gerekir. Niye hemen özgür iradeye göre işler gelişmiyor? Ben şöyle güzellim, bunu istedim de, karşına bu çıktı diye kendimizi yanıltmamak gerekir. Muazzam sınıfsal sömürü ve baskı ortamında binbir hile, entrika ve dedikodularla örülmüş ilişkilerin gencecik, toy irade tarafından ne kadar önlenileceği çok açıktır. Ham, ufacak bir iradenin yüzyılların birikimi karşısında ne kadar direneceği açıktır. O halde, eğer bu konuda kendine güven duyan, devrimle kendini bu sürece katmak isteyen varsa, o zaman her konuda olduğu gibi, bu konuda da gerilicilik karşısında direnmesi gerekir. "Erkek şöyle eder, şu kadar bastırır, ne ettirir, kadın şu kadar baştan çıkarır, işte kurnazdır, oyun oynar, böyle yener" diye sözler vardır. Ne o baskıya karşı boyun eğmek, ne de buna kanmak; devrimci dönüşümün gereklerine göre eşit ve özgür ilişki dayatmak gerekir.

Bu konuda bulgular ve aşamalarımız sınırlıdır. Ancak var olanı da kavramak gerekir. Bu küçük başlangıçları ilerleyebilecekse ilerletmek gerekir. Bunun devrim gerektirdiğini söyledik. Yani bu konuda yerleşmiş sağlam, eşit ve özgür iradelerden bahsetmek yerine, mücadeleyle kazanılması gereken, eşitlendirilmesi gereken irade ve kişiliklerin çıkarılması gerektiğini söylemek gerekir. Mevcut örnekleri esas alıp ona dayanarak kendimizi tatmin etmek yerine veya "gelişmeler iyi, ileri boyutlardadır" demek yerine büyük bir mücadeleyle kazanılması gereken ilişkilerden bahsetmek gerekiyor. Eğer bunlar sağlanırsa ne olur? Eşit-özgür iradeler gelişirse ne çıkar? Nasıl ki sınıfsal baskı ortadan kalktığında savaşlar da ortadan kalkarsa ve bolluk olur, insanlık cenneti doğar diyorsak; buna bağlı olarak sınıfsal kurtuluş ve uluslararası eşitsizlikler ve sömürgecilik ortadan kalkarsa, bunlarla son derece içiçe ve onlarla birlikte gelişecek olan kadının özgürlük hareketinde de gelişim sağlandıkça genelde toplumda da, uluslararası da eşitlik sağlanır. Ve yine genelde bu eşitlik sınırlıysa, kadında da eşitliği görmek mümkün değildir. Sınıfsal, toplumsal kurtuluş ile kadının kurtuluşu arasında sıkı bir bağ vardır. Toplumsal eşitlik ne kadar gerçekleşirse, halk toplulukları arasındaki eşitlik ne kadar gerçekleşirse, cinsler arasındaki eşitlik de o kadar gerçekleşir. Fakat bunlar böyle kendiliğinden birbirlerini koşullandıracak olan akımlar, eylemler değildir. Bir zamanlar bize, "sınıfsal kurtuluş gerçekleşirse, uluslararası eşitlik de gerçekleşir, niçin ayrı bir Kürdistan mücadelesi geliştiriyorsunuz?" diyorlardı ve bunu dayatıyorlardı. Şimdi de, "biz devrimi gerçekleştirirsek bu konudaki toplumsal veya ulusal eşitlik de kendiliğinden gelebilir" denmektedir. Hayır. Bir civcivin bile kendiliğinden yumurtadan çıkamayacağını belirttik. Tarihin bu kadar koşullandırdığı bir kölelik, büyük düşünce ve davranış gücüyle, mücadeleyle kırılarak

eşitlik gerçekleştirilebilir. Sınıfların mücadelesi sınıfların ortadan kalkmasıyla sonuçlandıkça, yine uluslararası mücadeleler, ulusları ortadan kaldırdıkça —ki bu çok uzun bir tarihi süreçte gerçekleşir— kadın-erkek arasındaki eşitsizlik de önemli oranda ortadan kalkabilir. Elbette kadın-erkek cinsiyeti ortadan kalkmaz. Bu iki cinsin sürekli var olması doğasal bir özelliktir. Yalnız bunun nasıl bir gerçekleşme olacağının uzun mücadele sürecinde epey işleneceğini sanıyoruz. Artık nasıl bir kadın tipi ortaya çıkabilir? İstenilen kadın tipi ortaya çıkmadıkça belirttiğimiz gibi sö-

meye başlıyoruz. Bunlar doğru değildir ve bir devrimcinin kabul edemeyeceği yaklaşımlardır. Tarafların karşılıklı mücadelesi gerekiyor. Bugün bir devrimci olarak bu ilkeyi önemli oranda uygulamaya çalışıyoruz. Biz buna mecbur olduğumuz, güçsüz olduğumuz veya bazı zaafaların kurbanı olduğumuz için değil, uluslar ve sınıflar arasındaki sömürü ilişkisinin ortadan kalkması için taşıdığımız düşünceye bağlı olarak, onun doğal bir uzantısı biçiminde ele alıyoruz. Burada otoriteyi haksız bir biçimde uygulamak doğru değildir. Otoriteyi özgürleştirici ve bu asır-

komutan benim" demesi gibidir. Hayır. Ordusu yerle bir olmuş bir asker her türlü tedbiri alınmış bir alay karşısında sorunu bu biçimde koyamaz. Eğer "arayacağınız tip benim, geliştirmek istediğiniz sağlam ilişkiler bende var" denirse o zaman devrimi geliştirme, özgürlük hareketini bu alanda derinleştirmenin anlamı kalmaz. Bu konuda bazı ulusların söylediği "bizde özgür kadın şu denli gelişmiştir, geçmişimizde şöyle şeyler vardı" gibi ifadeler propaganda iddialarıdır. Bu tipi, —ister kadın, ister erkek olsun— fazla ciddiye almamak gerekir.

gibidir. Kadının buna karşı ne yaptığı açıktır. Kendini daha iyi fiyatlandırmak için gücüne güç katmış, yeteneklerine yetenek, kurnazlıklarına kurnazlık katmış ve en iyi pazarlanma koşullarını aramıştır. "Madem ki mülkiyet bu denli geliştirdi, ben de bunun önemli bir konusu oldum, bana da fiyatımı en iyi bir biçimde belirlemek düşer" denilmiştir. İşte piyasaya bakıldığında her gün "benim fiyatım şudur, sahneye çıkışım bir milyona başlar" vb. birçok durumla karşılaşılır. Evlilik olayına bakıldığında, her ne kadar bugün başlığın kalktığı söyleniyorsa da, ilk aranan ilişki, ne kadar zenginliğin olduğu, gidilen evde temel ve belirleyici etken mülkiyet durumudur. Bu da kolektif mülkiyetin devir teslimidir, bunun yansımasıdır. Ve gerçekten ilişkilere bunlar egemendir. O halde, mülkiyet ilişkisi de sağlıklı bir ilişki olmadığına göre —ki ustalar bunun hırsızlık ilişkisi olduğunu belirtirler— bunlar hırsızlık ilişkileridir. Hırsızlık ilişkisinde de hiçbir zaman saygıdeğer, özgün bir ilişki ortaya çıkmaz. Adı üzerinde olan bu ilişkinin anlamı, yani kendisinde olmayana bedavadan el konulması ve ondan bazı şeylerin alınmasıdır. O anda erkek başka, kadın başka yönden yararlanmaya çalışır. İki hırsızın birbirine girmesinin adına da ilişki deniyor. Gerçekten ilişkilerin bünyesindeki hırsızlığın çok derin olduğu kanısındayız. Çoğumuz ailemize para-pul getirmeyince ne durumlara düştüğümüzü iyi biliyoruz. Para etmediginizde bir değerinizin de olmadığını bilirsiniz. Yanj ailenin bünyesinde de önemli oranda mülkiyet düzeninin yansımasının egemen olduğunu kabul etmek gerekir. Eğer insan soyu güçlenmek istiyorsa bu alana da önemli katkılar sunmak zorundadır. Güçlü kadın, güçlü erkek bu alana olan özgünlük dayatıldığı oranda gelişecektir. Devrimci erkek ve kadının yaratılma süreci aynı zamanda en önemli eşitlik süreçlerinden birisinin yaratılmasıdır. Emperyalist-kapitalist toplumun bunu belli bir noktaya kadar getirdiğini görmek gerekir. Burjuva mantığında kadın özgürlüğü, eşitliği varılacak sınıra kadar gelmiştir. Sosyalist ülkelerde önemli bir gelişmeyi yakalamış ve geliştirmeye çalışıyorlar. Bizde ise sorunun kendisi açılmamış ve daha araştırması bile tam yapılmamıştır. O halde, bu alandaki problemin gerçek varlığını görmek gerekiyor. Batının verdiği sonucun çekirdek ailenin dağıtılması olduğunu belirtmiştik. Araştırıyorlar ama ailenin yerine bir şey koyamıyorlar. Bunun çok çeşitli biçimleri var. Çocukların sayısının düşürülmesinden totalim, ayrı odalarda yaşamaya kadar hızla bozulan birlikler, evlilik dışı birlikler hep çare oluyor. Aile kurumunun tehlikelerini, tarihe karışabilir mi diye tartışıyorlar. Sallantılı bir çekirdek aile durumu ortaya çıkmıştır. Kapitalizmin ortadan kalkmasıyla birlikte bu anlayışın kendisi de ortadan kalkacaktır. Sosyalist ülkelerdeki birtakım gelişmeleri yadsımamak gerekiyor. Ama orada da yoğun bir biçimde bozulan birlikler var. Bu belki de yarı yarıya daha fazladır. Demek ki eski toplumun önemli kalıntılarını taşıyor. Zaten bugün gerçekleşen sosyalizmde, halen

eski toplumun kalıntılarının, bürokrasinin etkilerinin önemli oranda olduğunu söylüyoruz. Elbette ki bu belirttiğimiz alana da yansyacaktı. Daha önce bütün siyasal ve ekonomik faaliyetlerde hakimiyetin ezici bir biçimde erkekte olduğunu belirtmiştik. Bu, mutlaka sömürü ve eşitsizliğin de bir kaynağı olmaya devam edecektir. Tabii ki sorunun daha da aşırı yönleri vardır. Yani bütün sistemin gelişmesine bağlı yanları kadar, kendi özgünlüğü içinde olan yanları da vardır. Bunlar bizim çok geri konumda olduğumuzu, özellikle Parti saflarımızda ne denli önemle ele almak ve bunu özenle işlemek durumunda olduğumuzu gösteriyor. Bu konuda yapılacak en büyük hatalardan, yanlış yaklaşımlardan birisi, mevcut ilişkileri esas alıp, yeni ilişkilerin yaratılmasına inanan, eski geleneksel anlayıştır. Yani bu konuda kafasında klasik, geleneksel, şekillenmiş bir ilişkiler sistemi vardır. Buna dokunursanız, "namusumla oynadınız" der ve size tepki duyar. Birisi bu anlayıştır. Diğeri ise, sözümona kapitalist modernizelik adına bazı yeni anlayışlara ulaşmasıdır. Bu, özellikle kapitalizmin geliştiği yörelerde mevcuttur. Türkiye'de daha yaygın gelişmiştir. Bu da eşitliği en sığ, en bayat anlamıyla ele alan, onu hemen uygulama durumunda olan, fakat eski klasik anlayıştan daha tehlikeli sonuçlar yaratmaktan öteye gitmeyen bir yaklaşımdır. Bunların dışında bir de devrimci yaklaşım vardır. Devrimci yaklaşımın sonuçları üzerine fazla bir şey söylememekle beraber, geliştirilmesi gerektiğine inanıyoruz. Araştırma, incelemeyle sonuçların tartışılmasıyla, deneme, sinama, örgütsel mücadelelerle, ilişkilerle ne toplumun kaldıramayacağı biçimleri dayatmak, ne de toplumun kuyruğuna düşecek biçimleri geliştirmek; mevcut devrimci faaliyetimizin genel düzeyini gözönüne getirerek, sorunun özgünlüğünü, bununla kaynaştırarak devrimcinin maharetine, yaratıcılığına bağlı olarak yaratıcılığı bu alanda da uygulayarak sonuç almaya çalışmak gerekir. Bazı hatalar ortaya çıksa da, dürüst olundukça, zıvanadan çıkmadıkça, konuyu sulandırmadıkça bunun altından çıkılmayacak bir hata olmadığını belirtebiliriz. Yeterki özü daha güçlü olanı, daha sağlıklı olanı yakalamaya yönelik olduğunu ve bundan hiçbir zaman kaçınmamak gerektiğini kavramış olsun. Kendisini basitliklerin, hafifliklerin kurbanı yapmasın. Bu konuda Partiyi de, toplumu da kabul edilmeyecek durumlar içinde bırakmasın. O halde devrimcileştirilmesi gereken bir alanı devrimcilere layık bir yaratıcılık ve yücelikle geliştirmesini bileceğiz. Gelişecek özgür iradelerin devrimci faaliyeti epey zenginleştirip çeşitlendireceğine inanıyoruz. Eylem, örgütlenme ve ilişkilerin her biçimdeki zenginliğini, doyuruculuğunu sağlayabilir. Yine özellikle genel toplum içinde çok sağlıklı bir gelişmeyi başlatabilir. Özellikle toplumun içinde yaşadığı ortaçağ kalıntılarında kurtulması, karanlıklardan sıyrılması daha mümkün hale gelebilir.

DEVAM EDECEK

mürü, baskı ve savaşların kaynağı her zaman mevcut olabilir. O halde kadının özgür iradesi, kadının özgürlük hareketi gerçekleştikçe, onun baskının her türlü biçimine karşı gelişmesi gerektiği ortaya çıkıyor. Sömürünün her türlü biçimine ve diğer bir egemenlik olan erkeğe, erkekten kaynaklanan ve daha çok da sömürüye hizmet eden baskı kurumlarına karşı gelişmesi gerekiyor. Bu arada daha fazla da yüzyıllardan beri kendisinin edindiği, günümüzde birçok gelenek, görenek, ahlak ve hatta dinsel öğretilerde ifadesini bulan, kendi kendisini küçülten, iradesini hiçeştiren, bunu adeta kendisine layık gören, doğal yaratılıştan kaynaklandığını sandığı özellikleriyle savaşması gerekir. Her şeyden önce güncel basitlikleriyle savaşması zorunludur. Her ne kadar erkeğin olumsuz, saldırgan, otoriter özelliklerinden bahsediyorsak da, kadının da ondan aşağı olmayan ve gerçekten daha kötü, daha sınırsız, yapısal gibi gözükken ama öyle olmayan, edinilmiş özellikler olan, sınıflı toplumun damgasını taşıyan özelliklerden sıyrılması gerekir. Nereden bakarsak bakalım, kadının küçüklüğü, horlanışlığı —ister kapitalist-emperyalist toplumlarda olsun, isterse sosyalist ülkelerdeki kalıntılarda olsun— güçlüdür.

Kürdistan'da durum nedir? Açık ki, bu olumsuz durum bizde daha güçlüdür. Bizde kadın hemen "ben şöyle eksikim, böyle noksanım" diye kendi basitliklerine sığınmaya alışmıştır. Ve tabii ki bu böyledir deyip, biz de hemen öyle görmeye, göster-

lik hastalıkların saflarımıza akmasını önleyici biçimde kullanma gereği vardır. Dolayısıyla saflarımızdaki özgürleştirme hareketini büyük bir özenle ele alıyoruz. O halde geneldeki özgür iradenin ortaya çıkarılması önemli bir görevdir. Bu konuda çok sınırlı bir başlangıç yapılmıştır. İnsanlık tarihinin bu aşamasında kadın henüz bir arayış ve kendini bulma aşamasındadır. Neyi ne kadar kaybettiğini, neyi ne kadar kazanabileceğini deneme-sinama, algılama aşamasındadır. Veya devrimci kadın faaliyetinin uğraşısı bu biçimde gelişme durumundadır. Onun için, eğer kadın hakları konusunda bir şeyler yapmak istiyorsak gelişmenin bu aşamasının özelliklerini iyi özümsemek durumundayız. Yani mücadelemizin ilk aşamalarında olduğu gibi, bu konuda da henüz inceleme, araştırma, bazı deneme-sinama örgüt ve mücadeleleri söz konusudur. Onun için hassas olmak, dikkat etmek gerekiyor bu konuda. Öyle hazır kazanılmış ilişkilerle meydana doldurulamaz. Yani inceleme, araştırma ve deneyimle yürütülmesi gereken bir süreç, "işte yüzyıllardan beri bulmak istediğiniz tip benim, bir ilahe gibi ortadayım" diyerek yaklaşılmaz. Her kim bunu söylüyorsa en karabasan veya en karanlık tiplerden birisi olduğunu ortaya koyuyor. Belki istisnai anlamda böyle bir kadın çıkabilir. Fakat bir cinsin genel gelişim aşaması açısından bunu söylemek mümkün değildir. Böyle bir çıkış tıpkı kaybedilmiş bir meydan savaşından sonra bir askerin kalkıp da meydana sıvrılıp, "yenilmeyen

ilişkilerin devrimcileştirilmesi gereği ve bunun da başlangıç safhasında olduğu unutulmamalıdır. Sorunun özgünlüğünden sık sık bahsettik. Kendiliğinden gelir, doğal devrim süreci herkese olduğu yeri verir demek doğru değildir. Hayır, devrimin kendisi bile eğer her zaman, her an her özelliği bilinçli geliştirmezse kendiliğindenlik her zaman eski düzenin gelişim şansını yeniden artırır.

Devrimci kadın hareketinin gelişim süreci ne ortaya çıkarabilir? Özgür kadını ve tabii ki aynı zamanda özgür erkeği ne oranda yaratabilir? Bunu, biraz da mücadele belirleyecektir. Bugün hiçbirimizin bu denli güçlü bir mücadele ilişkisi var mı? Örneğin bir erkek veya bayan arkadaş bu konuda bir deneme veya özgürlük anlamında neler yapabilir? Tartışmada, düşüncede bile bir mesafe katedebilmiş midir? Bir öneriler sistemi var mı? Bir ilişkiler sistemi var mı? Yok denecek kadar azdır. Her dedikodu, çekememezlik, yanlış anlamalarla örülmüş bir yaklaşım tarzı, birbirlerini kullanma, idare etme gibi bir ilişkidir. Bu ilişkilerin devrimci faaliyete yaramayacağı açıktır. Bunlar gerekirse açılabilir de. Madem ki geneldeki mülkiyet sistemi kadını gittikçe daha fazla bir mülkiyet konusu haline getirmişse —ki bu böyledir ve hatta günümüzde daha güçlüdür— kadının sunulmasının altında mülkiyetin izini görmemek mümkün değildir. Hayatın hemen hemen her alanında sunulan kadın faaliyeti, bir taşınır mülkiyet faaliyetidir. Bir tarla gibi değildir ama, elle taşınır bir mülkiyetin devri

El Salvador silahlı mücadele pratiğinden çıkarılması gereken bazı dersler

LATİN—AMERİKA DEVRİMLERİNİN BİR HALKASI EL SALVADOR

Latin-Amerika'da, ABD'nin burnu dibinde Nikaragua devriminin zafere ulaşmasından sonra gözler komşu El Salvador'a çevrilmeye başlandı. 1980'nin ilk yıllarında tüm dikkatler El Salvador Ulusal Kurtuluş Mücadelesi üzerinde yoğunlaşırken, her alanda başkent San Salvador'un da ele geçirilmesiyle devrimin gerçekleşeceği iddiası güçlüydü. Ulusal kurtuluş mücadelesinin öncü gücü Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi, resmi açıklamalarında denge aşamasından stratejik saldırıya geçiş yaptığını resmen açıklıyordu. Mevcut durumda aynı şeylerden bahsetmek güçtür. El Salvador Ulusal Kurtuluş Mücadelesi belli bir sessizliği yaşamakla birlikte, ders çıkarılması gereken önemli bir süreç yaşamaktadır. Böyle bir aşamaya gelişin çeşitli ekonomik, siyasi, askeri neden ve bağlantıları mevcuttur. Yazımızda, bir yandan El Salvador Ulusal Kurtuluş Mücadelesini tanıtmaya çalışırken, öte yandan da mücadelenin sorunları ve bizim açımızdan çıkarılması gereken bazı deneyimler üzerinde durmaya çalışacağız.

El Salvador, sahip olduğu 20.000 km² alan ve bu alan üzerinde yaşanan 5,5 milyon nüfusla Latin-Amerika'nın en küçük ülkelerinden biridir. Sönmüş volkan dağların bulunduğu zengin bir tarım ülkesidir. Kültürel olarak zengin Maya ve Aztek kültürüne sahip olan El Salvador, emperyalizmin başı Reagan tarafından dahi Amerika'nın "kültür bahçesi" olarak adlandırılmaktadır.

Aşiretler örgütlenmesinin güçlü olduğu El Salvador, sermayenin ilkel birikim döneminde ıspanyollar tarafından keşfedildi. Yerli halkla yürütülen savaşlar sonucu, ülke 1557'de ıspanyol sömürgecilerinin hakimiyeti altına girdi. 1811'de aristokratlar ve kilise önderliğinde gelişmeye başlayan bağımsızlık mücadelesi, 1841 yılında El Salvador'un bağımsız bir cumhuriyet olarak ilanı ve ıspanyol sömürgecilerinin geri çekilişine kadar devam etti. Bunun üzerine ıspanyol sömürgecileri ülkenin bağımsızlığını ilan etmek zorunda kaldılar. Kısa bir süre sonra komşu ülkelerle savaşım içerisine giren ülke, yabancı işgal, yoksulluk vb. ortamının yanı sıra dönem dönem doğa afetleri ile de karşılaştı. Bu afetlerde milyolarca dolar hasar ile birlikte binlerce insan hayatını kaybetti.

İlk dönemlerde biraz ılımlı olan yönetim, süreç içerisinde gittikçe halka yönelmeye, onun her türlü değerlerini gasp ve tabu etmeye başladı. Halka yönelik baskı, özellikle 1929'lardan itibaren dünya çapında ortaya çıkan ikinci genel bunalımla birlikte had safhaya ulaştı. Bunalımın ortaya çıkardığı baskı ve yoksulluk sonucu toplumda —özellikle köylü yığınları, çiftçiler arasında— devlete karşı kendiliğinden isyanlar gelişmeye başladı. Kendiliğindenci köylü isyanlarının kentlerde bağının zayıf olması, birbirinden kopuk, yerel düzeyde geliş-

mesinden dolayı başarıya ulaşamayarak yenilgiyle sonuçlandılar. 1932'de ortaya çıkan köylü ayaklanmasında 10.000 köylü öldürüldü. Bu dönemde isyanlara önderlik eden aydın Agustín Farabundo Martí halen günümüzde de geliştirilen mücadelede örnek alınan bir kahraman olup, mücadeleciler için FMLN cephesi onun ismiyle anılmaktadır. A. F. Martí aynı zamanda El Salvador Komünist Partisi'nin Genel Sekreteriydi.

Birçok Latin-Amerika ülkesi gibi, El Salvador da bir darbeler ülkesidir. Son 50 yılda 15 kez ordu mensupları iktidara oturmuş, seçilmiş ya da bir darbe sonucu başa geçmişlerdir. Ülkede sürekli sıkıyönetim ve olağanüstü haller ilan edilirken, ordu toplumun tüm yönetim organlarında sürekli yer almaktadır. Ayrıca ordu büyük sermaye sahibidir. Orduya alt bankaların dışında çeşitli tekel işletmelerinde ve anonim şirketlerinde de ordunun yüksek miktarda hisse senedi bulunmaktadır. 1970'ler öncesi El Salvador'da kamu hizmetinde çalışan memurların %42'si askerlerden oluşuyor. Ülkede ezen ile ezilen, yoksul ile zengin çelişkisinin kesintisiz bir biçimde sürmesi ve sürekli çatışmaya dönüşmesi, isyanlara, köylü ayaklanmalarına yol açması, yönetimin askerileştirilmesini zorunlu kılıyor. Toprak ağalarının, çiftlik sahiplerinin, sermayenin —ki bu ordunun da sermayesidir— güvence altına alınması için askeri darbeler çözüm yolu olarak görülmüştür. Çizmelerin baskısını nesilden nesile iliklerine dek yaşamış olan halk yığınlarıyla, ordu arasında keskin sınırlar belirmiştir. Bundan dolayı, ordu-millet edebiyatı burada işlemeyen bir durumdur.

1932'de A. Farabundo Martí önderliğinde başlatılan köylü ayaklanmasının kanlı bir şekilde bastırılmasından sonra, yaklaşık 40 yıl boyunca ülkede bir suskunluk süreci yaşandı. Henüz bu dönemlerde toplumda sosyal ayrışma netleşmemiş ve feodal üretim biçimi önemli oranda egemendi. Tarımda ve kentlerde belli dönemlerde işçi ve köylü grevleri meydana geliyor ve bunların bazıları haftalarca devam edince askeri darbelerle vesile olabiliyordu. Muhalefetin oluşmasına fırsat tanımayarak ordu, başta köylülük olmak üzere halkın siyasal yaşama katılımının engellenmesi yönünde etkin çalışmalar yürütüyordu. Politika yapmak, örgütlenmek yasaktı. Sadece ordunun resmi partisi -PCN- vardı.

Emperyalizmin ikinci Dünya Savaşından sonra eski sömürge politikasını terketmesi ve yeni tip sömürgecilğe yönelmesi eğilimine El Salvador da dahildi ve 1960'lar sonrası emperyalizmin sermaye ihracı ile birlikte, ekonomide bir patlamaya tanık oldu. Kapitalizmin gelişimi ve tekelleşmesi ile birlikte toplumda sosyal ayrışma yaygınlaşırken, kent küçük-burjuvazisi ve orta burjuvazinin çıkarları sarsılmaya başladı. Tekeller ve onun oligarşik yönetimi ile

bu tabakalar arasındaki çelişkiler daha geniş bir muhalefetin gelişmesine yol açtı. Bu tabakaların desteklediği Hristiyan Demokrat Partisi -PDC- ve Sosyal Demokrat Partisi -MNR- birlik oluşturdular. Sosyal-Demokrat Parti içinde, yasaklanmış olan klasik Komünist Partisi etkili bir güce sahipti. Gelişen endüstri ile birlikte siyasal olarak çoğalan işçi sınıfı ve örgütü, sendikalar içinde komünistlerin çalışmaları mevcuttu. Böylelikle 1960'ların sonuna doğru baskı ve sindirmelere rağmen çapı küçük, fakat etkisi büyük olan bir muhalefet ortaya çıktı ve bu da askeri-oligarşik yönetimin tehlikeye girmeye başladığı yönündü.

1970'lerin başlarında Şili'de Allende'nin liderliğindeki Unidad Popular'ın seçimle iktidara gelişi tüm Latin-Amerika'yı etkiliyor ve askeri-oligarşik yönetimlerin çanları çalmaya başlıyordu. Tehlikeye giren yönetim seçimlere gitti ve hilekarlıkla seçimleri kazandı. Başını Komünist Partisi'nin çektiği sol Şili yönetimi parlamenter-reformist yolu izliyor ve radikal devrimci çıkışı frenliyordu. Oysa El Salvador'da şartlar farklıydı, demokratik bir ortam yok denecek kadar zayıftı.

Seçim hilekarlığı ve muhalefete karşı baskının yoğunlaştığı ortamda, radikal ilerici iki illegal örgüt çıkış yaptı. Bunlar, Halk Kurtuluş Birlikleri -FPL- ve Devrimci Halk Ordusu -ERP- idi. Her iki örgütün de kuruluşu 1970'in ilk aylarında gerçekleşir. Bunlardan daha etkili olan FPL, nisan ayında El Salvador Komünist Partisi'nden ayrıldı. Geçmişin eleştirisini yapan FPL'nin temel ayrılık noktası, Komünist Partisi'nin milli ve orta burjuvazi ile olan ittifakının eleştirisi; ayrıca El Salvador ile Honduras arasında çıkan savaşta anayurt savunması ile sosyalist bir tutum takınmasıydı. Bunun dışında FPL, klasik Komünist Partisi'nin mücadele yöntemi olan parlamenter-reformizmi teslimiyet olarak nitelendirip reddediyordu. Devrimin siyasi-askeri öncüsü olma iddiasında olan FPL'nin temel mücadele biçimi, silahlı mücadele ve örnek aldığı yol ise Küba Devrimi idi. Hristiyan demokratlardan ayrılan ERP ile FPL arasında temel ideolojik ayrılıklar yoktu. Halk savaşı ve savaş içinde ayaklanma konularında tartışmalar vardı. FPL genel ayaklanmanın mümkün olmadığını, askeri-politik önderliğin güç-

lenmesi gerektiğini, aksi takdirde bunun bir askeri darbe olacağını savunuyordu. Ve bu dönemde kentlerle sınırlı kalan şehir gerilla eylemlerini düzenledi.

1970'ler sonrası dönemde genel olarak Latin-Amerika'da etkin olan kilise bünyesinde "kurtuluşun teologi"si adı ile bir teori ortaya çıktı ve örgütlülüğe dönüştü. Teori "açlıktan kurtulma" ve "sosyal eşitlik" biçiminde somutlaşıyor ve geniş yoksul kesimlerin desteğini topluyordu. Daha sonra inceleyeceğimiz gibi Latin-Amerika gerilla mücadelelerine lehte ve aleyhte damgasını vuran bir güç de kilisedir. El Salvador'da sol'un 1932'den sonra ulaşamadığı kitle gücüne kilise içinde bu teori ile ortaya çıkan FECCAS ve UTC örgütleri ulaştı. 1975'lere doğru kırsal kesim içinde bu örgütler etkili güçlerdi. Genellikle kırsal alanda yoksul ve orta köylülük içinde örgütlüydüler. Bunun tersine radikal-ilerici örgütler ise kentlere sıkışmıştı. Zaten Komünist Partisi ise 1932 yenilgisinden sonra köylüler arasına ayak basmamıştı.

1979'da Somoza'nın yıkılışı ile Nikaragua devrimcilerinin elde ettiği zafer tüm Latin-Amerika ülkeleri gibi, El Salvador Ulusal Kurtuluş Mücadelesini de yakından etkiledi. Buradaki mücadele henüz tüm kitleleri kapsamına almamıştı. Bunun belirleyici nedeni de ilerici güçlerin farklı gruplara bölünmüş olmasıydı. Bu gruplar arasında —en azından 3-4 tanesi— stratejik olarak farklılıklar yoktu, sadece taktik düzeyde ayrılıklar söz konusuydu. Kurtuluş güçlerinin dağınıklığı devrimin gücünü zayıflatıyordu. 1980'lerin başında genel halk ayaklanmasının belirtilerinin ortaya çıkması ile birlikte, siyasi-askeri örgütler belirli düzeylerde koordineli çalışmaya başladılar. Fabrikalarda, kırsal kesimde toprak için mücadelede somut hedefler temelinde ortak eylemler gelişmeye başladı. Bu dönemde FPL, FARN ve Komünist Partisi ile birlikte Birleşik Devrimci Önderlik -DRU-'ı kurdular. 1980 sonbaharında ise ERP'nin de katılımı ile FMLN —Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi— kuruldu. Çeşitli gerilla örgütlerinin birleşiminden meydana gelen FMLN, ortak savaş kurmayıdır. Giderek sıkışan bir koordine ve birliği de hedeflemektedir.

Bu dönemde Hristiyan ör-

gütlerin de yer aldığı dört halk örgütü Devrimci Demokratik Cephesi (FDR)'ni kurdular. FDR'nin saflarında aynı zamanda çeşitli sendika, üniversite, orta ve küçük-burjuva çevreler de bulunmaktadır. Dağınık bir durumda olan devrimci muhalefet güçlerinin cepheleşmesi, El Salvador devriminin zafere doğru ilerlemesinde güçlü bir adımdı. Fakat adımın kendi içinde taşıdığı yığınla sorunu da ortaya çıkmış ve devrimci mücadelenin duragan dönemler yaşamasına yol açmıştır.

El Salvador'da cepheleşme, çeşitli sınıf ve tabakaların temsilcisi durumunda olan örgüt veya partilerin birliği biçiminde ortaya çıkmıştır. Yani cephe burada örgütlerin bütünlüğünü oluşturmaktadır. Örgütler hem siyasal bir güce hem de askeri bir güce sahip bulunmaktadır. Her örgütün etkinliği altında bir bölge ve her birliğin üzerinde hareket ettiği topraklar vardır. Ortak birliklere ulaşma daha sonra çok sınırlı yaşandı. Aynı ayrı birlikler genel bir komutanlığa bağlı hareket etmekte ve bu komutanlıkça sevk ve idare edilmektedir. Yerel ve bölgesel düzeyde birlikler bağlı oldukları örgütlerin salt birlikleri durumundadır. Bu parçalanmışlık El Salvador'da silahlı mücadele taktiklerinin uygulanmasında önemli sorunlar ortaya çıkarmaktadır.

FMLN/FDR içerisinde proletaryanın etkinlik ve öncülüğü zayıftır. Küçük-burjuva ve Hristiyan örgütler mücadelede birçok alanda söz sahibi olabilmektedirler. Bu anlamda devrimci taktiklerin dönem dönem hayata geçirilmesi, devrimin stratejik saldırı aşamasından sonuca gitmesi bu sınıf ve tabakaların engeline çarpmaktadır. Emperyalizmin ulusal kurtuluş mücadelelerine ve devrimci-demokratik mücadelelere karşı izlediği reformizme etme, tasfiye etme hareketi, ya da bu yönlü sesleniş daha ziyade cephe içerisindeki bu zayıf halkalara hitap ediyor. Yani emperyalizmin bu ülkelerdeki kuklalar eliyle orta ve küçük-burjuvazinin istemlerine cevap vermesi ve böylelikle onları devrimci-direniş mücadelesinin ilerletilmesinde takoz olarak kullanması gerektiği vardır.

Reformlarla devrimci mücadelenin engellenmesi, bastırılması için El Salvador'da 25 Mart 1984'te genel seçimlere gidildi. Genel seçimlerle Duarte tekrar devlet başkanlığına seçildi. Duarte'nin bu seçimlerle izlediği taktik, dışa karşı kendisinin demokrasiye dönüşüm yaptığını göstermelik olarak yansıtmak ve böylelikle devrimci güçlerin direnişini ise demokrasiye karşıtmış gibi göstermek, FMLN/FDR cephesini dış destekten yoksun bırakıp cephe içindeki reformist kesime hitap ederek onu parçalamak idi. İzlenen taktik buydu ve bunu belli oranda da uygulayarak, geçici de olsa bazı başarılar elde edildi. FMLN/FDR'nin seçimler karşısındaki tavrı, seçimlerin tümünden

Devamı 21. sayfada

PKK'de Temsil Edilen Önderlik Gerçeği

Halk üzerinde geliştirilen yabancı egemenlik, günümüzde her bakımdan gerekliliğini yitirmiştir. Kaynağını yüzyıllar önceden alan yabancı egemenlik kendisi için bir meşruiyet temeli bulduğunda, varlığını bu temelin dayanıklılığı ölçüsünde sürdürmektedir. Fakat günümüzde gerek proletarya ve gerekse de proletaryanın öncülük ettiği halklar (en özgün örneği Kürdistan halkıdır), yabancı egemenliği tasfiye etme mücadelesini yoğunlaştırmaktadır. Bugün Kürdistan halkı yabancı egemenliğin her düzeydeki anlamsızlığını yaşamaktadır. Denilebilir ki, Kürdistan halkının yaşaması, her bakımdan gelişmesini devam ettirebilmesi ancak bu yabancı egemenliğin tasfiyesine bağlıdır. Her ne kadar, Kürdistan üzerinde 20. yy. başlarına kadar uygulanan feodal egemenlik aşılmış ve bunun yerine işbirlikçi bir kapitalist egemenlik geçmişse de, bizzat bu rejimin kendisi yaşamını büyük bir zorbalıkla yürütmektedir. Kendi halkından gelen karşı mücadelelerin de etkisiyle bu egemenlik bugün faşizme yönelmiş ve bu uygulamaları daha da geliştirmek istemektedir. Bütün bu gelişmeler ise, Kürdistan üzerinde uygulanan faşist sömürgeciliğin anlamsızlığını daha da açığa çıkarmaktadır. Kısaca, yüzyıllardır süren yabancı egemenliğin gereksizliğine işbirlikçi kapitalizmin anlamsızlığını eklersek, halkımızın her bakımdan sömürgeci otoriteyi parçalamak için ayağa kalkışını zorunlu kılmaktadır. Yine ihanetle eşanlamlı olan reformizmin yarattığı kargaşayı maskeleyen çabalarını açığa çıkarabilir, yüzyıllardan beridir halkımızın yaşam gözlemlerini bir zift gibi tıkamak isteyen ihanetin sözcüklerini tespit edebilir ve bunların gerçek yüzlerini daha iyi görebilsek, halkımız için harcanılacak her saniyenin, her saatin ve günün, mutlaka en zengin biçimlerde geliştirilmesi gereken bir direnme ile dolu olması gerektiği ve bunun da halkımızın yaşamının vazgeçilmez bir şartı olduğu görülecektir. Bu anlamda, Parti tarihimizin, halkımıza dayatılan yabancı egemenliğin açığa çıkarılması ve deşifre edilmesinin tarihi de olduğunu söyledik. Diğer bir deyişle sömürgecilerin ve uydularının açığa çıkarılmasının yanı sıra, halkımızın direnişe kalkma ve bunu yürütme kararlılığının ta kendisidir de.

12 Eylül faşizmi ile içiçe geçen ve onun geliştirdiği tasfiyeciliğin bir ürünü olarak ortaya çıkan ve anlamsız olduğu kadar tehlikeli de olan ve çeşitli sıfatlarla, örneğin "yurtsever", "sosyalist" ve hatta "komünist" olarak karışımıza çıkan bu kesimlerin yüzünü açığa çıkarır ve iyi irdelersek, görülecektir ki, aslında faşizme karşı mücadeleyi geliştirmek mümkündür ve direniş mücadelemiz faşizmin dayatmalarını boşa çıkarabilir. İşte günümüz PKK direnişçiliğinin girilmesi gereken rotayı ortaya çıkarmakla kalmadığı, aynı zamanda bu rotada hangi güçle, hangi sağlam ayaklarla, nasıl bir yürekle ve ne kadar

bir hızla yürünmesi gerektiğini de açığa çıkardığını söyleyebiliriz. PKK'nin direnişçiliği sadece faşist rejime karşı, devrimci yüğitliğin, göreve bağlılığın kanıtlanması olarak değil, başaşağı gidişin durdurulması, tarihin her bakımdan aydınlatılması, bağımsız ve özgür gelişmenin temellerinin sökülmemesine atılması ile halk yığınlarının bu doğrultu içerisinde harekete geçirilmesi olarak da görülmelidir. Partimizin gerçekliğine böyle bir yaklaşımın dışında, kendisini ortaya çıkaran sağ veya sol yaklaşımlar, devrimci direnişe saygısızlığı sergilemekle kalmamakta; arkalarında son derece tehlikeli ve lanetli bir geçmişin var olduğunu da ortaya koymaktadırlar. Partimizin bugün temsil ettiği tarihsel önderliğe ve onun güncel gerçekliğine böylesi bir yaklaşım —ister içten, isterse de dıştan gelsin—, sahiplerine en büyük ihanet yolunu da açar. Bunun için, hatalı tutumlardan ve tarihe yanlışlıklarla yaklaşımdan kaçınmak

Güncel direniş gerçekliğini, önderlik sorununu daha iyi kavramak açısından bütün yönleri ile gözden geçirmek, doğru kavrayış ve uygulamaya ulaşmak gerekmektedir. Devrimcilik odur ki, sadece kavramakla yetinmez, aynı zamanda uygulamayı da başarır. Yani, her anın görevine yetkin ve doğru bir devrimcilikle karşılık vermektir.

gerekir. Eğer, Partimizin tarihsel atılımı içerisinde yer alma gücünü kendisinde göremiyorlarsa, bu adıma saygılı olmalı, hiç olmazsa görkemliliğini selamlamalıdır. Bunun dışında, örtbas etme, karalama çabalarıyla bu gerçeğin üzerini örtmeye, hele hele engellemeye kalkışmak, kısa geçmişte de görüldüğü gibi sahiplerini en fena bir durumda ele vermekten ve hakettikleri cezayı görmekten kendilerini kurtarmazlar.

Güncel direniş gerçekliğini, önderlik sorununu daha iyi kavramak açısından bütün yönleri ile gözden geçirmek, doğru kavrayış ve uygulamaya ulaşmak gerekmektedir. O halde, Parti içi gelişmeleri, önderlik ve yönetim gerçekliğimizi de ele alırken, bu derece ispatlanmış bir gerçek olarak yaklaşım göstermek, Partili olmanın en belli başlı özelliklerinden birisidir. Yetersiz ve yanlış yaklaşımlarda ısrar, objektif olarak sömürgeciliğin ve tasfiyeciliğin ajanları olarak adlandırılmakla karşı karşıya getirmeyecek, aynı zamanda kişiyi ummadığı yer ve zamanda birçok

olumsuzluğun içerisine sokacak ve soylu amaçlarla çelişir bir duruma getirecektir. Böylesi bir duruma düşmemenin biricik yolu, mevcut doğru önderliği ve yönetimi kavramak ve uygulamakla mümkündür. Devrimcilik odur ki, sadece kavramakla yetinmez, aynı zamanda uygulamayı da başarır. Bugün diyebiliriz ki, Partimizin en önemli sorunu bütün Kürdistan'ı bile aydınlatan teorisinin pratikte yetkin bir şekilde uygulanmasıdır. Yani her anın görevine yetkin ve doğru bir devrimcilikle karşılık vermektir.

Önderlik sorununa, TC'nin okullarında verilen eğitimle, ailecilikle, kabilecilikle, bölgecilikle ve duygusal özelliklerle yaklaşmayalım. Bunların yerine, kendisini birçok başarıda kanıtlayan ve özü özgün bir eğitime, kişiliğe dayanan ve Parti iradesine ulaşmayı, içinde erimeyi seve seve kabul eden bir devrimciliği yaşatmalıyız. Parti içerisinde yönetim esaslarıyla oynanmaması ve halkımızın her bakımdan kutsal olan ve büyük bir devrimci pratikle hazırlanmış olan önderliğine yetersiz ölçülerle yaklaşmaması büyük bir önem taşıyor. Biz, kendi bireysel deneyimimizi ısrarla en geniş bir şekilde açıklamaya çalışırken, birçok bölgede de ortaya çıktığı gibi, bu olumsuz yaklaşımların anlamsızlığını ortaya koymaya çalıştık. Halen kendisini en yakın yardımcı konumda hisseden birçok arkadaşın kendi öznel niyetlerini öne çıkarması, adeta kendisini omuzlarda taşıması önemli önder rolünü oynayamamasına yol açmaktadır. Bu durum da, gittikçe yetkinleşmesi gereken, çağa sadece ulaşmayı değil, kendi özgünlüğünü de katmak durumunda olan Parti ve Parti Önderliğimizi de tehdit ediyor. Bu konudaki yetersizliklerin yapısal özelliklere dönüştürülerek, Partiye dayatılmasının tehlikesini tekrar tekrar vurguluyoruz. Önemli olan da, bu yetersizlikleri aşarak, Partimizde netleşen biçimlerle yetkinleşmeyi ve büyümeyi geliştirmektir. İşte, bu konuya daha iyi bir izah kazandırmak için, önderlik sorunu üzerinde durmak istiyoruz.

Önderlik sorunu, bugün bizde en az kavranan ve uygulanan bir olgu durumundadır. Bu Kürdistan açısından daha da önemli bir sorundur. Kürt halkı, yüzyıllardan beri gerçek ve doğal önderlerle karşılaşmamış, sahte işbirlikçi önderlerle yoğun olarak karşılaşmıştır. Böylesi bir durumu yaşayan bir ülkede gerçek halk önderliğinden bahsedeceksek, her şeyden önce eski alışkanlıkların terkedilmesi gerekmektedir. Sorun devrimci önderlik açısından ise, daha ciddidir. Kendisini aldatan, sıg, özünden boşaltılmış ve bir yığın sahte önderlik görünümünü etrafında yaşamının çeşitliliği ve karmaşıklığı karşısında, sorunu bütün açıklığı ile ortaya koymak da yetmiyor. Çok çeşitli deneme uygulamalarıyla defalarca pratikten geçirildikten sonra, doğru bir kavrayış ve uygulama ile, sorunu çözüme götürmek mümkün olabiliyor.

Yaşanan mevcut gerçekliğimiz, önderlik sorununun çözümünden uzak bir durumu göstermektedir. Böylesi bir durumu yaşamak, gerçekten acınacak, öfke duyulacak bir yapıdır... Kişiler içinden çıktıkları aile, sınıf, mahalli ve bölgesel özelliklerini yoğun olarak önderlik olayında yansıtırıyorlar. Bu şekilde yaşanan olgular ise sakıncalı bir durumu arz etmektedir. Bugün savaştığımız sahte önderlikler ve bunları dayatan sömürgecilik de, bu özelliklerin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Bunlardan kopuş, devrimci bir tarzda yapılmadığından, uygulama ve özelliklerin şiddetli etkisi altında olmakta ve bizim militanlarımız bunları aşamamakta, tam tersine bunların ağır etkisi altında yaşamaktadır. Bu bizde işleri ağırlaştıran, başarı oranını son derece azaltan, vahim yanlışlara ve kayıplara düşmeye yol açan, çözmemiz gereken canalcı bir sorunumuzu oluşturmaktadır.

İnsan toplumunda, önderliklerin ortaya çıkışı, gelişim ve sona erişti üzerinde çok şeyler söylenebilir. Tabii ki, bunlar çok çeşitlilik gösteren gelişmelerdir. İnsanoğlu önderlik sorunu karşısında ortaya çıkan boşluğu gidermek için çok çeşitli arayışlar içerisine girmiştir. Bir yandan bunu sınırsız yetki sahibi tanrılar biçiminde yükseltmiş, diğer yandan en gaddar imparatorluklar biçiminde ortaya çıkarmış, diğer yandan ise gerçekten bir halkı şahsında temsil eden önderler biçiminde ortaya çıkarmıştır. Egemen sınıf kendi üslubuna uygun bir şekilde, önderlerini yaratmıştır. Bunları çok çeşitli soyutlamalar biçiminde, ya göklere çıkarmış, ya tapınaklara yerleştirmiş, ya mezarlara defnetmiş, ya heykellerini dikmiş, ya da sanat eserleriyle taklit etmiştir. Bu bir toplumun, bir halkın, bir ulusun büyük bir gereksiniminden doğmaktadır. Bir sınıf ancak önderler tarafından yönetilebilir.

Baskı altına alınmak istenen veya egemenlik kurulmak istenen bir sınıf veya halk her şeyden önce gerçek önderlerinden yoksun bırakılır. Bunun yerine ise, egemen sınıf kendi işbirlikçi-sahte önderlerini geçirir. Bu, tarihi gelişim içerisinde değerlendirilebilecek bir konudur. Biz bu konuyu açmadan, kısa bir değinmeyle yetineceğiz.

Halkımızın önderlik konusunda yaşadığı durum daha ilginç bir durumu göstermektedir. Halkımızın durumu özenle incelenirse, önderlik sorunu bizim açımızdan nasıl olumsuz bir biçimde kendisini ortaya çıkardığını görmekteyiz. Önderlik tipleri sınırlı olan bir toplumuz. Bazı önder tipi olarak ortaya çıkanlar ise, ailesel, aşiretsel, kabilesel ve sınıfsal çıkarlarını, yabancı egemenlikle işbirliği içerisinde nasıl yürüteceklerinin planını yapmaktadırlar. Bugün var olan hainleri bile incelersek, gerçekten bunların en uydu, en uşak tipler olarak halkımızın karşısına en alçaklıkla ve aynı zamanda bir yığın sahte ilişkiyle çıktıklarını görmekteyiz. Yine bunların çok köklü bir tarihsel

ihanet gelenekleri vardır. Bugün bu güçler, bir yandan önderlik anlayışlarını topluma dayatırken, sömürgeciler ise her gün uyguladığı politika ve yöntemlerle böylesini yeniden üretmekte ve bunlara dayanarak hakimiyetini güçlendirmek istemektedir. Bu açıdan denilebilir ki, bu sahte önder tipleri bir başka halkın bünyesinde görülmeyen tahribatlara bizde yol açarlar. Tabii ki, bunu da büyük bir rahatlıkla içerisinden, olağan bir durummuş gibi göstermek istemektedirler. Yani açıktan, "işte ben bir hainim, ihanet yapıyorum" dememektedirler. Bir Fransız ulusunun örneği vardır; Fransız ulusu bağımsız yaşamaya alışmış bir ulustur. İkinci Dünya Savaşında, zamanın hükümeti Hitlerle çok kısa bir devre için ittifak yapar. İşte o dönemin hükümeti ve başbakanı Fransa tarihinin en büyük haini olarak değerlendirilir ve Fransa tarihinde kara bir yeri vardır. Yaşanan bu gerçeğe rağmen bizde ihanetin sınırı yoktur. Her militanımızın sahip olduğu yakın çevrelerinde bile en tehlikeli bir hainin ortaya çıkması az görülür olaylardan değildir. Toplumun bunu adeta normal karşılaması ve sömürgecilerin de sürekli bir biçimde bunu teşvik etmesi, bizde ihanetin gırtlığa kadar yaşanmasına yol açmaktadır. Bu sadece ağalar, aşiret reisleri için değil, çok basit çıkarlar karşısında yoksul insanlar da ihanet içerisine girmektedirler. Açık ki, sorunun bizde olduğu boyut derindir. Bu sorunun tarihsel temellerini çeşitli değerlendirmelerimizde ortaya koymuştuk.

Eğer bugün militanlarımız, Partimizin önderlik konusundaki siyasal yaklaşımlarını biraz kafa yorarak uygularsa, en tehlikeli hedefleri belli bir sıralama temelinde yok edebilir ve bunların yerine doğru önderliği geçirebilirler. Bu temelde, militanlarımız en iyi çözümleyici faktör rolünü oynayabilirler. Her zaman vurguladığımız gibi, kendi yaşamlarını köklü ele almayan biri nerede olumluluk, nerede olumsuzluk, nerede ihanet, nerede direniş var; bunu açığa çıkaramaz. Bu nedenle her militan yoğun bir gözlemlleme ile olumlulukları geliştirmeli, olumsuzlukları ise, sürekli tasfiye etmesini bilmelidir.

Parti tarihimiz ve siyasetimiz bu konuda epey imkan sunmaktadır. Bu olanakları değerlendirebilmek için gerçek önderler gibi yaşamasını bilmek gerekir... Önderlik olayı, çok önemli bir olgudur. Kürdistan tarihinin doğru yorumu ile görülecektir ki, Kürdistan'da muazzam bir ihanetin, hain önderler biçiminde bir gelişimi vardır. Günümüzde de bir yığın hastalık ve tehlikeli ihanetler içerisinde bulunan önderler vardır. Bunlar bazen faşist-sömürgeci rejimin işbirlikçileri, bazen "sol", "yurtsever" maskeli hainler olarak ortaya çıkarlar. Diğer bir kesim ise, ne faşist rejime hizmet eden, ne de halka herhangi bir yararı dokunan lümpen önderler olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Gerçek halk önderlerine sıra geldi mi, adeta kuruyan toprak misali,

burada adım adım bir kuruma görülmektedir. Gerçekten halkı yönetebilecek önderler çok az sayıda çıkmaktadırlar. PKK hareketi, bir anlamda halkımızın bu tarihsel durumunu tersyüz etmek ve sahte önderleri alaşağı ederek, gerçek halk önderliğini geliştirmenin adımıdır. Diğer bir deyişle PKK hareketi, doğru halk önderliğini geliştirmek için yapılan çıkışın adıdır. Sık sık vurguladığımız gibi, ilk çıkışların anlamı büyüktür. Bu anlamda PKK'nin ilk çıkışı aynı zamanda ilk önderlik bir çıkıştır da. Yani bizzat önder olarak, daha ilk sözcüleri ortaya koyarken bile bir çıkış vardır. Sorunlarımızın bu konuda ağır olmasının bir nedeni de bu gerçeklikte yataktadır.

Bir yığın tepkiler, öfkeler ve karışık durumlar ortaya çıktığından dolayı çok zor olan önderlik sorunu kolay kolay çözüme kavuşmuyor. Özellikle de ailesel yetişme tarzı, sömürgeci okullarda alınan kültür, çağdaş tecrübeyi sağlıklı bir temelde özümseyememe, yüzeysel kalma ve PKK çizgisinin yeniliği, gerçek halk önderleri düzeyine ulaşamamanın bir izahı olabilir. Fakat esas nedeni olarak bu konudaki çabanın, isteğin zayıflığı ve düşünce gücünü kullanamama, bunları iyi birleştirememeyi sayabiliriz. Yani bir militanımıza, daha ilk katılışta niye iyi bir önder olmadın demeye hakkımız yoktur. Şüphesiz bunlar önder olarak ortaya çıkmamaktadırlar. Bunlar ancak pratik içerisinde yetişerek mücadelemizin çeşitli ihtiyaçlarına cevap verirler. Bunlar aynı zamanda önder yetiştirme görevi ile de yükümlüdürler. Görevler karşılıklıdır. Sağlıklı bir önderlik, sağlıklı bir uyumu da gerekli kılar. Bu açıdan biz, PKK hareketi için, tarihsel ve güncel gelişmeler karşısında önemli bir boşluğu giderme hareketidir derken; bu gerçekliği dile getirmek istiyorduk.

PKK'de somutlaşan gerçek halk önderliğinin, bu önderlikten talep edilebilecek her şeyi sunma durumunda olduğunu ve halkın uzun ve kısa vadeli temel ihtiyaçlarına cevap vermesi gerektiğini belirtmeye bile gerek yoktur. İşte, bu görevlere talip olmak, bunların gereklerini "ben yaparım" demek bir öndere yaraşır bir çıkıştır. Bu konudaki Parti tecrübemiz çokça aktarıldı. Ama bugün ortaya çıktığı gibi, bunlar sadece iyi bir anlatım olarak kalıyor. Halen birçoğunun soruna bu derece sığ yaklaşımının izahı gerçekten güç olan bir durumdur. O halde, PKK'nin önderlik çıkışının anlamı nedir? Kürdistan toplumunun yapısı bilinmektedir. Hele birey bu yapı içerisinde her şeyden uzaklaştırılmıştır. İşte, gerek toplumun ve gerekse de bireyin haklarının hepsinin yeniden kazanılması ancak bunun öncüsü, bunun örgütü olarak ortaya çıkmaya bağlıdır. Yani halkın topraklarının kazanılmasının, sosyal gelişmenin ve siyasal bir güç haline gelmeye kararın verilmesi ve kararı uygulayacak güç sahibi olmak anlamına gelir. Bu da bir partinin programında ifadesini bulur. Parti öncülüğünün tanımı ise, programın tespiti, bunu uygulayacak örgüt yapısı ve bu örgütün savaşım tarzının belirlenmesi anlamına gelir. Başarılı bir halk önderliği ise, ancak bu temelde

ortaya çıkar. Halkın hayati çıkarlarının doğru yorumlanması, bunun uygulamaya dönüştürülmesi temelinde ancak başarılı bir halk önderliğinden bahsedebiliriz. Bunun dışında, halkı şu veya bu gücün uzantısı haline getirerek, tehlikeli maceralara sürüklemek en tehlikeli bir girişimdir. Böylesi bir maceracılığı halkımız arasında geliştirmek isteyenler de vardır. Bunlar, halkın çıkarlarına saygı göstermeyen, hayati taleplerini esas almayan ve kendi çıkarları uğruna halkı savaştıran ve gücünü boşa harcayan hain önderlerdir. İşte, bu aynı zamanda işbirlikçi önderliğin kendisini göstermesidir de. Yine, bir halkın kölelik koşullarında yaşamını kabul edebilir göstermek, direniş gelişirmenin imkansızlığından bahsetmek ve bütün bunları halka aşlamaya kalkışmak, sömürgeciliğin gönüllü uşakları olmaktır. Bu tipler halk önderi olmak şurda kalsın, kırıntı misali bazı haklar elde etmenin savaşımını veren hayvansal bir yaşamın temsilcileridirler. Bunlar, sömürgeci yağma içerisinde, paylarının azalmasından dolayı öfke duyan ve bu öfkelerini zaman zaman daha fazla kırıntı koparabilmek için dile getiren kesimlerdir. Bu tip önderlikler, son dönemlerde yaygın olarak ortaya çıkarılmaya başlandı. Efendilerine, "halkı benden daha iyi uyutan olmaz" diyen; bu kesimlerin sömürgeciliğe karşı çıkışı, sahibinin yanından ayrılmayan bir hayvanın hırlamasına çok benzemektedir. Bu işbirlikçi önderlerin zaman zaman çıkardığı seslere bakmayalım; bunlar gerçek bir hayvan gibi bile hırlamasını bilmezler. Ancak, halkın sömürgecilere duyduğu tepkinin önünde bir perde görevi görürler. Bu nedenle sahte önderliklerin durumunu yetersiz bir yaklaşımla izah edemeyiz. Bu konuda, sözkonusu güçlerin gerçek niteliklerini, özelliklerini iyi tanımak ve gerçek halk önderliğinin tüm özelliklerini ortaya çıkarmak durumundayız.

PKK hareketi, bütün bu olumsuzluklara rağmen gerçek halk önderliğinin mensubu ve savunucusu bir harekettir. Her şeyden önce bu özelliğimizi yetkin bir şekilde kavrayalım ve uygulamasını da en az bunun kadar ustaca gerçekleştirelim. PKK'nin günümüze kadar mücadelesi, denilebilir ki hem teorik ve hem de pratik olarak gerçek halk önderliği düzeyine ulaşmıştır. Biz, bugün Parti hareketi olarak, böylesi bir önderliği siyasal örgüt gücü olmak ve sistemli bir eylemliliğe kavuşturmak konusunda yoğun bir mücadele veriyoruz. Bu durumun izahını çok çeşitli örneklerle yaptık. Örneğin; lafın, öze ve pratiğe uygun bir temelde söylenmesi ve bunların içiçe geçmesi temelinde geliştirilmesinin önemli büyüktür. İşte, mücadelemizin bir de bu yönü iyi kavranılmak durumundadır. Şu iyi bilinmelidir ki, ancak ileriye atılım durumunda olan sınıfın temsil ettiği çıkarlar, halkı çağın seviyesine yükseltebilir. İşte bu önderlik önünde en fazla eğilimesi ve saygı duyulması gereken bir önderliktir. Yine bu önderlikte halkın çıkarları, düşünceleri somutlaşmıştır. Meşru kabul edilmemesi gereken bir önderliğe, stratejik veya taktik olarak da olabilir, birçokları bağlı kala-

biliyorlar. Bu güçlere destek veriyor, yaşamasına olanak sağlayabiliyor ve hatta bunların düşmanın yanına gitmesine bile göz yumulabiliyor. Bu durum nedir? Bu bilimsel olarak ispatlanmış önderlik kavramına ters düşmektedir.

Bugün sadece Parti tarihimiz ve halkımız içinde değil, diğer halklarda da saygı duyulması gereken önderler, yani otoriteler vardır. Bu nedenle, her militanımız, her taraftarımız, kendisini kanıtlamış bir önderliğe bağlı yaşamayı vazgeçilmez görmelidir. Birçok şeye bu temelde yaklaşır, gerekirse kırk yıl da aç kalmasına bilir, ama bu soylu değerlere bağlı kalmasını ve onlar için de yaşamasını becerir. Bunu ise, sembollerle, ahlakında ve her türlü yaşamsal eylemliliğinde sergiler. İşte, önderliğe bağlı yaşamın anlamı budur. Haklı olduğuna inanılan ve halkın çıkarlarının seçkin bir temsilcisi olan önderliğe bağlılık bu temelde gelişir. Bizde çok alışılmıştır; çeşitli putlara tapma ile, önderliğe bağlılık aynı görülür. Yani önderliğe bağlılığı, putlara taptığı düzeyde ele alır. Bu putları kimlerin icat ettiği biliniyor. Bunun yerine gerçek anlamda Partiye bağlılık geçirilmelidir.

Partiye bağlılığın büyük bir ustalıklarla yerine getirilmesi gerekmektedir. Hep "inaniyordum, sanıyordum" demekle ve yabancılıkları ortaya koymakla, bu bağlılığın gerekleri yerine getirilemez. Biz, Parti Önderliğinin

PKK olayı, Kürdistan'ın tarihinden gelen boşluğu dolduran ve bunun her alandaki temsilini yapan bir olaydır. Bugün herkes bu bayrak altında yer almak ve yaşamını bu şekilde sürdürmek ve bu temelde düşmana karşı savaşmak durumundadır. Zaten biz böylesi bir gelişmeyi yaratmak için, her şeyimizi ortaya koyuyoruz.

halkımız açısından son derece hayati bir önemde olduğunu belirtiyoruz. İşte, bu önderliğe bağlılığın korunması da bu derece hayati bir sorundur. Önderlik sorunumuzun en önemli hususları; bütün bir asrı etkileyecek bir gücü ve egemen düşünce tarzını ortaya çıkarmak, bunu bütün güncel yaşama hükmedecek, taktik ve teknik biçimlerle birleştirmektir. Bütün bunlara bizim çok şiddetli ihtiyacımız vardır. Bu kadar sahte biçimlerin ortalıkta dolaştığı bir ortamda, bütün bunları gerçekleştirmek, ancak büyük bir mücadele yürütmekle mümkün olur. Her yerde mücadele, karşıtların durumuna göre ya şiddetli, ya da yavaş olur. Bu konuya büyük bir çatışma olayı olarak yaklaşacak, sahte olanla gerçek olan arasındaki ayırım ve taraf olmamız gerekenle, karşı çıkmamız gereken arasındaki zıtlık ölçüsünde önderlik olayına yaklaşmamız bilimsel bir yöntemdir.

PKK olayı, Kürdistan'ın tarihinden gelen boşluğu dolduran ve bunun her alandaki temsilini yapan bir olaydır. Bugün herkes bu bayrak altında yer almak ve yaşamını bu şekilde sürdürmek ve bu temelde düşmana karşı savaşmak durumundadır. Zaten biz böylesi bir gelişmeyi yaratmak için, her şeyimizi ortaya koyuyoruz. Eğer biz böylesine tarihsel bir ihtiyacın gerekliliğine inanmasaydık ve bunun için yoğun bir çaba harcamasaydık, değil halkımızın en seçkin ögelelerini bir araya getirmek, iki kişiyi bile birleştiremezdik. Bunun için amacın büyüklüğünden, çabanın soyluluğundan bahsediyoruz. PKK olayının anlamı, işte budur. Böylesi bir büyüklük için gerçekten ne kadar ser veriliyor? Bunu ayırdedebilmek için, pratiğe bakmak gerekir. Sahteliklerle, gerçeği birbirinden ayırdedebilmek için, mutlaka pratiğin nasıl yürütüldüğünü değerlendirmek gerekir. Bu konularda, her biri abideleştirilmesi gereken şehitlerimiz, yine zindan direnişçiliği vardır. Bunların yanısıra, hainlerin kimler olduğu da biliniyor.

Şehitlerimiz ve zindan direnişçilerimizin her bir atılımı, tarihimizin yüzyıllardır devam eden başaşağı gidişini durduran atımlardır. Bütün bu gerçeklikler kendisini pratikte kanıtlamıştır. Ve halen de halkımızın yoğun bir şekilde bağlı olduğu ve kendi desteği ile kanıtladığı gerçeklerdir bunlar. Bu anlamda PKK olayının ispatlanmış bir önderlik olduğunu söylüyoruz. Bu gerçekten de, en bilinçli, en fedakar ve en cesur bir doğustur. Bugün düşman bile böylesi bir doğuşun olacağına inanmamıştır. Böylesi bir doğuşun yaratıcıları, bahsettiğimiz değerlerdir. Bazıları ister içten, isterse de dıştan olsun bunu kabul etmeyebilir. Eğer Sezar'ın hakkı Sezar'a verilecekse, Kürdistan'da önderlik olayı, PKK önderliği biçiminde kazanılmıştır. Bugün kazanılan bu önderliği, ne şu veya bu hainin boş çabaları, ne de şu veya bu diploması oyunu engellemeye yetemez. Yani hiçbir manevra bu ispatlanmış önderliği ortadan kaldıramaz. En zalim bir yönetime karşı, en az donanımla karşı çıkan ve bu temelde halkın birliğini sağlayan bir önderlik öyle kolay kolay tarih sahnesinden silinemez; ve tarihin bu güçlerin hakimiyeti altındaki gelişmesi durdurulamaz. Bu anlamda, mevcut sahte önderliklere hiç olmazsa bu tarihi gerçekler karşısında yeniden kendilerini gözden geçirmelerini, dönüp bir durumlarına bakmalarını ve gerçek önderliğin neresinde olduklarını görmelerini ve buna göre eğer güçleri varsa gerçek önderliğe soyunmalarını, yok eğer bu gücü kendilerinde görmiyorlarsa saygılı olmalarını salık veriyoruz. Ama ille de mevcut durumlarını devam ettirmek istiyorlarsa da bu zıtlığın doğasına uygun acımasız bir çatışmayı da kabul etmeleri gerekir. Bugün var olan önderlik geçiğimiz bu durumdadır. Bu konuda içerisine girilebilecek hiçbir oyun ve gerçek önderliğin konumuna ters bir durum, onları kurtarmaya yetmeyecektir. Bu durumda yapılması gereken, eğer bazılarında söylenildiği kadar yaşamsal öz varsa sağlıklı bir ilişki tarzını bulup mevcut gerçeklik temelinde uygulamalıdır. PKK hareketi bundan

sonra gerek kendi içinde, gerekse dışı karşı halk önderliğinin bütün gereklerini uygulayacaktır. Başta düşmanı altetmek için yine kendi içerisinde arada kalanlara, devrimciliği götürmek gücünde olmayanlara karşı, çok çeşitli yöntemlerle halka özgüv savaşı yürütecektir. Burada gözyaşı, duygusallık, acıma vb. fazla bir rol oynamayacaktır. Bu aynı zamanda bilimsel sosyalizmin kendi gerçekliğimize de uygulanmasıdır. Ancak bu doğrultuda savaşacağız ve kazanacağız.

... Yapısal bir özellik olarak dile getirilen ve gerçekten devrimci kişiliğimiz ve çabalarımıza ters ve hiçbir başarı, gelişme şansı vaatmeyen önderlik sıfatına yaraşmayan özelliklerin parçalanması büyük bir önem taşımaktadır. Parti Önderliğimizin kanıtladığı gibi, milyonların çıkarlarını esas almak, bunu istek ve iradede somutlaştırmak bizde de gerçekleşmesi gereken militanlığın özüdür. Tüm yönetici ve diğer Parti çalışanları, dönemi daha güçlü kılmak için yoğun bir çaba sarfetmelidirler. Bu sadece, Partimizin şahsında yaşaması gereken bir olay değil, tarihimizin yetkin ve doğru bir önderlik tarafından karşılanmasıdır. İnsanı bu kadar ayaklandıran bir çağrıya, yüksek bir istek ve arzu ile karşılık vermemek mümkün değildir. Bu sadece bir göreve çağrı değil, aynı zamanda tarihin bu şekilde hızlı yürüyüşüne katılma şerefini taşımadır da. İşte militanlara bahsedilen onur ve şeref budur. Bu bizde artık bir karakter, bir yaşam felsefesi olarak da kalmıyor; Partimizin vazgeçilmez bir ahlaki ilkesi ve davranışı haline de geliyor. Buradan tüm halkımızın yaşamına dalga dalga yayılıyor. Halkımıza verilmesi gereken özsuu vererek, onun olması gereken bir canlılığa ve yaşanması gereken bir yaşamın içine sürüklüyor.

İşte böylelikle, Partimizin kendisini adım adım teoriden pratiğe aktarması da gerçekleşiyor. Bu konuda geçmişi ne kadar yetersizliklerle dolu olursa olsun, eğer kendi dürüstlüğüne güvenenler varsa, doğru bir önderliğe ulaşmaları için, sonuna kadar Partimizin desteğini yanlarında bulacaklardır. O halde, görevlerimizi yeniden yakalamaya çalışalım, kendimize olan güveni güçlü kılalım. Bu özellikleri sadece kendimize hakim kılmakla kalmayalım Parti yapımıza, tüm sempatanlarımıza ve giderek halka hakim kılmaya çalışalım. Gün, lanetli bir tarihsel geçmişi esas alan faşizme karşı, böylesi bir önderlik için yaşama günüdür. Bunun dışında hiçbir yaşamın var olduğunu bile düşünmüyoruz. Doğru devrimci bir yaşam içerisine girmemizi engelleyen, ister bizden, isterse dışımızdan kaynaklansın bütün yetersizliklere, hatalara ve yanlış anlayışlara karşı sonuna kadar bir savaşımı yürüterek doğru bir önderliğe ulaşacağımız açıktır. O halde böylesi bir yaşamı kazanmak için yürüteceğimiz bir mücadele Parti mücadelesidir. Mücadeleye bu şekilde katılmak da doğru bir partililiktir.

Bütün Partilileri ve halkımızı kendi gerçekliği ve öz iradesinin temsili olan Parti Önderliğimiz etrafında birleşmeye ve bu önderliği başarıdan başarıya götürmeye çağırıyoruz.

DEVİRİMCİ SAVAŞIN GELİŞTİRİLMESİ ÜZERİNE

Baştarafı son sayfada

durumları sözkonusudur, gelişim eşitsiz ve dengesizdir. Bir alanda yaygın gerilla gündemde iken, bir başka yerde silahlı propaganda gerekebilir, bir diğer bölgede ise daha değişik bir mücadele düzeyi söz konusu olduğundan tüm bunların koordinasyonunun yönlendirilmesi ve denetimi gerekir.

Öte yandan, savaş ortamı değişken bir karektere sahiptir. Günlük ve anlık değişiklikler olur, koşullar değişebilir, yeni imkan ve fırsatlar ortaya çıkabilir. Bu durumda yeni mücadele biçimlerine geçmek, yeni taktikler uygulayarak, mücadeleyi gelişen koşullara göre düzenlemek gerekir. Yönetim buna kabil olmalıdır. Eğer savaş bir sanat ise, onu yöneten, örgütleyen ve uygulayanlar da iyi bir sanatçı olmalıdırlar. Her geçen gün yeni eserler ve değerler yaratmak zorundadır. Yetenekli bir ressam, iyi bir resim ustası demektir. Çizdiği tablolar ve yarattığı eserler onun başarılarının asıl ölçütüdür. Bu savaş için de geçerlidir. Yönetim ve komutanlıktaki ustalığın yanısıra, burada planlama ve denetimin de önemine işaret etmek gerekir. Planlama faaliyetlerin biçim ve yöntemlerini belirlemek, düzenlemek ve belli bir zamanlamaya tabi tutmaktır. Planlar gelişmeleri karşılayabilmeli ve uygulama gücünü aşmamalıdır. Yine planlar gücün ve ortamın gerisinde bir taktik dayatmamalıdır. Açık ki, geçmişte de planlar yapılmış ve faaliyetlere bu doğrultuda yön vermek istenmiştir. Ancak, ister yönetimde, ister denetimde, isterse de örgütlenme ve taktikte olsun, önemli yetersizlikler olduğu için, yapılan planlar çoğunlukla kağıt üzerinde kalmış, savaşı ilerleten, geliştiren bir unsur olmaktan uzak kalmıştır.

Bunların tümü yönetim sorunu olup, onun tarafından çözümlenerek savaşa ivme kazandırabilirler.

2. Örgütlenme ve Taktik Unsurların Uyumu Önemli Bir Gelişme Yasasıdır

Örgütlenme düzeyi savaşın düzeyini gösterir. Savaşçı birliklerin örgütlenmesi mücadele taktiğine göre düzenlenir. Silahlı propaganda taktiğinin uygulandığı bir alandaki asgari örgütlenme ile gerillanın çeşitli dönemlerindeki örgütlenme ve taktik de değişir. Fakat bu gelişmeler uyumlu olmalıdır. Yani örgütlenme düzeyi taktiğin uygulanmasına engel olmamalı veya onu aşmamalıdır. Örneğin; silahlı propaganda grup örgütlenmesiyle sürdürülüyordu ve en gelişkin örgüt de takımdı. Ancak belli bir gelişmeden sonra, yani silahlı propagandanın yerine gerilla taktiğinin geçerli olduğu bir dönemde, eski örgüt biçiminde ısrar etmek savaşı geriye çekmek olur. Bu durumda taktik aşama kaydetmek mümkün olamaz. Tersî biçimde ele alalım. Diyelim ki, devrimin silahlı güçleri giderek büyümektedir, canlı ve yaygın bir kitle desteğine sahiptir. Askeri birimlerimizi takımlar, bölükler düzeyine çıkarmak olanağı vardır. Bu durumda hala silahlı propaganda taktiğinde diretme ne anlama gelir? Burada da sonuç yine savaşı geriye

çekmektir. Geçmiş pratik biraz da böyle değil midir? 15 Ağustos'un geliştirdiği zemin üzerinde taktikte silahlı propagandada direktme sonucunda takımlar düzeyindeki güçlerimiz gruplara bölünmüştür. Daha ilk günden itibaren savaş geriye çekilmiş oluyordu. Bu durum, savaşın tüm süreci boyunca bir anlayış düzeyinde sürdürüldü. Birçok kez taktikte aşama kaydedilmek istenmiş, bunda kısmen başarılı olunmuştur. Ancak bu genel düzeyde olmadığı için sınırlı bir başarı olarak kalmıştır. Örgütlenme, taktik gereğine ulaştırılamadığından ötürü, istenilen aşama yaratılamamıştır.

Yeni dönemde savaşı geliştirmek, yaymak istediğimize göre, o halde mevcut gücümüzü planlamamız çerçevesinde, hedefin taktiğine uygun bir düzenlemeye tabi tutmak zorundayız. Dolayısıyla birliklerimizin örgütlenmesi ve bileşimi taktiğin ihtiyaçlarını karşılayabilmeli ve gelişmeleri karşılayabilme yeteneğinde olmalıdır.

Örgütlenme ve taktiğin uyumu durumunda gelişme artık uygulamanın başarısına bağlıdır. Bunun bir yönetim sorunu olduğu, komuta yeteneklerini ve (savaşçı) taktik ustalığı ilgilendirdiği belirtilmişti.

Nicel ve Nitel Gelişimin Devrimci Savaşa Olan Etkisi: Bununla, savaşan güçlerin sayısal olarak büyümesi ve bu güçlerin çarpışma kapasitesindeki gelişmesi kastedilmektedir. Bilindiği gibi savaş, silahlandırılan insanlarla yürütülür. Ne kadar çok insan silahlandırılırsa, düşmanla o oranda çarpışılabilir. Başlangıçta küçük ve yetersiz güçlerle işe başlansa da giderek büyüyen ve gelişen bir güce ulaşmak zorunludur. İnsanlar savaşı olarak alınıp silahlandırıldıkça güç büyür ve bu büyüme oranında eylemin çapında da bir büyüme doğar. Örneğin; bir gerilla takımının eylem hedefi düşmanın takım düzeyindeki veya daha alt düzeydeki güçleri iken, üç takımın bileşiminden oluşan her bölük gerillanın eylem hedefi düşmanın bölük düzeyindeki gücü olmaktadır.

Öte yandan, eylemin çapında ve çarpışma gücünde etkili olan diğer bir şey de, savaşan güçlerin tecrübe, deneyim ve taktik ustalığıdır. Yani savaşta denenmiş, pişmiş ve çarpışma kapasitesi gelişmiş bir gücün, deneyimsiz ve acemi savaşçılardan oluşan bir güce oranla daha başarılı olacağı açıktır. Bir birlikteki usta ve tecrübeli savaşçı sayısı o birliğin gücünü artırır. Bunların oranı başarı oranını yakından etkiler. Deneyimsiz ve zayıf savaşçılardan oluşan bir takımın başaracağı işi, usta ve tecrübeli 10-15 kişi rahatlıkla yapabilir. Uсталık sadece eylemde başarıyı sağlamakla kalmaz, ama aynı zamanda savaşa taktik tikanıklığı giderdiği gibi, eylemde çok yönlülüğü de geliştirir. Savaşa tek düzelik esas olarak acemilikle ifade edilebilir. Ancak bunda ısrar etmek savaşta ve taktikte tikanmaya yol açar. Ki bu gerileme demektir. Öyleyse gücünü arttırmayan ve eğitip güçlendirmeyen bir örgüt savaşı geliştiremez.

Başka bir açıdan bakalım. Savaş güçlerin karşılıklı olarak birbirlerini imha etme olayıdır. Dolayısıyla saflarda (karşılıklı) sürekli kayıp ve dağılmalar olur. Bu nedenle her ordu, sözkonusu kayıpları telafi etmek ve savaşın ihtiyaçlarını karşılamak için yedeklere gereksinim duyar. Bunun kaynağı halk kitleleridir. Devrimci bir ordu halka dayarak gücünü takviye etmek, büyütmek zorundadır. Gücünü arttırmayan, giderek daha büyük birlikler düzeyine çıkarmayan bir gücü düşünelim. Savaşan bir güç için çarpışmalarda kayıplar kaçınılmazdır. Dolayısıyla birçok çarpışmaya girişmek, eylem düzenlemek durumunda olacağına göre, belli bir süre sonra gücünde bir azalma olacağı açıktır ve bunun önüne de geçilemez. Ne kadar usta olunursa olunsun sayıyı sabit tutmanın olanağı yoktur ve tek taraflı kayıpların verildiği bir savaş olamaz. Bu durumda doğal olarak ilkin bir gerileme ardından dağılma veya imha görülecektir. Durum ne olursa olsun tecrübe ve ustalık savaşta en başta gelen bir husus olmakla beraber, bu nicel bir artışa tekabül etmezse uzun vadede fazla bir anlam ifade etmez. Tecrübe ve ustalık savaşta başarı oranını artırır, kaliteyi yükseltir, ama sadece bununla savaş kazanılmaz. Yani savaşı usta bir ekip işi değil (böyle ekipler de çok gereklidir), silahlı kitlelerin işidir. Elbetteki burada devrimci savaşı kastediyoruz. Bu nedenle her iki hususa gereken önem verilerek bunların bütünleştirilmesiyle savaş pratiğinde kapasite ve kalite de gereken ihtiyaçlara cevap verilebilir. Yeterli güç ve çarpışma tekniğiyle kazanılmayan çatışma, sağlanmayacak bir gelişme olamaz.

Geçmiş dönem boyunca savaş gücümüzde ilk etapta kısmi bir artış olsa da olanaklar değerlendirilmediği ve buna gereken önem verilmediği için ordulaşmada zayıf kalınmış, düşmanla girilen çatışmalarda uğranılan kayıplar nedeniyle, giderek bir gerileme ve daralma olmuştur. Bu nedenle de savaş geliştirilmemiş, düşmana esas biçimiyle geri adım atırılamamıştır. Savaş ortamında edinilen deneyim ve tecrübe ise, başlı başına savaşı geliştirmeye yetmemiştir, sadece daha az kayıp, ortamı kısmen canlı tutma, gelişme zeminini hazırlama ve tek tük kaliteli eylem gerçekleştirmeyi başarmıştır.

3. Tekniğin Savaş ve Taktik Üzerindeki Etkisi

Teknik, savaşta bir üstünlük aracı, bir avantajdır. Teknik derken esas olarak savaş aracı ve gereçleri akla gelir. Devletler olsun örgütler olsun, daha modern ve gelişkin silahlara sahip olmak için büyük çaba harcarlar. Piyade silahlarından tutalım da, top ve uçaksavarlara kadar, gerillanın kullanabileceği ve yararlanabileceği silahlardır. Ancak tekniğin başlangıçta ve hatta stratejik savunma döneminde, gerilladaki rolü fazla büyük değildir. İki ordunun çarpışmasında ise teknik büyük önem taşır. Örneğin Irak, sayıca daha az bir

askeri güce sahip olmasına karşılık temelde üstün durumdadır, diğer yandan da İran'ın kalabalık ordu gücüne karşılık, daha geri düzeyde bir tekniğe sahip olması nedeniyle savaşta şu anki durumuyla bir çözümsüzlük meydana gelmiş. Yani Irak sayıca az olmasına rağmen, üstün teknik gücü sayesinde İran'ın saldırılarına karşı koyabilmektedir. Öte yandan Irak savaş uçaklarının İran içlerini bombalamasına karşılık İran ise karadan karaya füzelerle Irak içlerinde benzer bir tahribatı yaratabilmektedir. Bu örneği vermemizin nedeni, savaştan diğer birçok yanıyla beraber tekniğin savaşta oynadığı rolü belirleyebilmektir. Elbetteki gerillada bu farklıdır. Hemen her zaman düşman teknikte ve silahlarda üstün durumdadır. Düşmanın elindeki birçok silaha gerilla güçleri belki ancak zaferden sonra kavuşabilir. Ama şu anda inkar edilemez, roketatların, uçaksavar füzelerinin ve uçaksavarların gerillayı güçlendirdiği açıktır. Gelişkin gerilla koşullarında bundan bir hayli yararlanılacaktır. Fakat genel olarak gerillanın taktikte, tekniğe bağlılığı yok denecek kadar azdır. Teknik ancak eylem taktiğinde etkili bir araç olabilir. Bu nedenle de gerilla savaşındaki teknikten, bombalama, mayın, tuzak, sabotaj vs. anlaşılmalıdır. Bu açıdan da bunların gerilla savaşındaki etkisi büyüktür ve tekniksiz bir gerilla savaşı tekdüze bir savaş olarak kalır.

Gerilla savaşı hareketlilik ve saldırıya dayandığı için, taşınabilen ve saldırıda kullanılabilen silahlara ve teknik araçlara ihtiyaç duyar, savunma silahları ise daha çok kurtarılmış, yarı-kurtarılmış alanlarda geçerlidir. Onun için de gerilla taktiği ile ordu tekniğini ayırmak gerekir. Eğer gerillada tekniği, bomba, tuzak, sabotaj vs. olarak alırsak, bunların savaşın gelişiminde, eylemlerin başarısında, düşmanı yıpratma ve geriletmeye büyük önemi vardır. Gerilla savaşı sadece baskın ve pusudan ibaret değildir. Bunlar temel olmakla beraber, bazen bir mayın, bir pususu eylemi kadar zarar verici ve etkili olabiliyor. Yine bazen bir roketatar 10 kişinin başaramayacağı bir işi başarabilir, birçok mevziyi dağıtabilir. Eğer bunlar eylemin bizzat içerisinde uygulanırsa ne denli erken ve kesin sonuçlar alınacağı açıktır.

Bazen bir bomba bir gösteri kadar etkili olabilir, bir bomba bir baskın kadar imha edici olabilir. Bir bombanın girebileceği yere bir grup savaşçı giremeyebilir. Savaşın gelişimi oranında düşmanın hareket serbestisi sınırlanır, giderek geceleri hareket edemez olur. Bu durumda diyelim kalabalık ve işlek bir cadde ya da yolda düşmana darbe indirmek gerekir. Düşman gece dolaşmıyorsa ve gündüz de burda pususu kurma imkanı yok ise, ne yapacağız? Açık ki, ya bir tuzak, ya da bir mayına ihtiyacımız olacaktır. Yine bir köprü ya da geçit her zaman tutulamayabilir. Oysa orayı mayınlamak ya da tahrip etmekle aynı işi yapmış olacağız. Lübnan'da devrimcilerin Amerika, Fransa, İsrail güçlerine karşı

giriştikleri saldırılarda, onların başlarına getirilenleri hepimiz biliriz. Bunlar büyük ölçüde teknik imkanlarla gerçekleştirilmiştir.

O halde bizim de buna gereken önemi vermemiz gerekir. Savaşı çeşitlendirmek, çarpışma kapasitesini artırmak, düşmanla her alanda savaşmak için geçmişte gözardı edilen, üzerinde ciddiyetle durulmayan teknik savaşı, gerilla savaşında oynadığı önemli bir destek rolü oynamasına olanak tanımalıyız. Aslında bilgi ve tecrübe alanında bu imkanlarımız mevcuttur. Bundan yararlanılmalıdır. Gerekirse bu konularda çeşitli kurs ve eğitim olanakları da harcanabilmelidir. Savaşın gelişimiyle birlikte bunların önemi ve imkanı da artar.

Yanlış anlaşılmalıdır ki, insan ve teknik unsurunu birleştirmekten kastımız, tekniğin insan unsurunun rolünü azalttığı veya onun yerine geçtiği değildir. Tüm savaşlarda olduğu kadarıyla gerilla savaşında da insan en önemli unsurdur. Teknik, sadece insanın faaliyetlerini güçlendirmek, başarı şansını artırmak ve düşmanın savunma ve diğer tedbirleri karşısında bir avantaj elde etmek içindir. Elbetteki bunu yapacak olan insanın kendisidir. Bu anlamda da tekniği insanın yerine koymak, ona boyun eğmek ya da üstün teknik olanaklara sahip güçlere karşı çıkılamaz anlayışı reformizmdir, teslimiyetçiliktir. Lübnan örneğine buna karşılık olarak değinilmiştir.

4. Devrimci Savaş Halka Dayandırılarak Geliştirilir

Devrimci savaş bir halk savaşıdır, halk adına halkın gücüne dayanarak geliştirilir. Her türlü silahlı direniş ya da devrimci çıkış kitlelerle bütünleşmek zorundadır. Aksi takdirde ne denli haklı olunursa olunsun ya da ne denli güçlü insanlar (komutanlar)'la işe başlanırsa başlansın, eğer halka inemezse, onun desteğini sağlayamaz ve de onu savaşa çekemezse, sözkonusu çıkışlar yenilmekten kurtulamaz. Türkiye'de THKP-C ve THKO, Bolivya'da Che Guevara'nın durumları böyle olmuştur. Tersine başlangıçta hiç de öyle güçlü olmayan, ufak ve basit adamlarla işe başlayıp sonuçta zafere ulaşanlar ise az değildir. 34 kişilik bir silahlı propaganda birliği Vietnam devriminin silahlı çıkışıdır. Küba'da sağ kurtulan 12 kişilik bir grup savaşçı Küba Devriminin motoru olmuştur. Ama bunlar, bu çıkışlarını sadece bir başlangıç olarak gördüler ve kitlelerle bütünleşmenin, onları ayağa kaldırmının en güzel örneklerini verdiler. Birinciler birer "öncü savaşçı" olmaktan ileri gidemezken, ikinciler kitlelerin gücüyle zafer elde ettiler.

Elbette bunun önemini inkar ettiğimiz yoktur. Ama bunu başaramadığımızı da unutamayız. Üç yıldır akıl almaz zorluklar içerisinde bir savaş yürütmemize karşılık korkunç derecede savaşçı ve kadro sıkıntısı çekmekteyiz. Bu savaş düzeyimizin geriliğine işarettir. Oysa ortada hem bir

Devamı 21. sayfada

Latin-Amerika Devriminin Bir Halkası...

Baştarafı 17. sayfa

boykot edilmesi idi. Seçim öncesinde cephe, geçici hükümet önerisi için 31 Ocak'ta bir platform oluşturdu. Fakat platforma karşı Duarte'nin izlediği taktik, seçimleri sonuçlandırma ve ondan sonra gerillalarla anlaşma masasına oturmak idi.

El Salvador devrimci direniş mücadelesi, cepheleşmeyle birlikte bir atak yapmasına rağmen, bunu süreklileştirme ve stratejik saldırı aşamasından nihai zaferi elde etme noktasında çakılmış ve bir gerileme süreci yaşamıştır. Yukarda da izah edildiği gibi bunun esas nedenlerini görmek mümkündür. Eğer iç ve dış etmenleri, siyasi-askeri nedenleri toplarsak, şöyle sıralayabiliriz.

Birincisi; mücadelenin ulaştığı düzey ve ortaya çıkan elverişli ortam nihai zafer lehine kullanılamamış, bu aşamada ortaya çıkan Duarte yönetiminin görüşme ve barış önerilerine aşırı derecede bel bağlanmıştır. Duarte'nin bu ve daha değişik önerileri, cephe içinde reformizmin gelişmesine yol açabilmiştir. FMLN/FDR, şu ana kadar birçok kez hükümetle görüşme masasına oturmuş olmasına rağmen hiçbir sonuç alamamıştır. Görüşmelerde dile getirilen talepler reformist, uzlaşıcı devlet aygıtının yıkımı değil, daha çok onun ilimlileştirilmesini, demokratikleşmesini hedefleyen ve tüm bunları devlet aygıtı içinde yer alarak gerçekleştirmeyi amaçlayan taleplerdir. Bu taleplerden bazıları şunlardır: "Ekonomik ve sosyal reformlar, mevcut savaşın insancillaştırılması ve savaşın kaldırılması için zeminin hazırlanması, ordu içinde temizlik yapılması ve halk temsilcilerinin hükümette yer alması."

Başta görüşmelerden yana olduğunu belirten Duarte, bunu bir seçim propagandası haline getirip iç ve dış desteği almaya çalıştı. Duarte, kendi pozisyonunu kurumlaştırıp, sağlamlaştırdıktan sonra görüşmeleri bir oyalama taktiği olarak kullandı. Oyalama taktiği karşısında FMLN/FDR ise adeta "fazla direnmeyelim, yoksa görüşmelerde taleplerimiz yerine getirilmez" deyip, silahlı direniş mücadelesini sınırlandırmıştır. Duarte, kısa sürede sürekli görüşmelerden kaçarken, FMLN/FDR'nin peşine düşüp görüşmeye çağırmıştır. FMLN/FDR'nin buradaki kazancı salt propaganda yönü olmuştur. Örneğin geçtiğimiz yıl Duarte'nin İspanya'ya gittiğini duyan Luxemburg'daki iki Cephe-MK üyesi hemen uçağa atlayıp Madrid'e gider. Duarte ile o zeminde görüşme önerisinde bulunulur, fakat Duarte, "Görüşme programım dolu" diyerek öneriyi reddeder. Burada ilginç bir durum ortaya çıkmaktadır: Devrimci hareketler geliştirdikleri direniş mücadeleleriyle düşmana verdikleri ağır kayıplar ile düşmanı masaya oturturlar. Düşmanın kendisi bu çağrıyı yapar. Fakat burada tersi bir durum yaşanabilmektedir. Bu durum Cepheyi bir çıkmaza sürüklemiştir.

İkincisi; askeri alanda, isabetli taktikler geliştirilmemiş, devrimci mücadelenin teminatı olan ordulaşma zemini olmasına rağmen yaratılamamıştır. Her ne kadar birliklerin koordine, sevk ve idaresi için genel bir komutanlık mevcutsa da, orduyu inşa edecek bir durumda değildir. Farklı siyasal akımların varlığı, ayrılıklar ordulaşmayı engelleyen diğer bir yöndür.

1982-83 yıllarında yoğun bir gerilla eylemliliği yaşanmasına rağmen bu ayaklanmaya dönüşmedi, ya da kitle ayaklanmalarına gidilemedi. Gene bu dönemde bunun tersi bir durum yaşandı. Özellikle şehirler başta olmak üzere, kırsal alanda gelişen kitle gösterileri silahlı birliklerin yeterince desteğini alamadı. Bu da binlerce insanın ölümüyle sonuçlanırken, halk korunmadığı için, gerillaya olan desteğin asgariye düşmesine de yol açtı. Bu ortamda sokağa dökülen halk geri çekilmek zorunda kaldı.

Diğer bir husus ise, stratejik denge aşamasında, hareketli savaş sürecinde geri adımın atılması idi. Bölük ve takım düzeyindeki askeri birlikler toptan imha tehlikesi ve tüm ülke sathına yayılmak gerektiği vesilesiyle küçük gruplara bölündüler. Buna rağmen kurtuluş birlikleri ülke topraklarının beşte birini kontrolleri altında bulunduruyorlar ve ayrıca üzerinde hareket ettikleri geniş bir saha da vardır. El Salvador'da henüz düşmanın hiç giremediği bölgeler yaratılmış değil. Kontrol altında tutulan bölgelere düşman birlikleri geniş bir sayıyla operasyon düzenlerlerse girebiliyorlar. Bunun bir nedeni de, ülkenin coğrafik olarak darlığından ötürü manevra sahasının sınırlı olmasıdır. Bunun için kontrol altında tutulan birçok bölgede kalıcı bir savunma hattı örgütlenilemiyor.

Dördüncü bir husus ise, uluslararası ilişkiler ve dış etmenler sorunudur. Başta El Salvador devrimini aktif olarak desteklemesi gereken sosyalist ülkeler yeterince desteği sunmuyor. Savaşın aktif desteklenip ilerletilmesi yerine, savaşın kızıştırılmaması ve demokratik çözüm yöntemleri savunulmaktadır. Bu durumda ABD emperyalizmi as-

keri, ekonomik, siyasi desteği geliştirmede kendisini daha özgür hissetmeye başladı. Gerillalar sabotaj eylemleriyle düşmana teknik ve ekonomik alanda darbe verme yöntemini bir dönem izlemelerine rağmen, ABD desteğini daha da arttırdı. Öyle ki, El Salvador'a günlük olarak 2 milyon dolar askeri yardım yapılmaktadır. Açık bir şekilde yapılan askeri yardım ile birlikte, gerillalara karşı savaşın yerinde yönetilmesini ve özel savaş metodlarına kumanda edilmesini dahi üstlenmiştir.

Sosyalizmin yetersiz desteği, ABD'nin açıktan işgal vb. tehditleri, devrimci direniş hareketi içinde bazı kesimleri ürküten bir neden durumundadır. ABD'nin fiili saldırısının yaşanmaması için demokratik çözüm yöntemleri uygun bulunmaktadır.

FMLN/FDR, geniş bir dış desteğe sahiptir. Başta Fransa, Mexika ve Hollanda olmak üzere, bazı kapitalist-emperyalist ülkeler dahi Cepheyi, El Salvador halkının resmi temsilcisi olarak görüyorlar. Ve ayrıca Cephe, Birleşmiş Milletler'de bazı statüler düzeyinde temsil hakkına da sahiptir. Bu, kuşkusuz mücadelelerin ortaya çıkardığı bir değerdir. Fakat ilişkilerde bağımlılık, dış dayanma yönü de mevcuttur. Özellikle sosyalizmin yetersiz desteği sonucu girilen ilişki kanalı ve dayanılan güç Avrupa sosyal-demokrasisidir. Devrimci güçler, bu ilişkiden yararlandıklarını belirtiyorlar. Kuşkusuz bu doğru bir şeydir, fakat mevcut gelişmeler bu ilişkilerde sosyal-demokrasinin devrimi frenlediğine, farklı yöne kanallı ettiğine ve kendi potasında eritmeye çalıştığına tanık oluyoruz. Sosyal-demokrasi, El Salvador mücadelesine kendi çözüm yolunu dayatmış ve bunu bazı kesimlere

kabul ettirmiş durumdadır. Küçük-burjuvazinin istemlerine cevap verdiğinde, devrimin ileri götürülemeyeceğini bilen sosyal-demokrasi bu noktada devreye girip, emperyalist sistemi temsilen devrimci güçlerle ilişkiye oturmaktadır.

El-Salvador silahlı direniş mücadelesinin pratiğinde ortaya çıkan çeşitli yetersizlik ve sorunla birlikte öğretici birçok yanı da vardır. Kısa sürede, manevra alanı çok dar ve ABD'nin burnunun dibinde olmasına rağmen, ortaya çıkan mücadele önemli gelişmeler ortaya çıkarabildi. Burada silahlı direniş mücadelesinin doğru ve isabetli bir biçimde geliştirilmesi halinde zaferin elde edilebileceğini, tersi bir durumda ise önemli fırsatların yitirilmesi ve devrimin tasfiye olacağını görebilmekteyiz. Gene, bu ülkede istenilen düzeyde olmasa da, dini çevrelerin devrimci savaş içinde aktif yer alması önemli bir yöndür. El Salvador'da papazlar dahi elde silah ülkelerinin kurtuluşu için savaş yürütürken, bizde sözde Kürdistan adına hareket edenler bırakalım silahlı mücadelede yer almalarını, silahlı direniş mücadelesine utanmadan küfür de edebilmektedirler. Öyle ki, kendilerine taktıkları sığara rağmen bir kilise papazı kadar olamadıkları bir gerçektir.

Nisan ayının ilk haftalarında gerillaların bazı askeri hedeflere yönelik düzenledikleri çeşitli saldırılarla elde ettikleri kazanım ve emperyalizmin faşist kuklası Duarte yönetimine vurulan ağır darbeler, Che Guvera şahsında somutlaşan ve gelenekselleşen Latin-Amerika gerilla mücadelelerinin El Salvador'da da kendi içindeki tüm sorunları hallederek zafere ulaşacağını göstermektedir.

Nisan '87

Devrimci Savaşın Geliştirilmesi Üzerine...

Baştarafı 20. sayfada

savaş durumu vardır, hem de kitlelerle yakın ve yoğun ilişkilerimiz mevcuttur. Ne var ki bu savaş, kitleleri harekete geçirmeye yetmemekte, taktik olarak da geri bir düzeydedir. Bu düzeyde bile olsa, bunun yarattığı zemini kullanmaktayız. Halkla olan ilişkilerimizin düzeyini örgütsel bir varlığa dönüştürmede de başarılı olamıyoruz. Bazen arada bir olsa da öyle eylemlerimiz vardır ki dünya kamuoyu ayağa kalkıyor, ama biz, değil birkaç köyü ayaklandırmayı, beş savaşçıyı bile kazanmasını bilmiyoruz.

O halde ne yapmak gerekir? İlk etapta savaş rayına oturtup gelişiminin yolu açılmalı, devrimci otoriteyi ve saygınlığı arttırarak, halka güven verilmelidir. Bu ilk adımdır. Bunun sürekliliği savaş insiyatifinin, kitlelerdeki istek ve güvenin pekişmesi demektir. İkincisi olarak, otoriteden de yararlanarak kitlelere görev dayatılmalı ve bu konuda ısrarlı olunmalıdır. O zaman, kesinlikle

başarılabilecektir. Eğer taktiği doğru uygulamaya devam eder de eldeki güçleri savaştırırsak kitleleşmede bir adım daha atmış olacağız. Yani, mevcut ilişkilerimizin düzeyi örgütsel varlığa dönüşecektir. Bunlar cephe komiteleri, milis örgütleri biçiminde değerlendirilecek ve savaşıma durumu elveren insanların da savaşa çekilmesi sağlanmış olacaktır. Bunun yöntemi sayısızdır, köy toplantıları, dar-gizli toplantılar, kısa süreli eğitimler, vs. Bu durumda milis, ordunun yakın bir destek gücü ve gerçek savaşçı kaynağı görevini görecekler. Kitleleşmek için ne gerekiyorsa, onu yapmaktan çekinmemek gerekir.

Savaş gerçek anlamına kavuştuğunda kitlelerle ilişki zemini daha da olgunlaşacak, kitleleri örgütledikçe de savaş gelişecektir. Ordulaşmaya böyle gidilecektir. Milis ise bu ordunun yedek gücü ve savaşçı kaynağıdır. Bu aşamaya gelen bir hareket daha ileri atımlara, daha gelişkin örgütlenmelere ve daha geniş çaplı

muhaberelelere girişebilir, daha güçlü saldırılarla düşman sökülüp atılabilir.

Belli ki, düşman bizim bu yönlü çabalarımıza karşı koyabilmek için her şeyini ortaya dökecektir. Hatta başarabildiği kadarıyla ajan işbirlikçi güçlere dayalı çetecilik biçiminde birçok çevreyi karşımıza çıkarmaya devam edecektir. Bugüne kadar birçok yerde çete güçleri acımasızca ezildiyse de, önümüzdeki dönemde de sözkonusu bu odaklara karşı da acımasız olmak gerekir. Savaş geliştirmenin ve kitleleri savaşa çekmenin bir yolu da budur. Elbetteki yerel ihaneti ezerken, tarafsızlaştırılabilecek olanlarla, kazanılabilecekleri ayırt etmek gerekir. Çeteciliğe karşı savaşım, sömürgeciliğe karşı savaşımın ayrı değildir. Bu nedenle savaşta bu iki gücü birden hedeflemek gerekir. Yerel ihanet ezilmeden otorite olunamaz, ama sömürgecilik var oldukça şu ya da bu düzeyde karşımıza çıkarılabilecekler olacaktır. Ancak bunlar kitleler üzerindeki etkisine, onları bağlamasına izin verilmemelidir. Düşman bununla "balığı denizden ayırmayı" hedeflemiştir. Biz ise daha derinlere dalmalıyız, çünkü gerçek yaşam şansı oradadır.

lınız, çünkü gerçek yaşam şansı oradadır.

Sonuç olarak, ulusal ve uluslararası planda son derece elverişli bir ortamda, geçmiş pratiğimizin kazanç ve deneyimleri temelinde yeni bir döneme girerken, savaş geliştirme ve kitlelere dayandırma zemini ve şansı oldukça fazladır. Bu koşulları değerlendirebilen ve geçmiş pratikten doğru dersler çıkararak yeni döneme daha cesaretli adımlar atabilen bir yapı kesinlikle savaş daha üst aşamalara götürebilecektir. O halde savaş geliştirilememiz en temel yöntemlerimizden biri de, geçmiş pratiğin doğru değerlendirilip sonuçlarının açığa çıkartılmasıdır. Geçmiş pratiğin değerlendirmesi ve bundan çıkarılacak derslerle geleceğe daha sağlam adımlarla ve bir yığın tecrübeyle yürünebilir. Burada geçmiş pratiği değerlendirmeyeceğiz, çünkü bu zaten Parti tarafından yapılmıştır. Dolayısıyla burada yapılması gereken, ortaya çıkarılan derslerin yeterince özümsemesi ve yeni dönem pratiğinde bundan yararlanılmasıdır. Bu sadece savaş için değil, devrimci çalışmanın tüm alanları için de böyledir.

Açık ki, geçmiş pratiğin birçok hata ve yanlışlarının yanı sıra birçok doğru ve devrimci yanı da vardır. Bu temelde sağlanmış bir kısım kazanç ve edinilmiş önemli tecrübeler de sözkonusudur, hatta denilebilir ki özellikle son üç yıllık pratiğin en belirgin kazanımlarının başında savaşta edinilen deneyim ve tecrübelerdir. Bunun önemi inkar edilemez. Yeni dönemde bu kesinlikle başta gelen bir geliştirme unsuru olacaktır.

Eğer doğru kavranırsa, bugün taktiğin ne olduğu, nasıl uygulanacağı, bir komutanın nasıl bir yöneticilik yapması gerektiği, bir baskının ya da pusunun nasıl yapılacağı, kitlelerin nasıl mücadeleye çekileceği, savaşçı gücümüzün nasıl arttırılabileceği, hareket tarzımızın nasıl düzenleneceği, disiplin ve otoritenin nasıl sağlanılabileceği, kimlerin neden ve nasıl ezileceği, güçlerimizin nerede ve nasıl savaştırılacağı vs. hususları son derece açıktır. Bunların geçmişteki yanlış ve doğrusunun ne olduğu da belli ise; o zaman doğrulara dayanarak savaş geliştirmemek için bir neden olamaz.

28 Şubat 1987

Impressum

V.i.S.d.P:
I. Kadah
Aachener Str. 514-520
5000 Köln 41

Yazışma Adresi

SERXWEBÜN
Postfach 10 16 83
5000 KÖLN 1

Ödeme Adresi

Deutsche Bank-KÖLN
I. Kadah
Konto Nr.: 35 16 036
BLZ: 370 700 60

Danimarka

Avusturya
İngiltere
Hollanda
Belçika

10.00 dkr.
22.50 s.
0.75 £.
3.75 hfl.
75.00 bfr.

Norveç

Fransa
İsviçre
İsveç

7.50 nkr.
7.50 ff.
3.00 sfr.
7.50 skr.

“Kürdistan Devrimi Ortadoğu’da Halk Devrimleri...”

Baştarafı 13. sayfa

İlim en sert karakterli devletlere kadar oluşturulacak birçok politikayı yaratmamız anlamına gelmektedir. Bütün bunlar için de, gerçekten kurt politikacı olmak gerekmektedir.”

Parti III. Kongresi’ne sunduğu raporunda Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaş, Kürdistan’da ve Ortadoğu’da politik öncülük rolünün layıkıyla oynanabilmesi için yapılması gerekenleri böyle açık ve net bir şekilde ortaya koyduktan sonra, raporunda, ideolojik yaratılış kadar politik yaratılışın da bir olay olarak görülmesi gerektiğini; politik öncülüğün ezbere kışeleri, reçeteleri olmadığını, politik öncü olmada büyük atılım gücü, büyük ustalık, enerji, çaba dirayet ve olgunluk gerektiğini; geçmişte veya günümüzde bunları kendimize uyarladığımızda öyle üstün başarılar sergilemediğimiz rahatlıkla görülebileceğine de dikkat çekti. Gerçekten de bizde, genellikle toplumda geçerli olan iki ilkel yöntem tanınır: Ya aşırı esnek, uzlaşıcı bir tutum, ya da tam tersi aşırı katı bir tutum. Oysa devrimci politikacılıkta bunun binbir türlü ara biçimi var. İdeolojiden farklı bir özelliği olduğu gibi silahlı mücadeleden de farklı yönleri olan politika, ince bir sanattır, gerekli kılacağı çabalar sonsuz bir çeşitlilik arzeder. Raporunda, Partili militanların bu konudaki zayıflık ve yetmezliklerini de vurgulayan Parti

Önderliği, yapılan belirlemelerden ne sonuçlar çıkarılması ve ne tür çaba sarfedilmesi gerektiğini de şöyle belirledi:

“Bizim en önemli bir sorumuz şudur: Politikayı düz ele alıyor, politikanın yol ve yöntemlerine kafa yormuyoruz. Kimi zaman politik bir güç olmanın gereğine bile inanmıyoruz, yani ideolojik dogmalarla geçiyoruz. Bunlarla hep devrimi yapacağımızı ve hatta yaptığımızı sanıyoruz. Dolayısıyla politik güç olma, yetkinleşme, politik sözcüler haline gelme görevine ters düşüyoruz. İyi politik sözcülerimizin, politik temsilcilerimizin oluşmadığı, bunun ucuz devrimcilikle kapatılmak istendiği, böylelikle politikacılığın karikatürünün çıkarıldığı ve bize müthiş zararlar veren bu durumların aşılması gerektiği ortadadır...”

“Devrimci politika; halkın devrimci çıkarılarının önceden görülüp idare edilmesi demektir. Burada öngörme olsun, öngörme ışığında günlük tedbir, çare, kurum, araç geliştirme olsun arkadaşların ne kadar yaratıcı hareket ettikleri, ne kadar esnek, ne kadar yaratıcı, ne kadar olgun ve sabırlı oldukları, ama aynı zamanda yoğun ve dayatıcı çaba sarfettikleri tartışma götürür. Oysa devrimci politika sanatına hakimiyet gerekmektedir; ister her sınıf ve tabaka karşısında, isterse her türlü uluslararası güç karşısında bunun temsilini güçlü

yapmak gerekmektedir. Politikacı kolay klişe ve şemalarla yetinmez. Kendini yoracak, yetkinleşeceksin, büyüteceksin, deneyim yaşayacaksın ve deneyimlerden ders çıkaracaksın. Kürdistan halkının bağrında kendi çıkarları için politika yoktur, politikasızlık egemendir. Politikacı diye ortaya çıkarılan kişiler her zaman değerlerimizi haraç-mezat satan tiplerdir ki, o da, en ucuzundan, altını bakır diye satan tipler.

“Sözcü olarak gönderdiğimiz arkadaşlar, çeşitli sınıfları doğru bir politika altında birleştirmekten, savaştırmaktan uzak kalmakta, kendilerini çoğu zaman eski durumlara —baba, ata yöntemlerine— uyarlamaktadırlar. Bütün bunlara bir son vermek gerekiyor. Devrimci politika kişiliğin en çok yenilendiği bir alandır. Politikada yenilenme demek, toplumun kendisini yenilemesinin koşullarını bu zeminde hazırlaması demektir. Politik kişilik geleceğin toplumsal kişiliğidir. Politik kişilikteki çözümleme, başarma gücü toplumsal devrimin başarma gücüdür. Politik kişiliklerdeki, politik ilişkilerdeki ustalık toplumsal ilişkilerdeki sağlığın işaretidir. Politik sahada hakimiyetimiz, yarın bütün toplumsal sorunlara çözüm getirmenin, özellikle askeri sorunlara çözüm getirmenin temelidir. Yani toplumu yönetmek istiyoruz, geleceğin toplumunu yaratmak istiyoruz, ama politikasızlık temelinde yaratmak istiyoruz; ucubellik burada ortaya çıkıyor. Silahlı savaşı vermek istiyoruz, her türlü

politik yöntemi dışlayan bir politik mücadele sergiliyoruz; böyle bir mücadele kafa keser ama bir şey ortaya çıkarmaz. Bunun için politika sanatına hakimiyet, askeri faaliyetin temeli olduğu gibi her türlü kültürel, toplumsal faaliyetin de özüdür. Bu bakımdan öncelik politikaya tanınır. O halde bütün Partililerin veya bütün Parti gerçeğimizin, kendini politikada yoğunlaştırması büyük önem taşımaktadır. Aslında büyük çaba, azami fedakarlık ve cesaret sergilenmesine rağmen bu, politika da ustalıkla tamamlanamadığı için bir anlamda boşa gitmektedir. Bizde insan, kendini politik anlamda müthiş inkar etmektedir. Tabii kendini politik anlamda inkar etmek demek, diğer birçok alanın da yaralanması, yitirilmesi, yoksul kınması demektir. Politik alan gereğince temsil edilmediğinde kültürel, sosyal ve diğer her türlü alan boş kalır ve buradan da yara alırsın, kişiliğini yaşatamazsın. Feodal-aşiretçi yöntemleri uygulamak istersen veya burjuva yöntemlerle bunu cilalamak istersen, daha da kişiliksizleşme, daha da tanınmaz hale gelme kaçınılmaz olur. Onun için politik alan kolay değil, onun için politik alanla oynamamak, onun için politikanın hakkını vermek gerekir diyoruz. Mademki halkın çıkarına politika yapılıyor, o halde bunun hakkı verilmelidir; bunun için de görevlere dört elle ve yetkince sarılmak ve yaratmak gerekmektedir. Günümüzde Partinin en büyük davetlerinden, çağrılarının birisi de budur. Eğer öncüsüysek

ve öngörü sahibiysek bu çağrıya güçlü bir çağrıyla karşılık vermemiz gerektiği net ve açık. Şimdi, bu konu hakkında çok kısa olarak yaptığımız bu değerlendirmeler, bazı önemli eksikliklerimizi ve sorunlarımızı gün ışığına çıkaran ve bunların bundan sonraki çözümünü olmazsa olmaz biçiminde şartlandıran, gereklerinin yapılmasını emreden, çözülmesini şart kılan sorunlardır. Politik alandan kaçmakla, terketmekle ve “ben silahtan anlarım, ben diğer faaliyet türlerinden iyi anlarım” demekle hiçbir faaliyet başarılamaz. Politika esas olmakla birlikte, politik yoğunlaşmayı, sınıflararası mücadeleyi, uluslararası mücadeleyi tüm yaklaşım ve yöntemlerde yetkin kılmakla her alanı başarılı kılabiliriz. Yani kısaca, halkımızın politikasızlık içindeki yaşamını veya gericiğin, yabancılığın kölesi biçimindeki politikacılığın reddi; bunun yerine, halkın yoksun olduğu öz çıkarlarını ifade eden politik bir güce dönüşümü, bu temelde bir gelişme aracı olarak kullanmayı, yaratmasını bilmeyi sağlamadıkça, bunun dışında ne kadar çaba harcansa ve ne kadar fedakarlık, cesaret gösterilse de bütün bunlardan ya karşı-devrimin, ya da işbirlikçiliğin yarar görmesinden başka sonuç yaratılamayacaktır. Ve böylesi bir durumda bizim de boşa çıkarılmamız isten bile değildir. O halde, bütün bunlar bizi her zamankinden daha fazla ve yoğun bir biçimde mücadelemizin politik sorunlarını görmeye ve çözmeye götürür.”

PKK III. Kongresi’ne...

Baştarafı 11. sayfa

lerine ulaşabilmek, gerçek anlamda Partiyi temsil edebilen bir militan olabilmek amacıyla, kendime karşı, düşmana karşı, yine Parti içinde çıkabilecek düşmanlara ve yanlış anlayışlara karşı savaşıma gücünü gerçekten şu anda kendimde daha iyi görebiliyorum. Bu anlamda önümüzdeki dönemin sorunları üzerine yürürken, saydığım bu özelliklere ulaşabilmek için yoğun bir çaba içinde olacağım, hata ve yetmezliklerime karşı tereddütsüz ve korkusuzca Parti silahıyla savaşıma, Partiye, Parti Önderliğine, devrim şehitlerine ve tutuklu bulunan yoldaşlarıma söz veriyor ve and içiyorum.

S.

Parti tarihimizde en yüksek zirveyi teşkil eden Kongremizin tarihi önemi, tartışma götürmeyecek kadar açıktır. Bu tarihi önemi yoğun tartışmalarla UKM’nin sorunlarının çözüme kavuşturulmasında ve yine kararların alınmasında, en önemlisi de Parti içinde yabancı anlayışlara karşı yürütülen mücadelede kazanılan zaferde görmek mümkündür. Parti içinde yabancı anlayışlara karşı yürütülen mücadelede sağlanan zafer son derece büyük bir önem taşır. Şimdiye kadar proletarya dışı anlayışlar mücadelemizin gelişmesini engellemiş, Partinin önünü tıkamış ve dolayısıyla mücadelemize çok büyük zararlar vermiştir. Bu dönemde Parti anlayışının dayatılması karşısında bu anlayışlar daha net ve açık bir biçimde

ortaya konmuş ve anlayış sahiplerinden bazıları da yer yer Partiye karşı bir tutum içerisine giren direnmeler göstermişlerdir. Ancak tüm direnmelerine karşılık bu yapılar ezilmekten kurtulamamış ve zafer kazanan Parti olmuştur. Kendi gerçekliğim de bu yapılar içerisinde ele alınabilir. Uzun bir süreden beri Parti saflarında mücadele yürüttüm, çeşitli sorumluluklar aldım. Ancak PKK içinde, PKK karşıtı bir yapı olmaktan, yakın döneme kadar kurtulmuş olduğumu söyleyemem. Sömürgecilik ve feodal küçük-burjuva, aydın sınıflardan kaynaklanan yanlış eğilimleri Parti içerisinde taşıdım. Dolayısıyla Parti içinde farklı bir sınıfın anlayışını taşımakla Partiye zarar verdim. Bu, çeşitli mücadele alanlarında tepkicilik, tutuculuk, bireycilik, yine çalışma tarzında birçok biçimde kendisini ortaya koymuştur. Ve bu konuda mücadelemize zarar vermiştir. En son olarak da Partimizin Kongre platformunda ortamı sabote eden bir konuma kadar gelmiştir. Bunların derin bilinci içinde bulunmaktayım. Bu anlayışlarda ısrarın Parti karşısına götürebileceğini, yine Parti düşmanı anlayışlara teşkil edeceğini ve gidecek suçluluk haline gelebileceğinin bilinci içindeyim. Bundan böyle kavradığım kadarı ile yetinmeyerek daha da derinleştirip daha iyi kavramaya çalışacağım. Ve tüm zayıflıklarımınla yoğun bir mücadele içinde Parti çizgisini uygulayan ve yürüten bir militan haline gelebilmek için tüm gücümle çalışacağım. Bu bilinçle önümüzdeki dönemde tüm gücümle mücadelenin sorunlarına

sahip çıkacağım konusunda Partiye, halka, devrim şehitlerine ve savaş esirlerine söz veriyorum.

Fe.

Şimdi bütün arkadaşlarla birlikte yaşadığımız tarihi günler var. Bu anlamda III. Kongre, Partimizin III. Kongresi sadece Kürdistan halkı açısından değil, Türkiye halkı açısından, hatta sosyalizm açısından anlam ifade eden çok büyük görevler taşıyan bir niteliğe sahiptir. Bu Kongre’yi bu tarzda yaşamak açık ki, insanın kendisini tanımasına yol açıyor. En azından bu konuda güçlü perspektife ulaşıyor ve büyük güç ve enerjiyi buluyor. Böylesi bir günde PKK’nin bir militanı olamadığımızı daha önceki özeleştirimizde belirtmiştik. Çünkü, PKK

Halkımız Savaşarak Ordulaşıyor...

Baştarafı 3. sayfa

verdiğini dahi iddia edebilirsiniz. Bunda ‘kaygı duyulacak’ bir şey yoktur.” Reformist-teslimiyetçilerin yaptıklarının bundan öteye bir şey olmadığı, bugün çok daha açık olarak görülebilmektedir.

Aynı günlerde, halkımızın faşist Türk sömürgeciliğine duyduğu kin ve öfkesinden doğan muhalefetini saptırmak amacıyla, en sıcak savaş alanı durumunda bulunan Siirt’te de bir başka sosyal-demokrat, Erdal İnönü boy göstermektedir. “İşkencecilerden hesap soracağız” diyor İnönü ve şöyle sürdürüyor konuşmasını: “Biz, Başbakan Özal gibi sizi kandırıyoruz. Yapaçaklarımızı söylüyoruz. Burada, diğer bölgelerde yapılanların hepsi insanlık dışıdır. Suçluları arıyorlar diye vatandaşlara ol-

madık baskılar uygulanıyor. Vatandaşlar ikiye bölünüyor, yarı-sına başka, öbür yarisına başka muamele yapılıyor. Köy koruculuğu ise başka bir kanayan yara. Devlet kendi güçleriyle kendisini ve halkı korumalıdır... Devlet suçluları kendi resmi gücüyle yakalamalıdır.” (20 Nisan 1987, Hürriyet)

SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar da aynı konuda ve aynı yerde şu sözleri söylüyor: “Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da baskı vardır. İşkence vardır, insanları tedirgindir. Demokratik hak ve özgürlüklerini kullanamamaktadırlar. Bu insanlara, insan onuruna yakışır davranılmamaktadır.”

Halkımız bu sahtekarlıkları iyi tanıyor artık, neye ve kime hizmet

dönemde en büyük zayıflığı bu noktada yaşadık. Bütün arkadaşların da belirttiği gibi geldiğimiz aşama, bir dönüş aşaması, bir zirve olarak nitelendirildi. Bu, herkes açısından olduğu gibi bizim açımızdan da böyledir. Kongre’yi, yaşadığımız bu tarihi dönemde bir doğuş olayı olarak kabul ediyor ve doğan bir insanın büyümesi, gelişmesi uğruna PKK’nin vermiş olduğu bütün ideoloji, güç, enerji ve perspektifle böyle bir büyümeyi sağlayacağıma, PKK’nin gerçek militanı olacağıma, Parti Önderliğine, halkımıza, dünya devrim şehitlerine, kendi Parti Şehitlerimize ve zindandaki tutuklu yoldaşlara tüm platform nezdinde söz verir, bu konuda kararlı bir şekilde sonuna kadar savaşıma and içerim.

Eİ.

ettiğini iyi biliyor. Açık ki, içerde ve dışarda, sözü edilen tüm bu faaliyetler bizzat faşist rejim tarafından yönlendirilen, koordine edilen, sistemli çabalar. Ve bu tür çabalar da, tamamen düşmanın sık sık başvurduğu mücadelelere yönelik yalan ve karalama faaliyetleri gibi, gelişen Halk Savaşımız karşısında faşist Türk sömürgecilerinin güçsüzlüğünü ve acizliğini göstermektedir. Fakat şu da apaçık bir gerçektir ki; faşist rejimi, artık ne yalan ve çamur atmaları, ne yurtdışındaki yeminli uşakları sefiller sürüsü ve ne de Ecevit, İnönü vb.’leri gibi sinsi ve sahtekar politikacılar kurtarabilecektir. PKK önderliğinde, ERNK ve ARGK saflarında siyasi ve silahlı ordulaşmasını sağlamakta olan Kürdistan halkının, bu çağdışı, köhnemiş rejimi yıkacağı günler uzak değildir.

“Kürdistan Devrimi Ortadoğu’da Halk Devrimleri...”

Baştarafı 5. sayfa

maktadır. Bazı keskin solcular, bu konuda hemen “demokratik olgusunu” gündeme getirerek dini hareketin demokratik olmayacağı ve bu nedenle de mücadelede yeri olmadığı sonucuna varmaktadırlar. Açık ki, bu yaklaşımda kemalist devlet politikasının etkisi kokmaktadır, zaten bu sonuca varanlar faşist şef Evren’i “dini hareketle ilişkisini keserek demokrat olmaya” davet etmektedirler. Bunun devleti koruma politikası olduğu, politikada çocukluk olduğu açıktır. Burada dini hareketin “demokratik olup olmaması”nı da öne çıkararak sorunu böyle ele almamak gerekir. Faşist-askeri rejime karşı mücadeledeki güçlerin durumu açısından soruna bakmak, işçi sınıfının ve halkın devrimci kurtuluş mücadelesinde faşist diktatörlüğe karşı mücadele eden güçlerle ilişki ve en geniş güçlerin faşist rejime karşı çıkarılması açısından sorunu ele almak en gerçekçi yaklaşımdır. Bu, kendisine güvenen ve zafer kazanmak isteyen güçlerin yaklaşımıdır. Bu nedenle, gerçekten faşist diktatörlüğe karşı olan ve mücadele eden dini güçlerle, onlara karşı mücadeleyi de ertelemeksizin, faşizme karşı mücadelede belli ilişki ve uygun bir yaklaşım içinde olmanın yollarını aramak faşizme karşı zafer kazanıcı bir mücadele açısından zorunludur.

Burada önemli bir husus da, Türkiye gibi bir ülkede hem faşizmin dinden bu denli yararlanma olanağı nasıl bulduğu, hem de bu kadar geniş bir gücün dini harekete atılarak neden kurtuluş aradığı sorunudur. Ge-

niş orta kesimler ve halk kitleleri içinde din bu denli etkinlik nasıl sağlayabilmektedir? Açık ki bu sorunun doğru yanıtı ne faşizmin güçlülüğü ve ne de dinin bu denli kurtarıcı bir olgu olmasıdır; tersine burada emekçi halkın tek kurtuluş yolu olan ve orta kesimleri de peşinden götürme gücüne sahip bulunan sosyalist hareketin zayıflığından ve sosyalizmin mevcut ellerde kitlelere yanlış bir tarzda götürülmesinden söz etmek gerekir. Bugün Türkiye’de tüm bu kesimlerin devrimci hareket saflarında faşist diktatörlüğe karşı kurtuluş mücadelesi veriyor olması gerekirken, “sosyalizm” ve “devrimcilik” adına hareket eden güçlerin gerçekte buna önderlik edememesi bu sonuca yol açmaktadır. Egemen düzenden kopan ve orada yaşam göremeyen geniş kitleler, saflarına yönelecekleri bir devrimci hareket de bulamayınca bunalmakta, çareyi bu tür akımların peşinden gitmekte bulmaktadırlar. 12 Eylül faşizmi altında bu akımların daha çok gelişme olanağı bulmasının önemli bir nedeni böylesi kitlelerin bu rejim altında sürekli genişlemesidir. Burada ucuz “demokrasi” havariliği ile sosyalizm adına ahkam kesen, “dini gericiliğe karşı mücadele” bağırması içinde kendini kaybeden güçlerin, o gericiğin gelişmesinin önemli bir hizmetçisinin de kendileri olduğunu görmeleri gerekir. Ve bu biçimde kazananın faşizm ve egemen sınıflar olduğu açıktır. O halde, sosyalizmin, kitleleri manevi ve maddi açılardan doyurucu bir tarzda halka götürülmesi ve buna doğru önderlik

edilmesi zorunludur.

Faşist-sömürgeci rejimin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine karşı mücadelede, diğer şeylerden olduğu gibi dinden de sonuna kadar yararlanmaya çalıştığı açıktır. Bunu çeşitli dini hareketlerin bizzat örgütlenmesinden, cami vaazlarında sürdürülen propagandaya ve hatta ilginç bir yöntem olarak dağa taş helikopterlerle ayet yazılı pullar atmaya kadar çok çeşitli yöntemlerle sürdürmektedir. Halkı “eşkıyaya karşı cihada” çağırarak, büyük bir hızla yaptığı propaganda ile “İslamın birleştiriciliği ve kardeşliği” sözlerinden medet ummaktadır. Bu durum, Türk egemen sınıfının, faşist-sömürgeci rejimin geldiği noktaya çok uygundur. Kaldı ki bu, iyi bilinen kemalist politikanın uygulanmasından başka bir şey de değildir. Durum bu denli açık olmasına rağmen, “İkibine Doğru” gibi kemalist devletin hep kurulduğu dönemdeki gibi kalmasını arzulayanlar, kendilerini onu korumaya adanmış olanlar bunu bir türlü anlamak istememektedirler. 1925’lerde Şeyh Said’in söylediği sözlerle, 1985’lerde faşist ordunun dağıttığı pulları yanyana koyarak arada bir fark bulunmadığından ve niçin 1925’lerdeki gibi “Cumhuriyet ilkeleriyle” mücadele edilmediğinden sitem etmektedirler. Edemezler zavallı baylar, 1985’te ‘25’lerdeki gibi mücadele edemezler, çünkü durum çok farklıdır. Onu faşist şef Evren de denedi, faşizmi kurumlaştırmaya çalıştığı ilk yıllarda 1920’lerdeki gibi hareket etti, fakat ipliği pazara erkenden çıktı, zindan direnişi ve 15 Ağustos Atılımı karşısında hızlı bir değişiklik

yaparak din de içinde olmak üzere her şeyden medet ummaya yöneldi, yani kısaca 1985’te ‘25’deki gibi yapamadı ve helikopterlerle ayet dağıtmak gibi gülünçlüklere düşmekten kurtulamadı. Belli ki yıkılmakta olan bir gücün değiştirilemez yazgısıdır bu.

Buraya kadar Türkiye’de yaşanan “Kürt sorunu” ve “dini hareket” olayları üzerinde durduk. Ortada bir de geniş olaylarla ortaya çıkan ve bugün de devam eden öğrenci-gençlik hareketinin kısmen gelişmesi olayı var. Bu durum, 12 Eylül rejiminin yedinci yılında Türkiye’de meydana gelen geniş çaplı bir kitle hareketi olma özelliği taşımaktadır. Elbette bunun da 1987 Newroz Atılımı ortamında gelişmesi bir tesadüf değildir, tersine kendi koşulları üzerinde ve doğrudan Kürdistan’da gelişen devrimci direnişin etkisi altında, bu direnişin yarattığı birikim, açtığı yol ve günümüzde ulaştığı seviyeye bağlı olarak ortaya çıkması durumu vardır. Faşist-sömürgeci rejime karşı Kürdistan’da yıllardır kesintisiz sürdürülen silahlı direnişin Türkiye’de yarattığı geliştirici ortamın bir ürünü olarak vücut bulmaktadır.

Her ne kadar bugün hareketin gücü, yönelimi ve bağlantıları yeterince belli olmasa da, yukarıdaki belirlemeleri ilk elden yapmak mümkündür. Hareket içinde çeşitli muhalif görünen güçlerin belli bir etkisi ve özellikle kitle muhalefeti faşist düzene kanallı etmekle görevli bulunan sözde sosyal-demokratların bundan yararlanma çabası açıkça görülebilen bir durumdur. Ancak hareketin tümünün de bu biçimde olmadığı rahatlıkla belirlenebilir. Özellikle Kürdistan’da yükselen mücadeleden de güç

olarak bu hareketin daha da boyutlanması, faşist diktatörlüğe karşı devrimci hareketin ve kitle-sel mücadelenin yolunu açarak gelişmesi olasıdır. Eğer böyle bir yönelim içinde ilerlerse, devrim mücadelesinin gelişmesinde önemli bir role sahip olacak ve iyi bir anlam taşıyacaktır. Bu tür gelişmelerin Türkiye’de de önü açık ve koşulları olgundur, devrimci önderliğin olmayışı ve faşizmin özel politikaları nedeniyle şimdiye kadar gelişme göstere-meyen bu tür olayların Kürdistan’daki direnişin açtığı yolda ve onun etkisi altında gelişmesinin olanaklı olduğu açıktır. Bütün bu konularda şimdiden kesin belirlemeler yapmak güçtür, gelişmelerin seyrini önümüzdeki süreç daha iyi ortaya çıkaracaktır.

Geç ve büyük sancılarla da olsa, Kürdistan Ulusal Direniş Mücadelesi Türkiye ortamını derinden etkilemiş, olgunlaştırmış ve yaşanan olayların ortaya çıkmasının belirgin etkeni olmuştur. Bu, Kürdistan’daki direnişin Türkiye ortamında belirgin rol oynaması ve olumlu gelişmelerin önünü açarak belli bir başlangıç yaratması demektir. Kürdistan’da kesintisiz süreç ve hızla atılımlar yapacak olan direnişin, Türkiye’deki bu başlangıcı da hızla ilerleteceği ve mücadelenin ileri düzeylerde gelişmesine yol açacağı açıktır. Artık faşist diktatörlük için yaşam çok daha zorlaşmıştır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin açtığı yolda ve Kürdistan devrimci hareketinin önderliğinde hızla ayağa kalkmakta olan Kürdistan ve Türkiye halklarının ortak mücadelesi, faşist diktatörlüğün sonunu getirerek halklarımızın kurtuluş mücadelesini zafere götürecektir.

KUKM’de PKK’nin Artan Rolü ve I-KDP’nin...

Baştarafı 7. sayfa

daha göstermiştir. Kürdistan’daki çeşitli güçlerin zayıflıklarından yararlanarak tarihsel politikalarını yeniden gündeme koymuş, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yine Kürtlerle savaşmayı politikasının temelini oturtmuştur. Kürt egemen güçlerinin uzlaşıcı, teslimiyetçi yapıları da ona bu konuda cesaret vermeye devam etmiştir. Nitekim çeşitli tehdit ve baskı yöntemleriyle sonuç da almış; Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişmesi karşısında çıkarları sarsılan egemen sınıfların önemli bir kesimini bu mücadeleden karışına çıkarmayı başarmıştır. I-KDP’nin PKK’ye karşı tavrında Türk sömürgecilerinin baskı ve tehditleri önemli rol oynamış, bunlar TC’nin şimşeklerini çekmemek için çok olumsuz tutumlar içine girmişlerdir. TC’nin Güney Kürdistan’a yönelik saldırıları arttıkça bunlar “suçu” PKK’ye yükleyerek adeta Türk sömürgecilerini masum çıkarmaya çalışmışlardır. I-KDP’nin açıklaması Türk devletinin Kürt halkı üzerindeki baskılarının arttığı bir dönemde gerçekleşmiş, onların tehditlerine boyun eğişi ifade ederek Kürt halkının ve ulusal hareketinin onuruna leke sürmüştür.

KDP’nin sergilediği tavır özünde iflas eden, çöküşe giden bir çizginin çırpınıları olmuştur. Kürdistan’da kızışan mücadele ortamında köklü devrimci yönelimlere giremeyen yaklaşımlar

yaşama kudretlerini yitirmişlerdir. Bunlar düşman karşısında direnme gücü bulamamaktadırlar. Bu durumdan çıkılmadıkça, halkımızın öz çıkarları temelinde güncel gelişmelerin de yakıcı bir zorunluluk haline getirdiği ulusal birlik ve dayanışma içinde ortak bir direnişe yönelmedikçe, daha tehlikeli oyunların aleti olunacağı açıktır. Şimdiki tavır birçok yönde böylesine tehlikeli bir yönelimin ilk adımı olmuştur. Kürdistan kurtuluş mücadelesinin başarıya ulaşma koşullarının her zamankinden daha çok olgunlaştığı, bunun için ulusal birlik ve dayanışmanın çok daha zorunlu olduğu günümüz koşullarında ilişkileri gerginleştirmek son derece sorumsuzca bir tutum olacaktır. Hele bunu daha da ilerletip bir çatışma düzeyine çıkarmak hiç kimseye bir yarar vermeyecek, aksine halkımızın bağrında derin yaralar açarak onun mücadelesine ciddi zararlar verecektir. Umut ederiz işler bu düzeye varmaz.

Burada, adeta yangına körüklerle koşan faydacı yaklaşımları tasvip etmediğimizi de belirtmek isteriz. Dar çıkarlar ve hesaplar uğruna olumsuz bir durumu derinleştirici yaklaşımlar da, en az bu olumsuzluğun kendisi kadar zararlıdır. Bu güçle yakın ilişki ve dayanışma içinde olmak için diğer bir gücü karşıya almak, PKK’nin yaklaşımı değildir, olmayacaktır. PKK, ulusal birlik ve dayanışmadan, ulusal güçlerin

en geniş cepheleşmesinden yarınadır. Bu politikasıyla çelişen, ona zarar verici her girişim ve tavra karşı çıkmayı halkımıza bağlılığın bir gereği saymaktadır. Tüm Kürdistan’daki en geniş güçlerin birliğini sağlamak, ulusal bir blok olarak mücadeleyi

’87 Newroz’unda Kazanan Halkımız...

Baştarafı 3. sayfa

yurtseverler açıkça görmektedir. TC’nin bu taktikini daha da yaygınlaştırdığı bilinen bir durumdur. Belli ki ihanet yolunda kararlıca ilerleyen Kürt küçük-burjuva hain takımı da affedilmenin, bir an önce TC’nin taniyacağı yasal olanaklara erkenden ulaşmanın çabasıyla ellerini yurtseverlerin kanına bulayarak, af olmanın karşılığında “Apocu kellesi vermenin” uğraşı içerisinde oldukları... 1985’te Paris’te Mustafa Nazif AKTAŞ adındaki PKK militanı ve 7 Mart 1987’de Münih’te Ahmet AYDIN adındaki ERNK üyesinin alçakça katledilmesi bu gerçekliği en çarpıcı bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Ancak bugün Kürdistan halkı teslimiyet ve direnmeyi birbirinden ayırtedebilecek kadar bilinç sahibi olmuş tarihten beri bir hançer gibi kalbine saplanmak istenen ihanete prim vermeme kararlıdır. Halkımız bu kararlılığını 1987’de ERNK bayrağı altında kutlanan Newroz’da da göstererek her koşul altında öncüsü PKK, Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) ve Ordusu (ARGK)’na sahip çıkacağını kanıtladı.

Sömürgeci-faşist TC’nin bu-

sürdürmek için üzerine düşen tüm görevleri yapacak; bunun için bu birliğin oluşturulması önünde engel olan her türlü anlayış ve tutumun karşısına çıkacak, hele sadece düşmana hizmet eden, ama halkımızın bağrında derin yaralar açacak

tüm çabalarına rağmen, yoğun bir eylemlilik ile karşılanan ‘87 Newroz’unda siyasi, askeri ve örgütsel her alanda önemli kazanımlar elde edildi. Yüzlerce köyde toplantılar yapıp binlerce afiş, pul, bildiri vs. dağıtılırken, başta Siirt, Hakkari, Mardin vb. alanlar olmak üzere, Kürdistan’ın birçok alanında geliştirilen çeteciliğe ölümcül darbeler vuruldu. Tüm bu çalışmalar sonucunda halkın devrime olan inancı ve öncü gücüne olan bağlılığı daha da gelişti. Bunun sonucunda yüzlerce yurtsever ARGK saflarında yerlerini alarak sömürgeci TC’ye karşı savaşmada karar kıldı.

olan sürtüşme ve çatışmalardan ısrarla kaçacaktır. Fakat tüm bu çabalarına, ısrarlı tutumlarına rağmen kendi varlığına yönelik her saldırıya vb. girişimlere karşı da, meşru savunma hakkını kullanmakta tereddüt etmeyecektir.

leyemedi. Ve bütün saldırılar mücadeleye daha fazla bağlanmayla karşılık buldu. Aynı inanç ve kararlılığı Ortadoğu, Suudi Arabistan, Avustralya ve Avrupa’nın yaklaşık 20 yerinde kutlanan Newroz’larda görmek mümkündür. Yoğun Kürdistanlı yurtseverlerin yaşadığı Avrupa’nın birçok yerleşim alanında kutlanan Newroz gecelerine 30 binin üzerinde Kürdistanlı yurtseverin katılım göstermesi, mücadeleye olan bağlılığın somut ifadesi oldu. Başta TC, Avrupa polisi ve teslimiyetçi Kürt uşak takımı olmak üzere, kendisine sol diyen birçok tasfiyeci gücün yürüttüğü engelleme ve provoke etme çabalarına rağmen yüksek bir katılımı gerçekleştiren Kürdistanlı yurtseverler, gerek faşist-sömürgeci TC ve gerekse diğer bütün devrim düşmanlarının mücadelemize ve öncü gücümüze yönelttiği saldırıları, gecelere yüksek bir katılım göstererek haykırdıkları sloganlarla boşa çıkardı. Yoğun bir hazırlık çalışmasıyla gerçekleştirilen bütün gece, toplantı ve şenliklerde büyük bir coşkuyla kutlanan Newroz, bir kez daha düşmanı yenilgiye uğratmıştır. Onun için diyoruz ki, ‘87 Newroz’unda kazanan halkımız, kaybeden ise düşman olmuştur.

DEVRİMCİ SAVAŞIN GELİŞTİRİLMESİ ÜZERİNE

Devrimci savaş örgütü bir savaştır ve belirli bir merkezi organizasyona dayanır. Onun siyasal hedeflerine hizmet ederek, bu hedeflere varılması için gereken düzeyde devrimci şiddeti uygular. Bu anlamda devrimci savaşımız politik iktidar aracıdır. Buna, faşist Türk sömürgeci ve işbirlikçilerinin egemenliğini yıkarak, yerine bağımsız ve demokratik bir iktidar oluşturmak için baş vurulmaktadır. Dolayısıyla bu, var olan bir politik sistemin ya da rejimin korunması için kullanılan bir araç değil, sömürge ve yarı-feodal bir ülkede ulusal ve toplumsal örgütlenmesi dağılmış, her türlü örgütlenmesi dağılmış ve her türlü örgütlenme biçimi yasaklanmış ve şiddet araçlarıyla —ordu ve polis gücüyle —bastırılmış bir yapıdan hareketle, "sıfırdan" başlayarak, bir devlet sistemini kurmayı amaçlayan ve onun için kullanılan bir zor aracı durumundadır. Ülkemiz ulusal kurtuluş mücadelesinde daha ilk günden itibaren başvurulmuş en basit bir eylem bile, bunu geliştirmeye yönelik olmuştur. Bugün de aynı durum söz konusudur ve yarının en gelişkin bir düzeydeki savaşımı da bunu hedefleyecektir.

Temel olarak bunu almayan ve onu geliştirmeyen bir savaş devrimci bir savaş değildir. Bu nedenle gelişim seyri boyunca iktidar araçlarını güçlendirmek ve bunlardan bulacağı güçle daha da geliştirmek, devrimci savaşımızın temel bir yanıdır. Devrimci savaşta gelişme esastır ve gelişmeyi hedeflemeyen ya da beceremeyen bir hareket yenilmekten kurtulamaz.

Bilindiği gibi savaşlar birdenbire ortaya çıkmazlar. Eğer bu devrimci bir savaş ise basit ve küçük adımlardan başlayarak gelişir. Bu nedenle de iki ordunun karşılaşmasında, ya da devletler düzeyindeki bir savaştan çok farklıdır. Devrimci savaşlar, hemen her zaman —eğer örgütlü ve egemen bir devletin ordusuna karşı veriliyorsa— en eşitsiz koşullarda başlatılan savaşlardır. Örgütlenmede, sayıda, nitelikte, teknik ve maddi olanaklarda son derece geri, zayıf ve "küçük" adımlarla işe başlanır. Birkaç insan ve birkaç silahla başlayarak, gruplar, takımlar, bölükler ve taburlar düzeyine çıkar. Bu hem savaş biçiminde, gücünde ve yönetiminde gelişme aşamalarıdır, hem de düşmandaki yıpranma, imha ve dağılmaya karşılık düşen; devrimci iktidar organlarının geliştirilmesi zeminin olgunlaşmasıdır.

Dünyanın birçok ülkesinde görüldüğü gibi, Türkiye'de de yığınla şiddet eylemi uygulanmıştır. Hatta bunların çoğu örgütlüydü ve belirli bir siyasi organizasyon tarafından yönlendiriliyordu. Ancak bugün bakıldığında da bunlardan pek çoğu meydana terketmiş bulunuyorlar. Bilinen birçok nedeni bir yana bırakırsak, çoğunlukla şiddetli bir iktidar olma aracı olarak görmemenin yanı sıra savaş eylem düzeyinde görme olmuştur. Düşmanın askeri ve sivil yetenecilerine ve çeşitli kurumlarına yönelik sayısız eylem düzenlenmiş, düşmana ciddi darbeler vur-

ulmuştur. Fakat bu nisbette devrimci otorite geliştirilmemiş, devrim örgütleri yaratılarak iktidar hedeflenmemiştir, ya da buna yeterince yer verilmemiştir. Oysa devrimci savaş ile eylem aynı şey değildir. Eylem, devrimci savaşın, belli dönemlerine denk düşen bir taktik uygulamadır. Belli devrimci görevleri yerine getirmek ve hedeflenen gelişmeleri yaratmak için başvurulur. Eğer devrimci savaşa, adından da anlaşılacağı gibi, devrime

bu otoritenin giderek pekiştirilmesi gerekir. Bunun için de hem nitelik açıdan, hem de sayısal düzeyde gelişmek ve büyümek için kitlelere dayanılmalı, kitlelerden alınacak güçle savaşçı gücü ve çarpışma düzeyi boyutlandırılmalıdır.

Savaşın gelişimi üzerinde etkide bulunan daha başka hususlar da vardır. Savaşın teknik sorunlarını çözme, eylemde çeşitlilik, savaşçı güçlerin eğitimi ve donatımı, savaş birimlerinin uy-

lukları da dahildir.

İyi bir yönetim olmadan iyi bir savaş yürütülemez. Daha başlangıçta buna gereken önemi vermek gerekmektedir. Ancak bunun birden bire sağlanacağı beklenemez. Yıllardır savaşan bir güç olmamıza rağmen halen böyle bir sorunumuz varsa, bunun öyle kolay halledilecek bir mesele olmadığı anlaşılır bir şeydir. Öyleyse yönetim sorununun önemi ve çözümünden ne anlaşılmalıdır.

hizmet mantığıyla bakılmaz ve bu açıdan da bir sanat olarak benimsenemezse savaş hiç bir zaman bir "öncü savaş" olmaktan öteye geçemez.

Amaçsız bir savaş hiçbir anlam ifade etmez, ama amaç da başlı başına bir gelişme unsuru olamaz. Yetkin ve tecrübeli bir yönetime, güçlü komutanlara ihtiyaç vardır. Savaşan güçleri yönetme, savaşırma, geliştirme, konumlandırma, donatma, denetleme devrimci savaşın yönetim sorunları olarak ister kurmaylı, isterse de saha komutanlıkları düzeyinde olsun çözülmesi gereken ve çözümlenmesi halinde devrimci gelişmeleri hızlandıracak etmenlerdir. Buna bağlı olarak, savaşta planların önemi belirtilebilir. Tek tek birimler için olduğu kadar, tümünden bir devrimci ordunun faaliyetlerinin merkezi düzeyde bir planlamaya alınması, savaşın stratejik bütünlüğü ve güçlerin koordinasyonu açısından gereklidir. Ama en önemlisi de planlama, sonuç alıcı çalışmanın bir gereğidir. Aksi halde, gelişmeler sadece tesadüfe bağlanmış olacak ki, savaşta tesadüfe çok az yer verilir, ya da itibar edilmez. Planlama aynı zamanda somut hedeflerin saptanması ve taktik hattın belirlenmesindedir de. Bu da savaşın gelişimi ve güçlerin büyümesine bağlı olarak değişir.

Diğer önemli bir husus da, savaş gücündeki nitel ve nicel gelişmedir. Bir düzeyde seyreten ve sabit güçlerle sürdürülen bir savaşta gerileme kaçınılmazdır. Çünkü savaş bir imha olayıdır, çarpışan güçler karşılıklı birbirlerini imha etme çabası içerisindeyler. Dolayısıyla kayıplar, yeri doldurulmadıkça güçleri zayıf bırakır. Zayıflama, eylemde, çarpışmada daralmaya yol açar. Oysa devrimci güçlerin sürekli gelişen bir otorite olması,

gun mevzileştirilmesi ve güçlerin yerinde denetimi gibi. Söz konusu bu maddi etkenlerden dolayı, ayrı olarak manevi etkenler de vardır. Bunların başlıcaları, devrimci bilinç ve inanç, kararlılık ve cesaret, zeka ve yetenek, moral, istek vs.'dir. Bunlar savaşın maddi unsurlarıyla bütünleştirildiğinde önemli birer avantaj güç olmaktadır ve bunlarsız bir savaş kazanılamaz.

Yukarıda açmak üzere kısaca değinilip geçilen hususlar, devrimci savaşın belli başlı gelişme yasalarıdır. Bunları daha da çoğaltmak mümkündür. Fakat önemli olan belirtilen hususların doğru ele alınması ve çözümlenmesidir. Konumuz devrimci savaşın ne olduğu veya nasıl yürütüldüğü değildir. Yürütülmekte olan devrimci savaşımızın gelişme sorunlarıdır. Şimdi bunları açarak soruna daha genişçe yaklaşalım. Devrimci savaş nasıl geliştirilecektir? Gelişmede nele ihtiyac duyulur? Üst üste kısaca değinilen hususlar savaşın gelişim yasaları olmakla beraber, aynı zamanda bunlar gelişme sorunlarıdır da. Yani belirtilenlere doğru çözümlerin getirilmesi halinde ya da bunların yeterince uygulanmasıyla ulusal kurtuluş savaşımızın sağlıklı bir gelişmeye ulaşacağı açıktır. Bunları şöyle ele alabiliriz.

1 - Savaşın Yönetimi Yetkinleştirilmelidir

Yönetim sorunu tüm savaşların kilit noktasıdır. İster bir gerilla savaşında olsun, isterse de bir düzenli ordular savaşında olsun, komuta kademesinin yetkinliği başarılı olmada kesin bir etkide bulunur. Komuta kademesi savaşın örgütlenmesi, yürütülmesi ve denetiminden doğrudan sorumlu olan bir organdır. Buna bizzat uygulamadan sorumlu olan askeri birliklerin komutan-

Her savaş örgütü iyi bir kurmaylığa ve yetkin komutanlara sahip olmak ister. Bunlara sahip olmak için birçok çaba harcarlar, okullar, akademiler kurar kurslar düzenlerler. Ancak bunlar yeterli değildir. Edinilen savaş biliminin pratikle bütünleştirilmesi sonucunda, yetenek ve tecrübelerin bileşiminde savaşçı, ustalık olayı ortaya çıkar. Bu anlamda gerçek komutanlar savaşın ateş hattında yetişen kişilerdir. Kurmaylık için de bu böyledir. Kurmaylık, esasta komutanlık vasıflarını edinmiş, savaş bilimini, savaş taktikleriyle birleştirebilen, savaşan bir orduyu sevk ve idare etmede yetenekli ve yaratıcı bir zekaya sahip olan elemanlardan oluşur. Açık ki bu elemanlar ne akademilerde ve ne de okullarda yetişebilirler, bunlar ülkemizde ancak savaşın içinde yetiştirebilmektedirler. Mücadele tarihimizde çok değerli komutanlarımız olmuştur ve bunlar gelişen devrimci savaşa damgasını vuran örneklerdi. Bunlar, yönetim açısından birer ölçütlerdir. Ama bu, sorunu çözmeye yetmemektedir. Sorun, savaşın planlanması, güçlerin mevzileştirilmesi, taktiklerin doğru belirlenip uygulanması, yedekler sorunun çözümlenmesi, düşmanın savaş oyunlarının boşa çıkarılması, savaşın insiyatifinin elde bulundurulması ve de düşmanın yenilgiye uğratılması sorunudur. Bunu gerçekten bilen ve çözen bir yönetime her zaman ihtiyaç vardır. Bugün de aynı durum geçerlidir. Savaşın geliştirilmesi büyük ölçüde bu sorunun çözümüne bağlıdır.

Geçmişte ister kurmaylık (Askeri Konsey) düzeyinde olsun, isterse de bölge veya birlik komutanlıkları düzeyinde olsun önemli yetersizlikler ve sağcılık yaşanmış, savaş, taktik ve teknik düzeyde, ordulaşmada, kitlesel-

leşmede sağa çekilmiştir. Asıl olan değil, tali olanla uğraşmış, gelişmeler zayıf bırakılmıştır. Oysa savaş yönetmek talimatlarla işi yürütmek olmadığı gibi, işi salt eylem düzeyinde ele almak da değildir. İyi bir yönetim, talimatlarını uygulatan ve eylemini örgüte dönüştüren yönetimdir.

Bizde talimatlar yayınlanır, ama uygulanmaz ya da yetersiz uygulanır. Savaş yürütülür, ama taktikten yoksundur ve gelişmeye yol açmaz, propaganda-ajitasyon yapılır ama örgüt yaratılmaz. O zaman böyle bir pratikte gelişme beklenebilir mi? Eğer bir yönetim organı savaş ortamına egemen değilse, silahlı güçlerini yeterince koordine edemiyor ve uygun mevzilendiremiyorsa, mücadelede bütünlüğü yaratamıyorsa, mücadeleyi çeşitlendirip boyutlandıramıyorsa, eğer bir komutan kendi birliğini yeterince yönetemiyor, savaşçılarla devrimci bir uyum içerisinde değilse, savaşçıların düşmanla savaşmıyor ise, burada dağılma, gerileme ve yozlaşma doğacaktır, doğmuştur.

Öyleyse işe nereden başlanmalıdır? İşe, devrimci savaşın teorisiyle başlamak çok anlamsız olacaktır. Yine devrimci savaşın genel taktiklerini belirlemenin de bir anlamı yoktur. Çünkü bunlar, en net bir şekilde zaten ortaya konulmuş bulunmaktadırlar. O zaman, savaşın teorisiyle, taktikğine ve her yönlü sorunlarına sağlam bir bakış açısına sahip, savaşın pratik yanlarından anlayan, savaşın nabzını elde tutabilen yetenekli bir komuta merkezi oluşturmakla işe başlanmalıdır. Buna paralel olarak bölge, mıntıka veya birlikler düzeyinde de zeki, yetenekli ve cesur komutanlıklar oluşturulmalıdır. Belki başlangıçta yeterlilik olmayabilir. Ancak hedef buna ulaşmak olacaktır. Bunun yeterli bilgi, miras tecrübe ve deneyim ortamı mevcuttur. Söz konusu örgütlenmelerde bilinen ölçüler esas alınmalıdır. Böylece sağlam bir savaşçı örgüt iskeleti kurulmuş olur ki, bu, savaşın gelişmesinin ilk adımı olacaktır.

Adı geçen yönetim savaşını nasıl geliştirecektir? Savaş planlı bir faaliyettir. Bu nedenle tüm faaliyet alanlarının merkezi bir planlamaya tabi tutulması, savaşın stratejik ve taktik bütünlüğünün sağlanması gerekir. Açık ki, buradaki bütünlük güçlerin bir araya getirilmesi veya bir düzeye göre ayarlanması değildir. Alanların mücadele açısındaki önemi ve stratejik değerleri dikkate alınarak, savaşın genel seyri ve taktik hedefleri doğrultusunda, güçlerin konumlandırılması (üslenme, takviye) örgütlenilmesi, belli dönemlere göre hedeflerinin saptanması ve tüm bunların genel bir plana bağlanmasıyla savaşta (farklı alan ve mücadele düzeylerinde) bütünlüğe varılır. Dolayısıyla gerilla savaşında bütünlük cephesel değil, stratejik düzeydedir. Nizami ordularda cephesel bütünlük vardır, fakat gerilla karakteri bunu imkansız kılar. Hem yönetimde ve hem de pratik bakımdan bu imkansızdır. Güçleri çeşitli alanlara dağılmış ve sabit değildir. Yine farklı alanların farklı gelişim